

Jaarverslag 2021

Scholengemeenschap voor vrijeschoolonderwijs

Ter bespreking met de auditcommissie van de raad van toezicht op 7 juni 2022

Ter goedkeuring door raad van toezicht op 20 juni 2022

Ter vaststelling door college van bestuur op 21 juni 2022

Na vaststelling gaat het jaarverslag ter verantwoording en informatie naar de Inspectie van het Onderwijs van het Onderwijs en naar bij de organisatie betrokken personen en partijen, o.a. middels publicatie op de website

Wilhelminasingel 15
6524 AJ Nijmegen
bestuur@sgvvs.nl

Inhoud

1	Vooraf	4
2	Leeswijzer	4
A.	Bestuursverslag	5
3	Scholengemeenschap voor vrijeschoolonderwijs	5
	Doelstelling	5
	Kernactiviteiten	5
	Governance	5
	Organisatiestructuur	6
	Kwaliteitszorg	7
	Interne en externe bestuurlijke contacten	10
	Toezicht door Inspectie van het Onderwijs van het Onderwijs	11
	Klachten	11
	ICT	11
	Functionaris Gegevensbescherming	11
	Maatschappelijke ondernemen, maatschappelijke thema's en de prestatiebox	11
	<i>Ambitie 1. Uitdagend onderwijs voor elke leerling .....</i>	<i>16</i>
	<i>Ambitie 2. Eigentijdse voorzieningen .....</i>	<i>16</i>
	<i>Ambitie 3. Brede vorming voor alle leerlingen .....</i>	<i>16</i>
	<i>Ambitie 4. Partnerschap in de regio .....</i>	<i>17</i>
	<i>Ambitie 5. Scholen als lerende organisaties .....</i>	<i>17</i>
	<i>Ambitie 7. Nieuwe verhoudingen in verantwoording en toezicht .....</i>	<i>18</i>
	Onderzoek en ontwikkeling	19
	Onderwijshuisvesting	19
4	Onderwijsontwikkelingen in de scholen	22
5	Verantwoording raad van toezicht	26
	Algemeen	26
	Functioneren van de raad	26
	Bezoldiging	27
	Financiële doelmatigheid	28
	Jaarrekening en begroting	28
6	Verantwoording medezeggenschapsraden	29
	Novalis College	30
	Karel de Grote College	30
	Tobiasschool	31
	MR-VO	32
7	Kerncijfers onderwijs	33
	Leerlingen	33
	<i>Toegankelijkheid en toelatingsbeleid .....</i>	<i>33</i>
	Tevredenheid leerlingen	33
	Onderwijsresultaten leerlingen	34

Geslaagden.....	35
8 Personeel.....	37
Ontwikkelingen personeelsbeleid.....	37
Personeelsbestand.....	37
Leeftijdsopbouw.....	38
Ziekteverzuim.....	38
Onbevoegden.....	39
Uitkeringen na ontslag.....	39
9 Financiële situatie.....	40
Financiële kengetallen.....	41
Balans.....	43
Exploitatieoverzicht.....	44
Nadere analyse exploitatie.....	44
Begroting 2022.....	46
Treasurybeleid.....	47
10 Risicoparagraaf.....	48
Leerlingrisico's bruto netto.....	48
Bekostigingrisico's.....	50
Personeelsrisico's.....	51
Organisatorisico's.....	53
Gebouw- en inventarisrisico's.....	53
Diverse risico's.....	55
Renterisico.....	55
Kredietrisico's.....	55
Liquiditeitsrisico.....	56
Gewenste buffervermogen.....	58
11 Toetsing financiële positie.....	59
12 Continuïteitsparagraaf.....	61
A Gegevensset.....	61
B Overige rapportages.....	64
13 Ondertekening.....	65
14 Bijlagen.....	66
Functies en nevenfuncties leden raad van toezicht.....	66
Nevenfuncties college van bestuur.....	67
B. Jaarrekening 2021.....	68
C. Overige gegevens.....	96

1 Vooraf

U leest het jaarverslag van onze stichting waarin we in deel A een beeld geven van onze activiteiten in 2022. De raad van toezicht en de medezeggenschapsraden hebben met hun eigen jaarverslag daaraan bijgedragen. We hebben geprobeerd een getrouw beeld te geven van de ontwikkelingen. In deel B van voorliggend document doen wij uitgebreid verslag van de financiële positie van de school. In deel C zijn bijlagen en overige gegevens opgenomen. Reacties op ons jaarverslag zijn welkom! We ontvangen ze graag op bestuur@sgvvs.nl.

2 Leeswijzer

Het jaarverslag bestaat uit de verantwoording over het gevoerde beleid (deel A) en de verantwoording over de financiën, de jaarrekening (deel B).

Het verslag start (3) met een korte beschrijving van de scholengemeenschap. In (4) beschrijven we de ontwikkelingen op de scholen. In hoofdstuk (5) verantwoordt de raad van toezicht zijn activiteiten en in (6) doen de medezeggenschapsraden dat. In (7) en (8) staan de belangrijkste cijfers over onderwijs en personeel. De hoofdstukken (9), (10), (11) en (12) geven inzicht in de huidige en toekomstige financiële situatie van de stichting. Deel B geeft de jaarrekening 2021 weer.

Het jaarverslag is opgesteld door de bestuurder. De raad van toezicht bespreekt het verslag, keurt het verslag goed waarna de bestuurder het vaststelt. Onze accountant heeft het verslag beoordeeld, de jaarrekening gecontroleerd en een controle-verklaring afgegeven.

Daarna komt het aan de orde in de managementteams en in de medezeggenschapsraad VO en in de medezeggenschapsraad PO.

Het verslag wordt na vaststelling gepubliceerd op de website van de stichting en gezonden aan uitvoeringsorganisatie DUO van het Ministerie van OCW, de gemeente Nijmegen en de Bank Nederlandse Gemeenten.

A. Bestuursverslag

3 Scholengemeenschap voor vrijeschoolonderwijs

Doelstelling

De Stichting Scholengemeenschap voor Vrijeschoolonderwijs stelt zich ten doel de instandhouding en de ontwikkeling van een of meer instellingen voor vrijeschoolonderwijs, waar onderwijs wordt gegeven op basis van de pedagogische inzichten die voortkomen uit de antroposofie. Dit komt tot uiting in het navolgende citaat van Rudolf Steiner: "De vraag is niet, wat de mens moet kunnen en weten om zich in de bestaande sociale orde te kunnen voegen, maar wel wat er in aanleg in de mens aanwezig is en in hem ontwikkeld kan worden. Pas dan kan de opgroeiende generatie de maatschappij steeds opnieuw met nieuwe krachten verrijken" (uit: Zur Dreigliederung des Sozialen Organismus; Gesammelte Aufsätze 1919-1921; Stuttgart 1962).

Kernactiviteiten

Wij bieden voortgezet vrijeschoolonderwijs aan leerlingen van twaalf tot en met achttien jaar en speciaal basisvrijeschoolonderwijs aan leerlingen van zes tot twaalf jaar. Het vrijeschoolonderwijs kent een doorlopend leerplan voor leerlingen van vier tot en met achttien jaar. Wij hebben daarom nauw contact met de vrijescholen voor basisonderwijs, waar een groot gedeelte van de VO-leerlingen van de scholengemeenschap vandaan komt.

Governance

Raad van toezicht

De Stichting werkt conform de Code Goed Onderwijsbestuur en binnen de kaders zoals die gelden voor het bekostigde onderwijs in Nederland. Het bevoegd gezag van de scholengemeenschap is de Stichting Scholengemeenschap voor Vrijeschoolonderwijs gevestigd te Nijmegen. De stichting heeft een raad van toezicht en een college van bestuur bestaande uit één bestuurder. De raad van toezicht komt ongeveer vijfmaal per jaar bijeen. De raad houdt toezicht op de kwaliteit en voortgang van het onderwijs en de organisatie, adviseert de bestuurder en geeft invulling aan de rol van werkgever van de bestuurder. De raad van toezicht heeft over 2021 verslag gedaan van zijn activiteiten (zie hoofdstuk 5 in dit verslag).

Horizontale verantwoording

In het kader van de algemeen maatschappelijke ('horizontale') verantwoording verhouden SGVVS en de scholen zich tot verschillende partners en partijen:

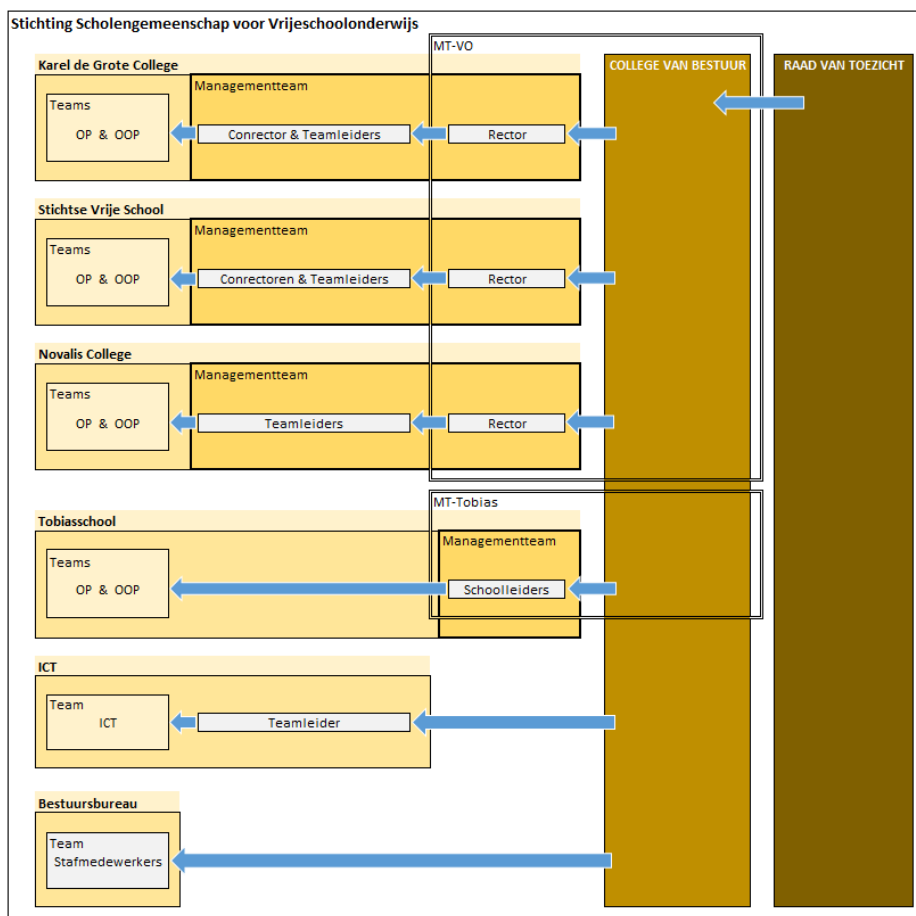
- Partners en partijen die belang hebben bij de realisatie van de primaire doelen, zoals leerlingen en ouders;
- Partners en partijen die belang hebben bij de realisatie van bedrijfskundige doelen zoals de accountant en subsidieverstrekkers;
- Partners en partijen die belang hebben bij de realisatie van maatschappelijke effecten zoals gemeenten en collega onderwijsinstellingen en partners en partijen die werken vanuit de antroposofische inspiratie, zoals de Begeleidingsdienst van Vrijescholen en de Landelijke Vereniging van Vrijescholen.

Naast de doorgaande dialoog waren in het verslagjaar 2021 het strategisch plan, het jaarverslag en de jaarrekening de basisdocumenten in de horizontale verantwoording. Naar interne belanghebbenden en de partners die belang hebben bij de realisatie van de bedrijfskundige doelstellingen waren er de 4maandsrapportages en de mededelingen van het bestuur. Verder hadden de scholen hun weekberichten aan (interne) belanghebbenden, nieuwsbrieven en de contactmomenten op informatiedagen en ouderavonden. Vanwege de coronacrisis waren er in 2021 verschillende initiatieven in aftands-communicatie, bijvoorbeeld in de webinars en/of online ontmoetingsplatforms die de stichting en de scholen organiseerden.

Organisatiestructuur

De scholengemeenschap bestaat uit een VO-school met vier vestigingen voor voortgezet onderwijs (het Karel de Grote College te Nijmegen, de Stichtse Vrije School te Zeist, de Tobiasstroom in Zeist en het Novalis College te Eindhoven) en een school voor PO (SBAO: speciaal basisonderwijs, de Tobiassschool te Zeist).

De VO-vestigingen (later ook te noemen 'scholen') en de PO-school werken in hoge mate zelfstandig. Ten behoeve van ondersteuning in o.a. ICT, administratie, personeelszaken en financiën hebben de scholen en centrale dienst ingericht, die functioneert onder leiding van de bestuurder. Vanuit zijn taak en verantwoordelijkheid ziet de bestuurder toe op de continuïteit en kwaliteit van het onderwijs en vervult hij de werkgeversrol. De ambitie van de scholengemeenschap vindt vorm in gezamenlijke ontwikkeling op actuele thema's.

In 2021 was er ongeveer eens in de 6 werkweken het MT VO: het reguliere stichtingsbrede overleg van bestuurder met rectoren VO. Ook had de bestuurder het MT-TS: het overleg met de leidinggevenden van Tobiaasschool en Tobiasstroom. De coronacrisis maakte een intensivering van overleg en afstemming binnen de scholengemeenschap noodzakelijk en leidde tot een wekelijks werkoverleg van rectoren VO en bestuurder en een tweewekelijks werkoverleg van bestuurder met de schoolleiding van de Tobiasstroom en Tobiaasschool.

Buiten de formele organisatie- en overlegstructuur heeft de Stichting een werkgroep schoolontwikkeling waarin managementteams en de pedagogische werkgroepen samenkomen. Deze werkgroep is in 2021 niet bijeen geweest.

Medezeggenschap

In 2021 hebben we de nieuwe medezeggenschapsstructuur MR-VO en MR-PO geëffectueerd. In de nieuwe structuur zijn de geledingen (medewerkers, leerlingen en ouders) meer dan voorheen betrokken bij stichtingsbrede aangelegenheden en zijn de deelraden VO en de medezeggenschapsraad PO beter in positie. Medezeggenschapsstatuten en -reglementen zijn door alle partijen ondertekend en in september heeft een kick-of plaatsgevonden.

De aanleiding van de nieuwe structuur was de veranderde wet- en regelgeving, die een actualisering noodzakelijk maakte. Daarnaast moet de nieuwe structuur bijdragen aan meer transparantie en een beter werkbaar samenspel tussen medezeggenschapsorganen, de schoolleiding, de bestuurder en de raad van toezicht.

De werking van de nieuwe structuur laat zich als volgt kennen:

- Stichtingsbrede zaken VO stemt het college van bestuur af met de medezeggenschapsraad VO (MR VO).
- Stichtingsbrede zaken PO stemt het college van bestuur af met de medezeggenschapsraad PO (MR PO).
- Schoolspecifieke zaken VO stemt de rector af met de deelraad van de vestiging (DR).
- Schoolspecifieke zaken PO stemt de schoolleider af met de medezeggenschapsraad PO (MR PO).

Kwaliteitszorg

De opdracht

Onze belangrijkste opdracht, ook opgenomen in de statuten van de stichting, is om de jonge mens te helpen om zijn motieven en idealen te verhelderen en te ontwikkelen zodat in hem of haar voornemens voor de toekomstige samenleving worden gewekt. Onze leerlingen voegen zich niet uitsluitend in de bestaande orde, maar vernieuwen de wereld. We gebruiken de doeldomeinen van Biesta (kwalificatie, socialisatie en subjectwording) om ons denken over ons onderwijs te structureren. Voor het invoegen in de bestaande orde zijn vooral de kwalificatie- en socialisatie-elementen van het onderwijs belangrijk. Subjectwording is vereist om de wereld te kunnen vernieuwen. In het navolgende beschrijven wij de werkkaders waarbinnen wij de kwaliteit plannen, volgen en besturen.

Beleidsplannen

De ambities van onze school zijn beschreven in het strategisch beleidsplan 2017-2021, dit plan werd vanwege de coronamaatregelen met één jaar verlengd t/m 2022. De scholen hebben de strategische doelstellingen vertaald naar schooldoelstellingen, vervolgens naar teamdoelstellingen en soms ook naar individuele doelstellingen. De schooldoelstellingen zijn per schooljaar uitgewerkt in jaardoelen.

Werkgebieden

In 2021 waren wij actief op de verschillende werkgebieden in kwaliteitsbeleid. Hieronder staan de werkgebieden beschreven en zijn de processen uitgewerkt en toegelicht volgens PDCA cyclus (Plan, Do, Check en Act). Elders in dit verslag staan door ons behaalde resultaten (bijvoorbeeld op het gebied van financiën en leeropbrengsten) beschreven.

Figuur: werkgebieden kwaliteitsbeleid

	ontwikkelingskwaliteit	onderwijskwaliteit
Koersdocument (plan)	strategisch beleidsplan SBP schoolplan SP teamplan TP	professionaliseringsplan PP indicatoren leskwaliteit ILK
Proceseigenaar (do)	SPB: bestuurder SP: rector/directeur TP: teamleider	PP: bestuurder ILK: rector/directeur, i.s.m. teamleider ILK: leraar (interview)
Monitoring (check)	SBP: in 4 maandsrapportage SP: in 4 maandsrapportage TP: maatwerk	PP: bestuursrapportage ILK: monitor leskwaliteit door rector/directeur en teamleider
	SBP en SP: audits en onderzoek Inspectie van het Onderwijs	ILK: audits en onderzoek Inspectie van het Onderwijs
Bijsturing en/of bijstelling (act)	interventies door leidinggevenden	interventies door leidinggevenden, agendering in R&O gesprek

Ad Ontwikkelingskwaliteit

Ontwikkelingskwaliteit Plan

SGVVS heeft de ontwikkelingskwaliteit vastgelegd in plannen: het SBP, de schoolplannen en de teamplannen. Deze plannen kennen een sterke samenhang, zijn in overleg en afstemming tot stand gekomen, zijn bij betrokkenen bekend en raadpleegbaar.

Ontwikkelingskwaliteit Do

De plannen kennen een proceseigenaar die zorg draagt voor de uitvoering van de plannen:

- SGVVS SBP   bestuurder
- Schoolplan   rector/directeur
- Teamplan   teamleider

Ontwikkelingskwaliteit Check

De proceseigenaar checkt de voortgang van de eigen plannen en rapporteert daarover aan leidinggevende en medewerkers in de 4 maandsrapportages. Een bijzondere monitoring zijn de verschillende audits en de kwaliteitsonderzoeken door de Inspectie van het Onderwijs.

Ontwikkelingskwaliteit Act

De leidinggevende pleegt, aan de hand van de check en aanvullende signalen of incidenten, de interventies die nodig zijn om het plan voortgang te laten vinden en de beoogde resultaten te behalen. Aan de hand van evaluaties stelt de leidinggevende ambitie en plan zonodig bij.

Ad Onderwijskwaliteit

Onderwijskwaliteit Plan

Inzake de onderwijskwaliteit heeft SGVVS twee gebieden benoemd: *ontwikkeling en scholing personeel* en *vereiste leskwaliteit*, vanwege de coronacrisis lag in 2021 het accent op het organiseren en realiseren van kwaliteit in afstandsonderwijs en hybride onderwijs.

De leskwaliteit heeft SGVVS uitgewerkt in drie gebieden:

- De leraar geeft op een didactisch goede wijze les,
- de leraar is een inspirerende en/of gepassioneerde vrijeschoolleraar en voldoet aan zijn pedagogische opgaven,
- de leraar kan inspelen op de (ondersteunings)vraag van leerlingen en tegelijkertijd andere leerlingen niet verwaarlozen.

De kwaliteit is verder niet uitgewerkt of vastgelegd in normen of indicatoren.

Onderwijskwaliteit Do

Rector/directeur, teamleider en leraren zijn, ieder met een eigen rol en positie, de proceseigenaren inzake onderwijskwaliteit. Op alle scholen werken de leraren met intervisie-achtige instrumenten aan hun kwaliteit en hun ontwikkeling. Leraren betrekken leerlingen bij de beoordeling van hun eigen leskwaliteit.

Onderwijskwaliteit Check

Teamleiders en schoolleiders bezoeken de lessen om de leskwaliteit te beoordelen. De scholen zijn voornemens het monitoren van de leskwaliteit verder in vorm brengen, met nadrukkelijk een eigen inbreng van de leraar (waarin hij ook zijn pedagogische ambitie aangeeft) en op schoolniveau vaste, voor ieder volgbare ritmes volgen in intervisie en lesbeoordeling, in samenhang met R&O gesprekken.

Een bijzonder kwaliteitsonderzoek is de zogeheten vrijeschool-visitatie waarbij visitatieteams van VO vrijescholen elkaar visiteren. Voor deze visitatie hebben de vrijescholen een eigen instrumentarium ontwikkeld, dat zicht geeft op met name de kwaliteit van het onderwijs inzake socialisering en subjectwording. Tot het instrumentarium behoren speciaal hiervoor ontworpen lesobservatie-instrumenten (kijkwijzers).

Onderwijskwaliteit Act

De leidinggevende brengt de uitkomst van de monitor leskwaliteit in in de R&O gesprekken en het teamoverleg en pleegt, aan de hand van de check en aanvullende signalen of incidenten, de interventies die nodig zijn om het plan voortgang te laten vinden en de beoogde resultaten te behalen. Aan de hand van de evaluaties stelt de leidinggevende ambitie en plan zo nodig bij.

Ad Kwaliteit bedrijfsvoering (niet in schema opgenomen)

Kwaliteit van de bedrijfsvoering Plan

SGVVS geeft in het jaarverslag de 'harde' kwaliteitsgegevens met streefwaarden en normen.

Kwaliteit van bedrijfsvoering Do

Bestuurder en rector/directeur zijn proceseigenaar inzake de kwaliteit van de bedrijfsvoering. In de velden Onderwijs en Organisatie ligt het eigenaarschap voornamelijk bij de rector/directeur, in het veld personeel is er sprake van een gedeeld eigenaarschap (SGVVS is de werkgever, de rector/directeur is de leidinggevende en stuurt de werkprocessen van de leraar aan), ook in de velden financiën en RI&E is er gedeeld eigenaarschap, met een bestuurlijke eindverantwoordelijkheid.

Kwaliteit van bedrijfsvoering Check

Jaarlijks brengt de scholen en het bestuur in het jaarverslag de prestaties per school en voor de stichting als geheel in kaart. Daarnaast volgt elke school iedere 4 maanden enkele aangewezen relevante kritische succesfactoren (bijvoorbeeld ziekteverzuim en lesuitval) en rapporteert daarover in de 4 maandrapportage die gedeeld wordt met team en MR/DR.

Kwaliteit van de bedrijfsvoering Act

De leidinggevende pleegt, aan de hand van de check en aanvullende signalen of incidenten, de interventies die nodig zijn om het plan voortgang te laten vinden en de beoogde resultaten te behalen. Aan de hand van de evaluaties stelt de leidinggevende ambitie en plan zo nodig bij.

Interne en externe bestuurlijke contacten

Intern

Voor contact en overleg was de bestuurder vóór de coronabeperkingen wekelijks of tweewekelijks op de vier scholen aanwezig. Tijdens de coronabeperkingen werd dit contact verlegd naar contact via beeldbellen. De bestuurder overlegde intensiever (wekelijks) met de rectoren van de VO scholen en met het MT van de Tobiaasschool.

Extern

In 2021 bewoog bestuurder zich actief in externe netwerken, zowel in de Vrijeschoolnetwerken (o.a. platform vrijescholen VO, cluster vrijescholen VO, landelijke vereniging van vrijescholen, ESCWE) als in de onderwijsnetwerken daarbuiten (VO-raad, regionale en lokale werkverbanden).

Toezicht door Inspectie van het Onderwijs van het Onderwijs

De scholen binnen de Stichting hadden in 2021 het zogenaamde basisarrangement. In april 2021 bezochten inspecteurs de Stichtse Vrijeschool in het kader van een thema-onderzoek. Ze waren een dag op de school, bezochten lessen en deelden waardevolle observaties.

Aan de hand van een signaal van een gemeentelijke leerplichtambtenaar voerde de Inspectie van het Onderwijs in september 2021 op de Stichtse Vrijeschool een onderzoek uit naar de registratie en melding van aan- en afwezigheid en vroegtijdig schoolverlaten. Dit bleek op orde, de opmerking om relevante gegevens explicieter te delen op de website, nam de school ter harte.

Klachten

In 2021 zijn er bij het bestuur een tweetal klachten binnengekomen. Beide klachten betroffen onrechtmatigheden voor twee kandidaten m.b.t. het centraal schriftelijk examen. Het oordeel van de onderwijsinspectie van het Onderwijs (herkansing in een volgend tijdvak) werd opgevolgd.

ICT

De Stichting kent een eigen dienst ICT die voor de scholen en het bestuursbureau de ICT-infrastructuur, hardware en software verzorgt en beheert. Daarnaast werkt de dienst ICT voor Stichting Pallas (vrijescholen PO). In voorkomende gevallen vindt onderliggende facturering met BTW heffing plaats. De ICT-dienst heeft in 2021 professioneel en hard gewerkt aan het faciliteren van het afstandsonderwijs (routers, netwerken) en de uitgifte en in beheer nemen van laptops

Functionaris Gegevensbescherming

Medio 2020 heeft de (externe) Functionaris Gegevensbescherming voor de stichting de zogeheten 0-meting uitgevoerd. De conclusie van de 0-meting luidt: "Voor wat betreft de noodzakelijke documenten, procedure datalekken en het verwerkingsregister is SGVVS een heel eind op de goede weg". Doel voor 2021 was inzetten op een AVG-bewuste organisatie waar het beleid wordt meegenomen in de dagelijkse praktijk d.m.v. schoolbezoeken. Vanwege de coronamaatregelen zijn de scholen niet door de FG bezocht. De FG voerde wel maandelijks overleg met de bestuurssecretaris en staat de organisatie steeds met advies bij.

Datalekken

Via phishing mail hebben derden (uit o.a. Nigeria) toegang gekregen tot de mailbox van twee medewerkers van de Stichtse Vrije school. De toegang is adequaat opgemerkt door de afdeling ICT en binnen enkele minuten geblokkeerd. Uit de logs is vastgesteld dat geen toegang heeft plaatsgevonden tot het interne netwerk. ICT heeft hierna onder de medewerkers een training uitgezet "herkenning van phishingmail" via gesimuleerde aanvallen.

Maatschappelijke ondernemen, maatschappelijke thema's en de prestatiebox

Het verslagjaar 2021 is, zoals ook al op andere plaatsen in het jaarverslag aangegeven, sterk gekleurd door de coronacrisis. Het van dag tot dag vormgeven van het onderwijs, binnen zich steeds wijzigende specificaties, vroeg aandacht en ondernemerschap.

Daarmee was het ondernemerschap vooral intern gericht, zij het dat dankzij het getoonde ondernemerschap de scholen de maatschappelijke opdracht, in direct samenspel met maatschappelijke partners, naar beste kunnen konden vervullen. De uitdaging lag met name op het, ook vanuit bestuurlijk perspectief, schakelen en manoeuvreren binnen de wisselende kaders

(landelijk, regionaal en lokaal), bijvoorbeeld met betrekking tot mondkapjes, hygiëne-maatregelen en examenprotocollen.

Zodoende lag de ondernemingsopdracht in het verslagjaar in het op ondernemende wijze realiseren van de goede balans in afstandsonderwijs en live-onderwijs en het reguleren van de dynamiek die dit teweeg brengt bij leerlingen, ouders en medewerkers. Ook is ondernemerschap getoond in het snel en adequaat inrichten van een passende ICT-infrastructuur en ICT-voorzieningen (laptops voor alle medewerkers), in samenspel met regelingen en marktpartijen.

In deze ondernemingsopdracht was goed intern samenspel tussen de vestigingen en binnen de vestigingen met de medezeggenschapsraden geboden, alsmede het adequaat anticiperen op ontwikkelingen en signalen, waarvan het NPO de meest in het oog springende ondernemingsopdracht met zich meebracht.

Toch hebben wij, ook binnen deze omstandigheden, voortgang geboekt in het anderszins werken aan de maatschappelijke opdracht, zoals bijvoorbeeld in het werken aan de eigen ambities zoals vastgelegd in ons strategisch plan (zie hoofdstuk 4) en de ambities zoals die binnen de sector overeengekomen zijn en waarvoor middelen zijn vrijgemaakt. In deze paragraaf gaan wij in op de voortgang op de zogeheten maatschappelijke thema's en de voortgang op de doelstellingen horend bij de middelen uit de zogeheten prestatiebox.

Maatschappelijke thema's

In het verslagjaar hebben de scholen werk gemaakt van de maatschappelijke thema's zoals die in de politiek en de maatschappij spelen:

- Strategisch personeelsbeleid (PO en VO)
- Passend onderwijs (VO)
- Allocatie van middelen naar schoolniveau (VO en PO))
- Werkdruk (PO en VO)
- Onderwijsachterstanden (PO)
- Uitputting convenant middelen (VO)
- Toetsing en examinering (VO)
- Nationaal Programma Onderwijs (PO en VO)

In diverse onderdelen van dit jaarverslag en de jaarrekening alsmede in de begroting 2021 komen deze thema's direct of indirect aan de orde. Hierna volgt een beknopte weergave van hetgeen op de betreffende thema's binnen de scholengemeenschap en binnen de scholen aan de orde was. De weergave is bedoeld om een beeld te geven, het is niet compleet of uitputtend.

Maatschappelijk thema 1: Strategisch personeelsbeleid VO en PO

Het strategisch personeelsbeleid kende in 2021 verschillende ontwikkelingen zoals het arbobeleid en de traject herijking functiegebouw en beloningsstructuur.

Arbobeleid: terugdringen verzuim en verhogen welbevinden

In 2021 waren wij actief met arbobeleid, gericht op het terugdringen en voorkomen van verzuim en het verhogen van welbevinden van de medewerkers. Wij monitoren het verzuim middels het maandelijks bespreken van de verzuimcijfers en de dossiers in langdurig verzuim. Ook signaleren wij frequent kort verzuim, hierover gaat de leidinggevende met de betreffende medewerker in gesprek. Inzake het welbevinden voerden wij de zogeheten Quick Scan psychosociale arbeidsbelasting uit, zie maatschappelijk thema 4.

Functiegebouw en beloningsstructuur: transparantie en eenduidigheid

Voor en met het OOP (onderwijsondersteunend personeel) is de herijking van het functiegebouw en de bijbehorende beloningsstructuur eind 2021 afgerond. Voor alle OOP'ers is er een actuele functiebeschrijving, conform de eisen die daaraan gesteld mogen worden. Het traject inzake het functiegebouw voor OP (onderwijzend personeel) en leidinggevendenden was in 2021 nog 'in proces'.

Medezeggenschap: actualisering regelingen en reglementen

In de zomer van 2021 konden wij, na een lang en zorgvuldig traject, de nieuwe regelingen en reglementen inzake de medezeggenschap vaststellen. Hiermee is de medezeggenschap op stichtingsniveau (MR VO en MR PO) en op schoolniveau (dMR) op een voor onze scholengemeenschap passende wijze (in)geregeld en voldoen we aan de actuele wet- en regelgeving.

Maatschappelijk thema 2: Passend Onderwijs VO

De scholen binnen de scholengemeenschap werken binnen een eigen samenwerkingsverband en zijn daar op de verschillende niveaus (rector, schoolleider, zorg coördinator, etc.) vertegenwoordigd. Alle samenwerkingsverbanden leggen zelf verantwoording af over hun activiteiten en de aanwending van hun middelen. De door het samenwerkingsverband aan de scholen verstrekte middelen wenden de scholen in goede afstemming aan ten behoeve van leerlingen die een specifieke zorgvraag hebben. Zo werken de scholen aan het realiseren van de doelstellingen van passend onderwijs: maatwerk, in het bijzonder voor leerlingen met een specifieke ontwikkelvraag, zoveel als mogelijk binnen de context van het reguliere onderwijs. Een bijzondere speler in passend onderwijs binnen onze scholengemeenschap zijn de Tobiassschool (SBAO) en Tobiasstroom (LWOO). Voor de baten en lasten van het passend onderwijs, verwijzen we naar de jaarrekening, de baten staan bij 3.1.3.1 en de lasten bij 4.4.2, ook zijn er personeelskosten toe te wijzen aan passend onderwijs.

Maatschappelijke thema 3: Allocatie van middelen binnen het schoolbestuur PO en VO

De specifieke doorwerking van ons allocatiemodel staat beschreven in de begroting. De hoofdlijn binnen de scholengemeenschap is de volgende:

- Scholen ontvangen 1 op 1 de bekostiging horend bij hun vestiging en leerlingen, dragen hierover verantwoording af en kennen binnen de stichting een eigen financiële positie.
- Scholen dragen naar rato van hun omvang bij aan bovenschoolse zaken en diensten.

De kosten in de begroting bovenschools kunnen als volgt worden onderverdeeld:

- Kosten ten behoeve van het bestuursbureau, voor de algemene bestuurlijke taken.
- Kosten die ten behoeve van de scholen worden gemaakt, als zijnde dienstverlening aan de scholen ten behoeve van personeelszaken, financiële zaken, kwaliteitszorg, ICT en huisvesting.

Toelichting bij kosten bestuursbureau

In de kosten bestuursbureau (jaarrekening 2021 €218.641) zijn de kosten opgenomen die direct toe te rekenen zijn aan het voeren van bestuur voor de stichting. Deze kosten betreffen, naast de overige lasten, de volgende personeelskosten:

- 75% van de personeelskosten van de bestuurder*
- 50% van de personeelskosten van de bestuursondersteuner
- 33% van de personeelskosten van de beleidsmedewerker financiën en beleidsmedewerker P&O

- de kosten en vergoedingen aan de raad van toezicht*

* *nadere specificatie zie jaarrekening*

Toelichting bij kosten inzake de diensten aan scholen (jaarrekening 2021 € 979.999).

In de post 'diensten aan de scholen' zijn de volgende kosten opgenomen:

- * personeelskosten bestuursbureau (25% bestuurder, 50% bestuursondersteuner, 67% beleidsmedewerker financiën en beleidsmedewerker P&O)
- * de personeelskosten van de ICT-dienst (2,6 fte)
- * de overige personele lasten (zoals Arbokosten, diensten derden, etc.)
- * afschrijvingskosten toe te rekenen aan de bestuursbureau (met name ICT)
- * de afdracht aan het KGC voor gebruik kantoorruimte
- * overige lasten; in deze overige lasten zijn meegenomen de kosten van het administratiekantoor, accountant, abonnementen en ICT-kosten.

Aanvullende bekostiging Technisch VMBO

De door de VO-scholen ontvangen aanvullende bekostiging technisch VMBO zijn binnen de scholengemeenschap op verschillende manieren aangewend, bijvoorbeeld in het VMBO techniekonderwijs van het KGC (doorontwikkeling Kunst en Ambachtstroom), de verschillende projecten en initiatieven van het Novalis College inzake ICT en mediatechnologie (aangevuld met gelden van regionale fondsen) en de invulling en ontwikkeling van technischer vakken in het VMBO op de Stichtse Vrijeschool. De gelden zijn zowel aangewend ten behoeve van de aanschaf van materialen als voor de inzet van medewerkers in de ontwikkeling en vormgeving van het onderwijs.

Maatschappelijk thema 4: Werkdruk

In 2021 vond het jaarlijkse onderzoek plaats naar de ervaren werkdruk middels de vragenlijst Psychosociale Arbeidsbelasting, uitgebreid met een vragenlijst over de corona-beleving. De uitkomsten van de bevraging zijn door de bestuurder met de schoolleiding besproken, zijn op de scholen gedeeld en er is opvolging gegeven aan de signalen.

Een impressie van de uitkomsten

De uitkomst geeft aan dat de door medewerkers ervaren werkbeleving over het algemeen positief is. Opvallend is het gevoel van overbelasting, wat duidt op ervaren werkstress. Verschillende factoren spelen hierin een rol. Kwantitatieve tijdsdruk wordt met name ervaren in de factoren gebrek aan vrije tijd, de voor het werk beschikbare tijd en het gebrek aan regelmogelijkheden. De hoeveelheid administratie is voor velen een belasting in het werk, terwijl het aantal taken en de taakverdeling verschillend wordt beleefd. De mate van belast worden door collega's en leerlinggedrag wordt door 2/3 als laag ervaren, wat enigszins negatief opvalt is de ervaren belasting die volgt uit een werkcultuur waarin niet alle afspraken nagekomen worden. De respondenten zijn overwegend positief over de samenwerking met OOP en de kwaliteit van het gebouw. De betrokkenheid van de schoolleiding zou beter kunnen. De respondenten worden weinig belast door kinderen van verschillend niveau. Het gedrag van ouders is relatief belastend, roosterwijzigingen en invallen voor collega's is dat in mindere mate.

Werkdruk en de beperkingen volgend uit Corona

Het grootste deel van de respondenten ervaart dezelfde of een hogere werkdruk door de beperkingen volgend uit Corona. De respondenten geven in het algemeen aan dat men weinig last ervaart bij de informatievoorziening, besluitvorming en samenwerking. Het organiseren van het werk geeft wel reden tot zorg. De respondenten hebben voornamelijk last van:

- Veel wisselingen van planningen.
- Agenda lastig aan te houden door invallen.
- Veel extra kleine taken, die je planning verstoren.
- Het op verschillende manieren interpreteren van Corona afspraken.
- Middelen slecht op orde voor online lessen.

Zaken die na de Corona mogen blijven zijn:

- Hybride werken.
- Meer met teams afspreken i.p.v. live overleggen/vergaderen.
- De mogelijkheden van Teams uitbreiden ook na Corona bijv. gedeelte online les.
- Teams voor leerlingen gebruiken die thuis moeten zijn.

Maatschappelijk thema 5: Onderwijsachterstanden PO

De Tobiasschool (onze PO-school) is een kleine (rond de 50 leerlingen) school voor speciaal basisonderwijs. De voortgang op het cognitieve vlak wordt per leerling nauwgezet gevolgd en gestuurd, de school werkt niet met schoolbrede achterstandsrapportages die sturend zijn in beleid of aanpak. In 2021 (coronamaatregelen) heeft het onderwijs zoveel als mogelijk doorgang gevonden, met aangepaste programma's waardoor er ook inzake de cognitieve ontwikkeling naar verwachting enige leervertraging is opgelopen die, als onderdeel van het NPO, de komende tijd ingelopen zal worden.

Maatschappelijk thema 6: Uitputting convenantsmiddelen VO

Ook in 2021 zijn de convenantsmiddelen ingezet ter verhoging van de onderwijskwaliteit en ter verlaging van de werkdruk. De scholen maakten bij de aanwending van de gelden, in afstemming met de deelmedezeggenschapsraad, eigen keuzes. Vaak ging het hier om aanwending ten behoeve van de door de school al eerder ingezette trajecten in bijvoorbeeld professionalisering, onderwijsontwikkeling en toetsing (zie maatschappelijk thema 8).

Maatschappelijk thema 7: Toetsing en examinering VO

De doorontwikkeling van binnen de scholengemeenschap eerder ingezette lijnen in toetsing en examinering heeft in 2021 beperkt voortgang gehad. De reden ligt in de bijzondere omstandigheden door de pandemie. Het uitvoeren van het onderwijsprogramma, binnen de beperkingen en steeds wisselende specificaties, vroeg en kreeg veel aandacht.

Maatschappelijk thema 8: Nationaal Programma Onderwijs VO en PO

Met het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) kwamen in 2021 gelden beschikbaar voor de scholen, om de leerlingen en medewerkers na de coronacrisis perspectief te bieden en toe te rusten voor de toekomst. De scholen hebben in juni 2021, kort na het bekend worden van het NPO, BVS schooladvies ingehuurd voor het uitvoeren van de voorgeschreven schoolscan betreffende de kwalificatie, socialisatie en subjectwording. Voor de scan voerde BVS o.a. gesprekken met leerlingen en medewerkers. Voor de uitvoering van het NPO hebben de scholen een werkstructuur gekozen met een gemeenschappelijke projectadministratie die zorgdraagt voor de contractering, monitoring en verantwoording. De planvorming en de regievoering van het programma ligt bij de scholen, inclusief de afstemming met de dMR. Hiervoor is er op elke school een projectleider aangesteld. In hoofdstuk 4 van dit jaarverslag gaan we hier nader op in.

Prestatiebox: voortgang ambities sectorakkoord

Deze paragraaf is een beknopte weergave van de voortgang geboekt in de realisatie van de ambities zoals beschreven in het zogeheten sectorakkoord.

Ambitie 1. Uitdagend onderwijs voor elke leerling

Doelstelling uitgedaagde leerlingen: alle leerlingen worden – via vormen van onderwijs op maat - uitgedaagd in het onderwijs.

Indicator: Leerlingen gaven de VO scholen tezamen een 7,0 op de vraag of je door de school wordt uitgedaagd je best te doe. Leerlingen zijn met een 6,9 tevreden over wat ze leren op de scholen. (Bron leerlingenquêtes 2020-2021 klas 7 en klas 9, 637 respondenten).

Doelstelling zittenblijven: Het landelijk percentage zittenblijvers is in 2021 gedaald tot 3,8 procent.

Indicatoren: Deze cijfers worden landelijk en per school berekend door de Inspectie van het Onderwijs. Bron DUO.

	aantal zittenblijvers	aantal afstromers	aantal opstromers
Karel de Grote College	10,77%	0,87%	13,49%
Stichtse Vrije School	2,62%	11,50%	24,89%
Novalis College	7,41%	0,19%	12,22%

Doelstelling thuiszitters: In 2021 zit geen enkel kind langer dan drie maanden thuis zonder een passend onderwijs tenzij de leerling is vrijgesteld van de leerplicht.

Indicator: Binnen SGVVS is er een beperkt aantal zogeheten thuiszitters; ze zijn allen in beeld en in alle gevallen beijvert school en/of gemeentelijke functionarissen zich voor terugkeer naar school en voor het bieden van maatwerk c.q. passend onderwijs in de overgangperiode.

Ambitie 2. Eigentijdse voorzieningen

Geen voorgeschreven doelstelling

Indicator: Mede ingegeven door het noodgedwongen werken met afstandsonderwijs heeft de scholengemeenschap vanaf 2020 een grote stap gezet in het faciliteren en ondersteunen van medewerkers en leerlingen in ICT voorzieningen, zowel in hardware (laptops voor alle medewerkers in vaste dienst en voor leerlingen die thuis geen laptop hadden), in infrastructuur (routers, servers) als in software (o.a. MSteams met eigen helpdesk afstandsonderwijs). Daarnaast vonden ook in 2021 de huisvestingsprogramma's voortgang, met de daarbij behorende eigentijdse voorzieningen voor het onderwijs

Ambitie 3. Brede vorming voor alle leerlingen

Doelstelling curriculum: Scholen zijn actief aan de slag met de ontwikkeling van hun curriculum; een curriculum dat recht doet aan de drievoudige opdracht van het onderwijs.

Indicator: Op alle scholen functioneert een pedagogische werkgroep die, samen met de schoolleiding, de kwaliteit van het curriculum volgt en borgt. Leidend daarin zijn de driedelige onderwijsopdracht en de uitgangspunten en verworvenheden van het vrijeschoolonderwijs. Te noemen over 2021 is het omvangrijke project curriculumherziening van het Karel de Grote College.

Doelstelling doorstroom: Leerlingen stromen goed voorbereid door naar het vervolgonderwijs.

Doelstelling burgerschap: Scholen werken aan de versterking van het burgerschapsonderwijs.

Indicator: SGVVS heeft met betrekking tot deze doelstelling geen indicator, het burgerschapsonderwijs is op verschillende momenten in het onderwijsprogramma aan de orde, ook buiten de geprogrammeerde lessen (in projecten, themaweken, studiereizen etc.)

Ambitie 4. Partnerschap in de regio

Doelstelling regionale samenwerking: Schoolbesturen werken in de regio samen aan het realiseren van hun publieke opdracht en maken hier de benodigde afspraken over.

Indicator: De scholen van de scholengemeenschap bewogen zich ook in 2021 actief in de regio, in de samenwerkingsverbanden en in de lokale en regionale werkverbanden zoals de RAP-regio, de bestuurlijke en gemeentelijke werkverbanden in Zeist, Nijmegen en Eindhoven en lokale en regionale projecten inzake bijvoorbeeld technisch onderwijs zoals die in de gemeente en de Brainport-regio Eindhoven spelen.

Op de agenda's van de diverse overleggen en verbanden stonden o.a. kansengelijkheid, stroomlijning jeugdzorg, doorstroom PO-VO-vervolgonderwijs, laaggeletterdheid en digitale geletterdheid.

Ambitie 5. Scholen als lerende organisaties

Doelstelling uitbreiding bekostigde opleidingsplaatsen: Het streven is dat het aantal plekken op opleidingsscholen in het voortgezet onderwijs in 2020 met 2.200 tot 4.000 plekken is toegenomen.

Indicator: SGVVS heeft 31 stagiaires (peildatum november 2021) "in dienst", het KGC is regionale opleidingsschool.

Doelstelling begeleiding startende leraren en startende schoolleiders: Schoolbesturen zorgen dat dat startende leraren en startende schoolleiders een effectief inwerk- en begeleidingsprogramma volgen, als onderdeel van het strategisch personeelsbeleid.

Indicatoren: begeleidingsprogramma's voor startende leraren zijn maatwerk, afhankelijk van hun elders opgedane ervaring en hun taakomvang. In 2021 kregen in totaal 41 onderwijsgevenden bij SGVVS hun eerste dienstverband en een maatwerk-programma.

Doelstelling professionele ontwikkeling van leraren en schoolleiders: Schoolbesturen dragen via hun personeelsbeleid zorg voor de professionele ontwikkeling van leraren en schoolleiders.

In het verslagjaar had de scholengemeenschap bijzondere bekostiging voor het primair onderwijs voor de professionalisering van personeel en de begeleiding van starters en schoolleiders. Binnen de bijzondere omstandigheden (corona-gerelateerd) lag het accent voor de kleine PO-school van SGVVS meer op het bemensen van de school dan op de professionalisering van starters en schoolleiders. Wel heeft de schoolleider het eerder ingezette professionaliseringstraject vervolgd en met het team, met externe ondersteuning, specifiek gewerkt aan de pedagogische kwaliteit.

Bij de scholen in het voortgezet onderwijs was specifieke aandacht voor de professionele ontwikkeling van starters, o.a. in de vorm van specifiek daartoe aangestelde medewerkers (begeleiders startende docenten) en bijvoorbeeld in het nieuwe leer- en begeleidingstraject (leerateliers) voor startende docenten op het Karel de Grote College. Een van de teamleiders volgde in het verslagjaar de opleiding tot schoolleider.

Verder zijn de niet-bevoegde docenten gefaciliteerd en begeleid in hun studie die moet leiden tot het verkrijgen van de bevoegdheid.

Indicator:

	bevoegd	benoembaar	onbevoegd
Karel de Grote College	89,6%	4,3%	6,1%
Stichtse Vrije School	84,2%	10,2%	5,6%
Novalis College	83,8%	12,9%	3,6%

Bron IPTO-meting 2020-2021

Ambitie 6. Toekomstbestendigheid organiseren: koppeling van onderwijs- en personeelsontwikkeling

Doelstelling strategisch personeelsbeleid: Schoolbesturen stemmen hun personeelsbeleid af op onderwijskundige doelen en daaraan gekoppeld de professionele ontwikkeling en duurzame inzetbaarheid van leraren en schoolleiders.

Indicator: De door SGVVS voorgenomen doorontwikkeling van het personeelsbeleid kwam in 2021 grotendeels stil te liggen (behoudens de ontwikkeling van het functiegebouw en de beloningsstructuur voor het onderwijsondersteunend personeel) en zal in 2022 weer opgepakt worden.

Ambitie 7. Nieuwe verhoudingen in verantwoording en toezicht

Doelstelling – verantwoording: Schoolbesturen hebben hun Governance op orde en leggen verantwoording af over de resultaten die zij leveren.

Indicatoren:

- Vulling van Vensters VO: o.a. ten behoeve van Vensters VO was er in 2021 het tevredenheidsonderzoek onder leerlingen, met 637 respondenten uit klas 7 en klas 9 (zie hoofdstuk 7).
- Naleving Code Goed Bestuur: In het verslagjaar leefde raad van toezicht en college van bestuur de Code Goed Bestuur na.

Doelstelling kwaliteitszorg: Schoolbesturen hebben hun kwaliteitszorg op orde (tegen zo min mogelijk administratieve lasten).

Indicator: In haar laatste onderzoek oordeelde de Inspectie van het Onderwijs de kwaliteitszorg en ambitie van SGVVS als voldoende. Werkende weg optimaliseert SGVVS de kwaliteitszorg, met voor de toekomst de nadruk op cyclisch werken en feedback als pijlers van een cultuur van leren en verbeteren.

Doelstelling onderwijskwaliteit: Alle schoolbesturen streven naar een zo hoog mogelijk niveau boven basiskwaliteit.

Indicatoren: De scholengemeenschap hanteert een brede definitie van onderwijskwaliteit: in het cognitieve ontwikkeling, socialisering en subjectwording. Een en ander vindt zijn uitwerking in de examenvisie die in 2022 geactualiseerd wordt. Doel is dat de leerling zich in balans op de drie genoemde gebieden ontwikkelt en zo tot volwassenwording komt.

De scholengemeenschap streeft ernaar dat alle scholen/afdelingen voldoen aan het basisarrangement (kwalificerend deel) en heeft geen doelstelling in een zo hoog mogelijk niveau op een van de drie ontwikkelgebieden. Ook in 2021 hadden alle scholen/afdelingen dit basisarrangement.

Internationalisering

Door de coronacrisis konden de vele voorgenomen activiteiten in het kader van de internationalisering in 2021 veelal geen doorgang vinden. In de onderwijsprogramma's, en in het bijzonder in het onderwijs in de moderne vreemde talen, was er uiteraard wel aandacht voor de internationale component.

De scholengemeenschap kent geen Internationale schakelklassen en heeft daarin in het verslagjaar dan ook geen inspanningen gepleegd. Wel hebben de scholen, in voorkomende

gevallen, de instroom van leerlingen uit de Internationale Schakelklassen middels maatwerk begeleid, in goed samenspel met de aanleverende school.

Onderzoek en ontwikkeling

In het verslagjaar vonden grote en kleine onderzoeks- en ontwikkelingstrajecten voortgang, binnen de beperkingen van de coronacrisis. Te noemen vallen bijvoorbeeld:

- de projecten inzake toetsing en examinering waarin de Stichtse Vrijeschool een centrale rol heeft, in samenspel met het lectoraat van de Hogeschool Leiden
- de projecten inzake techniek en technisch onderwijs van het Novalis College, met een onderwijsinhoudelijk en een materiele (lokale, apparatuur) component.
- De activiteiten van het Karel de Grote College als opleidingsschool
- Het project inzake pedagogische eenwording van de Tobiaschool en Tobiasstroom

Duurzaamheid

De opdracht in duurzaamheid kreeg op de scholen zijn weerslag in het curriculum c.q. onderwijsprogramma. Binnen onze vrijescholen is het respectvol en verantwoord omgaan met je omgeving een diep geworteld uitgangspunt dat in het onderwijs en op de scholen op vele plaatsen en momenten doorklinkt, niet alleen in het onderwijsprogramma maar bijvoorbeeld ook bij de inkoop van materialen en machines. De notie van duurzaamheid klonk in het verslagjaar in het bijzonder door bij de bouwactiviteiten, zie hieronder.

Onderwijshuisvesting

Om de groei en ontwikkeling van het vrijeschoolonderwijs ook voldoende en passende fysieke ruimte te geven, is er in 2021 veel aandacht geweest voor uitbreiding en/of aanpassing van de schoolgebouwen, met oog voor capaciteit, uitstraling, duurzaamheid en geschiktheid voor de vorm van onderwijs.

Tobiaschool

De Tobiaschool verhuisde naar tijdelijke huisvesting aan het Kohnstammplein. Direct daarna startte de renovatie die naar verwachting begin 2023 gereed is. Met de renovatie krijgt de school eigentijdse huisvesting, waarbij in ontwerp en realisatie er veel aandacht was voor duurzaamheid, bijvoorbeeld in de keuze van materialen, leveranciers en de energievoorziening.

Karel de Grote College

In oktober 2019 startte de projectgroep 'verbouwing en verduurzaming KGC-schoolgebouw'. In 2021 werkte de school verder aan het masterplan waarin 4 ambities uitgewerkt zijn: verbondenheid, klimaatverbetering, herschikking ruimtes en uitstraling. In de uitwerking van het plan zijn er grote uitdagingen in de planning (om bepaalde subsidies te verkrijgen moet de bouw tijdig starten en de bouw mag het onderwijs niet te zeer hinderen) en de kosten (het budget is beperkt, het gebouw is oud en complex en de bouwsector staat onder druk). Ten behoeve van het beheer en de exploitatie van de doorgedecentraliseerde onderwijshuisvesting, heeft SGVVS binnen de administratie en boekhouding een vaste positie gecreëerd voor de huisvestingsportefeuille van het KGC, onder de noemer KGC-vastgoed.

Stichtse Vrijeschool

De Stichtse Vrijeschool werkte in 2021 verder aan de planvorming inzake verduurzaming en uitbreiding van de school, op het eigen terrein.

Novalis College

In de zomer van 2021 kon het Novalis College de nieuwbouw in gebruik nemen en werd het buitenterrein van de school heringericht. Ook werd in 2021 veel groot onderhoud gepleegd aan het bestaande gebouw. Ook hier was er, net als bij de Tobiasschool, in ontwerp en realisatie er veel aandacht voor duurzaamheid, bijvoorbeeld in de keuze van materialen, leveranciers en de energievoorziening.

Toekomstige ontwikkelingen

Wij zien (nu de pandemie achter ons ligt) voor de toekomst, puntsgewijs, de volgende belangrijke ontwikkelingen waaruit voor de scholen een taak en opdracht volgt.

Onderwijs

Verschillende ontwikkelingen zullen de toekomst van het onderwijs kleuren. Wij verwijzen hier naar de relevante noties en notities zoals die er zijn van de PO-raad, de VO-raad, de Nationale Regiegroep Onderwijs en de Onderwijsraad. Wat binnen de scholengemeenschap de komende jaren zal klinken en spelen is bijvoorbeeld:

- Onderwijs in de post-coronaperiode
- Brede ontwikkeling
- Diversiteit, inclusiviteit en gelijke kansen
- Digitalisering

Onderwijs in de post corona periode

De coronacrisis ligt achter ons. Dit vraagt van leerlingen om zich na twee jaar weer te voegen in een orde. Daar hoort bij dat zij zich hebben te verhouden tot de voorsprong die zij wellicht hebben opgebouwd in zelfstandig werken, flexibiliteit en aanpassingsvermogen en de mogelijke achterstand in hun kennisontwikkeling en hun ontwikkeling in het sociale gebied. Voor de scholen ligt er de opdracht hen, in de volle breedte, toe te rusten voor de toekomst na corona. De NPO gelden geven ons de middelen om hieraan te werken.

Brede ontwikkeling

Wij zien dat in het onderwijs de brede ontwikkeling van de leerling (de taakgebieden kwalificatie., socialisatie en persoonsvorming) wordt omarmd. Tegelijkertijd zien wij dat er strakkere eisen komen ten aanzien van de ontwikkeling in (meetbare) basisvaardigheden. Voor de scholengemeenschap ligt er de opdracht om, vanuit de eigen identiteit, expliciet werk te maken van de ambitie en kwaliteit op de drie taakgebieden, vooral door deze meer dan voorheen expliciet te maken en de leerling zodoende beter te kunnen volgen.

Diversiteit, inclusiviteit en gelijke kansen

Voor de scholen ligt er de opdracht om meer dan voorheen werk te maken van diversiteit, inclusiviteit en gelijke kansen, bijvoorbeeld door meer te werken met heterogene klassen en groepen en de leerlingen in ontmoetingen en ervaringen wereldwijd te maken.

Digitalisering

De maatschappij digitaliseert. Dit werkt door in het onderwijs. De brengt voor de scholen de opdracht met zich mee om leerlingen te leren en toe te rusten om hiermee bewust om te gaan. Verder klinkt dit door in de keuze die de scholen zelf maken in hun leermiddelen en de uitvoering van hun onderwijs. Binnen de vrijescholen kunnen wij nu en in de toekomst bij de vraagstukken

inzake digitalisering gebruik maken van onderzoeken en inzichten die er, ook internationaal, beschikbaar zijn inzake bijvoorbeeld media-bewustzijn en digitale vaardigheden.

Onderzoek

In de toekomst zien wij vooral uit naar onderzoek en ontwikkeling op de volgende gebieden:

- Werkbeleving van leraren
- Onderwijskwaliteit (bijv. NIVOZ)
- Leiderschap in het onderwijs (diverse onlangs gestarte onderzoeken)

Kwaliteitszorg

Inzake kwaliteitszorg voorzien wij een groeiend belang van cyclisch werken, ingegeven door de toenemende vraag naar transparantie en verantwoording enerzijds en de groeiende behoefte aan sturingsinformatie anderzijds. Het cyclisch werken kennen we al in de bedrijfsvoering en in projectmatig werken, we verwachten dat dit ook een grotere rol gaat spelen in de besturing van de kwaliteit van onderwijs en de ontwikkeling van medewerkers.

Personeel

Wij verwachten dat het tekort aan personeel, zowel in kwantitatieve als in kwalitatieve zin, fors zal toenemen. Nu al krijgen wij niet alle vacatures vervuld. Voor ons ligt er een grote taak en opdracht in het binden en boeien van medewerkers en hen daadwerkelijk werkplezier en perspectief bieden in een betekenisvolle context.

Huisvesting

Wij voorzien dat het schoolgebouw als fysieke leer- en ontwikkelomgeving zal blijven bestaan. In de coronaperiode konden we afstandsonderwijs verzorgen, maar we ondervonden dat onderwijs zonder schoolgebouw niet 'werkt'. Qua bouwplannen worden we nu (mei 2022) geplaagd door een overspannen markt, zowel voor wat betreft bouwmaterialen als personeel. Zodra er enige ontspanning is, kunnen wij nu slapende bouwplannen oppakken. Flexibiliteit en duurzaamheid zullen in de plannen een steeds grotere rol spelen. Daarbij is nu al duidelijk dat de klimaatambities van de regering een grote impact hebben op de eisen aan schoolgebouwen en in het geheel niet sporen met de huidige financiering van de onderwijshuisvesting.

Investeringsbeleid

Qua investeringen staan we de komende jaren voor forse opgaven in huisvesting, ICT en leermiddelen.

Duurzaamheid

Duurzaamheid zal in het onderwijs steeds sterker doorklinken, als motief en als argument bij keuzes inzake zowel niet tastbare zaken (onderwijsprogramma, lesstof) als bij tastbare zaken bij de inkoop van materialen, leermiddelen, IT, huisvestingszaken en bij de leveranciersselectie.

4 Onderwijsontwikkelingen in de scholen

Inleiding

Corona kleurde in 2020 het onderwijs, schreven we in het jaarverslag 2020. Voor 2021 geldt dit ook. Het leek soms alsof we het hele jaar 2021 het einde van de pandemie moesten uitstellen. We hadden ons te verhouden tot verschillende lock-down periodes met daarbinnen eigen regels voor zorgleerlingen en examenleerlingen. In sommige gevallen verschilden de regels zelfs per regio. We hadden te maken met sneltesten, vaccinaties, mondkapjes een hoog verzuim en thuiszittende leerlingen en medewerkers. De exameneisen werden opnieuw gewijzigd. Onverwacht kregen we, in de vorm van het Nationaal Programma Onderwijs, voor de komende jaren een enorm budget om de leerlingen toe te rusten voor de toekomst, na corona.

In een nieuwjaarsbrief (januari 2022) blikte de bestuurder terug op 2021:

“We hebben een bijzondere onderwijsperiode achter de rug. Het was lastig om in september, na de zomervakantie, weer in de vorm te komen. Sommigen leerlingen stuiterden door de school, anderen waren angstig en soms zelfs depressief. Gedoe met mondkapjes, korte lontjes en door de pandemie ook een hoog verzuim. Er lag (en ligt) voor de leraren stevige en complexe pedagogische opdracht. Ik hoorde vaak dat het een bijzonder en voor velen nieuw appèl doet op de professionaliteit.

Als ik vanuit maatschappelijk perspectief op de afgelopen periode terugkijk, zie ik mooie ontwikkelingen. Het begon in maart 2020. De scholen dicht, afstandsonderwijs, hybride onderwijs, de school weer open, de school weer dicht, de school weer open en voor de kerstvakantie weer een week dicht. We kregen veel geld om achterstanden te voorkomen of weg te werken.

Met de pandemie waren we als complete sector gedwongen om ervaring op te doen met ‘onderwijs zonder school’. Wat hebben wij er veel van geleerd! Voor velen was de school er vooral voor de cognitieve ontwikkeling van de leerling. Met toetsen, examens, cito-scores en PISA-ranglijsten volgen we in Nederland de cognitieve prestaties van leerlingen nauwgezet. Vrijwel uitsluitend aan de hand van de examenresultaten beoordeelt de Inspectie van het Onderwijs de kwaliteit van de school.

De ervaring in de pandemie heeft glashelder gemaakt dat de school meer betekenis heeft. Het onderwijs heeft een brede drievoudige kwaliteitsopdracht: in kwalificatie, socialisering en subjectwording. Dat stond al voor de pandemie in veel beleidsdocumenten. Maar in de pandemie hebben we het werkelijk gevoeld. Onderwijs zonder school is mager. De school is een essentiële en betekenisvolle oefenruimte voor de sociaal emotionele ontwikkeling van onze leerlingen. Elnathan Prinsen, een vooraanstaand psychiater, stelde eind vorig jaar dat schoolsluitingen desastreus zijn, door het wegvallen van sociale structuren en identiteitsvorming.

Om mij heen hoor en ervaar ik dat beleidsmakers, de onderwijsinspectie van het Onderwijs en collega's verlegen zijn met de drievoudige kwaliteitsopdracht van het onderwijs. Nederland heeft veel ervaring in het meten en beoordelen van leeropbrengsten (het kwalificerende stuk). Met het komen tot kwaliteit in socialisatie en

subjectwording is er minder ervaring. Wij hebben een bijzondere positie: Als vrijescholen staan we in een lange en stevige traditie als het gaat om de brede kwaliteitsopdracht. We gaan verder met kwalificatie, bijvoorbeeld in onze visie op examinering, toetsen en beoordelen. Verder met socialisering en onze kennis en ervaring in groepsvorming zoals die bijvoorbeeld zichtbaar is in de jaarafsluitingen met de klas. Verder met onze inzichten in subjectwording, zoals die bijvoorbeeld tot uiting komen in de leerlingbesprekingen en de getuigschriften.

Samen leren en ontwikkelen, met ambitie, in de volle breedte. Het tij is gunstig, ondanks, maar ook dankzij de pandemie Onderwijs zonder school werkt niet, weet vrijwel iedereen ondertussen. Dat daagt uit en geeft volop ontwikkelruimte voor onze missie. "Alleen wanneer ons onderwijs volop aandacht besteedt aan de onderlinge samenhang tussen materiele, sociale en ideële motieven, zal de jonge mens met enthousiasme leren. Dan kan de jonge mens vanuit zijn gewekte idealen de toekomstige samenleving mede vorm geven."

Nationaal Programma Onderwijs

Voor de uitvoering van het onderwijs tijdens en na corona heeft de overheid het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) opgesteld. Daarmee krijgen scholen extra middelen voor interventies, waarmee zij leerlingen toerusten voor de periode na de pandemie. In 2021 werd er van overheidswege in een behoorlijk tempo een start gemaakt met dit NPO-traject.

De vier scholen van de SGVVS voerden scans uit, waarmee per school een analyse is gemaakt van de impact van corona op de ontwikkeling van de leerlingen en hun welbevinden. De analyses zijn gemaakt door onderwijsbureau BVS-schooladvies, een organisatie met een ruime ervaring binnen het vrijeschoolonderwijs. Op basis van deze scan en nader onderzoek onder leerlingen, ouders en docenten heeft BVS-schooladvies aanbevelingen gedaan voor interventies. Deze zijn gerangschikt in de menukaart van het ministerie, die bestaat uit de volgende onderdelen:

- A. Meer onderwijs (binnen of buiten reguliere schooltijden) om bij groepen leerlingen kennis en vaardigheden bij te spijkeren
- B. Effectievere inzet van onderwijs om kennis en vaardigheden bij te spijkeren
- C. Sociaal-emotionele en fysieke ontwikkeling van leerlingen
- D. Ontwikkeling van de executieve functies van leerlingen
- E. (Extra) inzet van personeel en ondersteuning
- F. Faciliteiten en randvoorwaarden

Op iedere school is een projectcoördinator aangesteld om een NPO-programma op te stellen, in de praktijk te brengen en te monitoren. De coördinatoren wisselen onderling gedurende het jaar ervaringen uit om zo van elkaar te leren.

NPO bij SGVVS in een notendop

In het eerste NPO-jaar hebben de scholen gericht gewerkt aan de aanpak van achterstanden door het aanbieden van individuele bijlessen, lessen in groepsverband en examentrainingen. Zo kan een eindexamenkandidaat op de Stichtse Vrije School twee examentrainingen volgen van steeds twee dagen. Ook werkt de school in Zeist met vouchers voor leerlingen die corona-gerelateerde

achterstanden hebben. Op het Novalis College wordt extra lestijd gerichter ingezet, zijn er voor leerlingen meer begeleidingsuren beschikbaar gesteld en werken leerlingen, bijvoorbeeld bij het vak wiskunde, in kleinere groepen. Ook op de Tobiasschool wordt door middel van bijspijkeren ingezet op de vakken Wiskunde en Nederlands. Daarnaast zijn er ruim 100 extra begeleidingsuren beschikbaar gemaakt.

Op het Karel de Grote College heeft elk vakkencluster (wiskunde, Nederlands, Gamma, moderne vreemde talen en bèta) een clustercoördinator, die bijspijkeruren coördineert. Na een periode van zes weken met bijspijkeruren bekijkt de clustercoördinator voor welke vakken en klassen er in de volgende periode meer uren worden georganiseerd. Dit is slechts een greep uit het extra onderwijsaanbod van de scholen.

Naast dit kennisgerichte aanbod hebben de scholen ook sterk ingezet op activiteiten rondom socialisatie en de sociaal-emotionele ontwikkeling van leerlingen. De beperkingen in het onderwijs gedurende de pandemie – onder andere afstandsonderwijs – zorgden ervoor dat de socialiserende en persoonsvormende functie van de school niet goed tot zijn recht kon komen, dit leidde tot eenzaamheid en demotivatie. Dat heeft veel impact gehad, op de school als samenleving in het klein en op de individuele leerlingen. In de leeftijdsfase van de middelbare school is het ontzettend belangrijk om verbinding te kunnen maken met medeleerlingen, docenten én met het onderwijsprogramma. Daarom werd op het Novalis College sterk ingezet op groepsbinding en persoonlijk welbevinden: contact met mentor en extra sportieve en verbindende activiteiten.

“Op onze school is persoonlijke ontwikkeling en subjectwording belangrijk. We niet alleen gericht op het overbrengen van kennis. Dat zie je terug in onze interventies! Voor de herfstvakantie zijn alle klassen op werkweek geweest, waar is gewerkt aan het weer ‘klas’ worden”. Arianne Tramontina, projectcoördinator NPO in Eindhoven

Omdat sport, muziek en theater sterk verbindend werken in de schoolgemeenschap, zette de Tobiasschool in Zeist eveneens in op bewegingsonderwijs voor twee specifieke groepen en muziekonderwijs voor de hele school. Daarnaast werden plannen gemaakt voor een museum projectweek en het brengen van verhalen door een theatergroep.

Ook de Stichtse Vrije School heeft veel aandacht besteed aan de verbinding met elkaar, de verbinding met de leerkracht en de verbinding met de leerstof. Zo is er voor de 10^e en 11^e klas een lessencyclus ontwikkeld op het gebied van subjectwording. Met deze interventie konden leerlingen bewuster naar zichzelf en hun toekomst kijken en daardoor intrinsiek aangehaakt raken bij het onderwijs.

Op het Karel de Grote college vormde het hervinden van verbindingen (met de ander en met jezelf) zelfs één van de speerpunten, getiteld: Energie in het onderwijs. Een programma waarin de school allerlei sociale activiteiten organiseerde, bijvoorbeeld tijdens de eerste schoolweek en de activiteitenweken. Denk aan klassenuitjes en het bezoek aan een voorstelling. Verder bestaat het project uit verschillende naschoolse activiteiten op het gebied van kunst en bewegen.

“Leerlingen kunnen meedoen aan bokslessen, een mindfulness cursus, een extra uur sport en spel, improvisatietheater, een persclub voor een moderne schoolkrant, theaterlab, muziek spelen in bands en een creatief lab voor beeldende kunst. Voor iedereen is er wel iets. De activiteiten zijn voor zowel voor de midden- als de bovenbouw en zijn populair bij de leerlingen.”Luka Meijer, projectcoördinator NPO in Nijmegen

Interventies en werkdruk

Voor de scholen biedt het NPO allerlei mogelijkheden om een betekenisvol aanbod voor leerlingen en docenten te verwezenlijken, enkele voorbeelden staan hierboven beschreven. Tegelijkertijd volgen de scholen de mogelijke extra (werk-)druk die het NPO-programma met zich meebrengt, zowel voor de docent als de leerling. Onder andere door middel van de inzet van externen, kunnen de scholen hierin sturen.

De Stichtse Vrije School zette in 2021 drie onderwijsassistenten in, die veel taken konden invullen naast de externe partijen die werden ingezet. Eén van de andere interventies was de ontwikkeling van een speciaal studielokaal.

“Het studielokaal is een interventie die alle leerlingen en ook veel leraren ondersteunt. Door deze ruimte van rust en stilte in te richten is er een soort oase ontstaan in de school waar de leerlingen enorm veel baat bij hebben, ook als het in de klas even niet meer gaat.”
Annelies den Ouden, projectcoördinator NPO in Zeist

Ook op het Karel de Grote College kregen alle docenten tien uur extra op hun aanstelling voor NPO-trainingen. Voor aanvullende activiteiten zet de school vaak externe organisaties in. Bijvoorbeeld voor het geven van trainingen, bijspijkeruren, studiebegeleiding en examentraining. En er is een editie van ‘Energie in het onderwijs’ ontwikkeld voor het personeel, waarin er Yin Yoga en bokslessen worden aangeboden. Hiermee wil de school een balans creëren in de werkdag en de docenten ook wat teruggeven.

Voor de zomer van 2022 wordt een nadere tussenmeting uitgevoerd om meer grip te krijgen op de stand van zaken van het NPO-programma.

5 Verantwoording raad van toezicht

Algemeen

De raad van toezicht (raad) heeft als opgave om de maatschappelijke opgave van de stichting te bewaken en ondersteunen. Het betreft de ontwikkeling van leerlingen tot zelfstandige mensen, gezien vanuit het antroposofisch gedachtegoed. De raad doet dat door toe te zien en door een kritische sparringpartner en een goede werkgever te zijn voor de bestuurder. Bij dit alles staan de verwachtingen van alle belanghebbenden centraal. De raad ziet erop toe dat deze meegewogen worden in de beleidsvorming en besluitvorming van de stichting en de scholen die hier onderdeel van uitmaken. Vanzelfsprekend hanteert de raad hierbij tevens de missie en visie van de stichting als toetssteen.

De raad is onafhankelijk van het bestuur, wat onder andere tot uitdrukking komt in de samenstelling van de raad. De leden zijn onafhankelijk ten opzichte van elkaar, het bestuur en welk deelbelang dan ook. Naast de vergaderingen met de bestuurder heeft de raad zich in 2021 vrij bewogen op de scholen en ontmoetingen en gesprekken gehad met leidinggevenden en medezeggenschapsraden.

De raad van toezicht heeft gekozen voor een proactieve rol in de organisatie en laat zich over de voortgang en resultaten van het door het bestuur vastgestelde beleid informeren in de diverse commissies, tijdens de vergaderingen en door te spreken met de diverse gremia in de organisatie. De geplande themabijeenkomsten met de bestuurder en rectoren hebben vanwege de coronamaatregelen in 2021 niet plaatsgevonden.

Twee leden van de raad zijn in 2021 afgetreden vanwege het einde van de zittingstermijn. Voor de werving van twee leden heeft de raad een extern bureau aangetrokken. De twee nieuwe leden zijn per 22 september 2021 benoemd. De voorzitter van de raad is per 1 december 2021 afgetreden vanwege het aanvaarden van een nieuwe hoofdfunctie, waarna de raad een waarnemend voorzitter koos. Voor de werving en selectie van een nieuwe voorzitter heeft de raad een extern bureau ingeschakeld.

De raad heeft zijn eigen functioneren in 2021 op 11 november onder begeleiding van mw Dinjens van Governance in Balans geëvalueerd. Uit de evaluatie is naar voren gekomen dat de raad een goede verdeling van de diverse rollen kent. Het betreft de volgende rollen: onderwijskwaliteit, advies/klankbord, toezicht (zich laten informeren) en de rol van werkgever. Bij het opstellen van de agenda voor het overleg en het bezoek aan de scholen zal specifiek met de diverse rollen rekening gehouden worden. De toezichtsvisie en het toezichtskader worden geagendeerd. In het jaar 2021 is geen gebruik gemaakt van de klokkenluidersregeling.

Functioneren van de raad

Twee van de vier reguliere vergaderingen van de raad werden vanwege de coronamaatregelen niet op locatie gehouden maar hebben online plaatsgevonden. Daarnaast zijn twee extra vergaderingen via MS-Teams gehouden. Buiten de vergaderingen had de voorzitter van de raad regelmatig contact met de bestuurder. De auditcommissie heeft periodiek overleg met de

bestuurder gevoerd, met name ten aanzien van de voorbereiding van de vaststelling van de jaarrekening en het opstellen van de begroting. Vanuit de rol als werkgever heeft de remuneratiecommissie gesprekken gevoerd met de bestuurder op basis van de vastgestelde jaarcyclus.

Samenstelling en mutaties

In 2021 was de samenstelling van de raad als volgt:

		Benoemd	Aftredend	Herbenoemd	Aftredend
Linda Scheeres	Lid	23-03-2015	23-03-2018	12-03-2018	21-06-2021
Tamara Cop	Lid	06-06-2016	06-06-2019	06-06-2019	06-06-2023
Merlijn Trouw	Lid	20-03-2017	20-03-2021	20-03-2021	21-06-2021
Emile Roemer	Voorzitter (tot 1-12-2021)	19-03-2019	01-12-2021	x	x
Janny de Vries	Lid (waarnemend voorzitter per 1- 12-2021)	30-09-2019	30-09-2023		
Ronald Nan	Lid	22-09-2021	22-09-2025		
Anke Tijtsma	Lid	22-09-2021	22-09-2025		

Commissie onderwijs en kwaliteit: Linda Scheeres, Merlijn Trouw en Tamara Cop
 Auditcommissie: Janny de Vries, Merlijn Trouw (tot 21 juni) en Ronald Nan (vanaf 22 september)
 Remuneratiecommissie: Linda Scheeres (tot 21 juni), Emile Roemer (tot 1 december), Anke Tijtsma (vanaf 22 september) en Janny de Vries (vanaf 1 december)

Er is bij de leden van de raad geen sprake van conflicterende nevenfuncties, zo blijkt ook uit het overzicht van nevenfuncties in de jaarrekening.

De leden van de raad bezitten samen deskundigheid op bestuurlijk, maatschappelijk, financieel, personeel, organisatorisch en onderwijskundig terrein. De leden staan onafhankelijk ten opzichte van personen en deelbelangen, ze voelen zich verbonden met het vrijeschoolonderwijs en onderschrijven de code Goed Onderwijsbestuur VO.

Externe accountant

Voor het jaar 2021 heeft de raad de opdracht aan de in 2017 aangestelde accountant, Astrium Onderwijsaccountants, gecontinueerd.

Bezoldiging

De bezoldiging van toezichthouders en bestuurder is vastgesteld en toegepast na goedkeuring van de voor SGVVS geldende WNT-norm 2021, op basis van de complexiteitsberekening. Toezichthouders ontvingen een vergoeding van € 200 per bijgewoonde vergadering met een maximum van zes voor gewone leden en negen voor de voorzitter. Leden van een vaste commissie ontvingen daarboven vergoedingen voor maximaal twee commissievergaderingen. Daarnaast ontvingen leden die deelnamen aan het werving en selectieproces twee extra vergaderingen. De bestuurder is ingeschaald op basis van de cao voor bestuurders.

Financiële doelmatigheid

De raad, en daarbinnen de auditcommissie in het bijzonder, heeft in 2021 nadrukkelijk aandacht besteed aan de financiële doelmatigheid van SGVVS. Zo is er, bijvoorbeeld in het kader van investeringen, oog geweest voor het in stand houden van voldoende maar zeker niet te veel weerstandsvermogen. Ook maakte de raad zich sterk voor een beleidsrijke jaarbegroting waaruit duidelijk blijkt dat de rijksmiddelen en de NPO gelden aangewend worden voor onderwijs en de eventuele overschotten en additionele incidentele middelen voor het verder verhogen van de onderwijskwaliteit en het verminderen van de werkdruk. Dit is door de bestuurder in de begroting voor 2022 verder uitgewerkt. In de 4-maandsrapportages volgt de raad de doelmatige aanwending van de rijksmiddelen en de NPO gelden.

Jaarrekening en begroting

De raad heeft kennisgenomen van het door de bestuurder opgestelde jaarverslag en de jaarrekening over 2021 en deze goedgekeurd. De raad heeft ook kennisgenomen van de aanbevelingen van de accountant, deze samen met de bestuurder besproken en afgesproken welke aanbevelingen worden opgevolgd. De door de bestuurder opgestelde begroting 2022 is door de raad van toezicht goedgekeurd.

Waardering

De raad spreekt zijn waardering uit voor de in 2021 getoonde inzet van de bestuurder en de medewerkers van alle scholen.

6 Verantwoording medezeggenschapsraden

De dMR van de Stichtse Vrije School, Novalis College, Karel de Grote College en de MR van de Tobiaasschool maakten een jaarverslag van hun werkzaamheden. Hieronder staan de belangrijkste activiteiten samengevat.

Stichtse Vrije School

In 2021 is de dMR van SVS Zeist 14x bij elkaar gekomen. Een paar extra aanleidingen hebben ervoor gezorgd dat er een verhoging was van het aantal bijeenkomsten; de herijking van de medezeggenschapsstructuur, de vele voortdurende veranderingen mbt de covid-maatregelen. En daarnaast is de dMR van SVS Zeist enthousiast en ambitieus. In samenspraak met de school(leiding) onderzoeken wij hoe wij in deze veranderende tijden toch de kwaliteit van het vrijeschoolonderwijs kunnen behouden, optimaliseren en borgen.

Besproken onderwerpen 2021

De veranderingen in de MR, noodzakelijk door veranderende wet- en regelgeving, is een thema dat in de eerste helft van het jaar langzaam zijn voltooiing heeft gevonden. De overkoepelende MR-VO komt voor het eerst na de zomervakantie bijeen en moet nog wennen aan de nieuwe situatie. Voor de zomervakantie ronden we ons eigen Huishoudelijk Reglement, genaamd dMRcept, af. Hier is uitgebreid bij stil gestaan zodat iedere geleding hiermee volledig akkoord kon gaan. Belangrijk was om een weerslag van de in de loop van de tijd ontstane werkwijze in ons Huishoudelijk Reglement onder te brengen; uiteraard met behoud van de vereisten die voor zo'n document gelden.

Terugkerend vast onderwerp van de vergadering vormde de voortdurende veranderingen tgv de coronamaatregelen en hoe hierop in te spelen. Daarbij was er veel aandacht voor hoe de leerlingen deze periode beleefde, waar hun behoeften lagen, wat ze nodig hadden, hoe de communicatie verliep rond bijvoorbeeld de examens en hoe de reizen zo georganiseerd konden worden, dat iedereen zich daarbij prettig voelde.

Voor de zomervakantie kwam daarbij hoe de extra coronagelden het best besteed kunnen worden. Het blijkt dat vooral op het gebied van de persoonsvorming en socialisatie de leerlingen behoeften hebben; deze gebieden zijn door de lockdowns echt te kort gekomen en zullen dus extra aandacht krijgen. Op individueel niveau wordt ondersteuning geboden daar waar cognitieve hiaten zijn ontstaan.

De vaste onderwerpen die jaarlijks door de wet- en regelgeving voorgeschreven aan de orde komen zijn vanzelfsprekend ook voorbijgekomen: begrotingen, kwartaal-, jaar- en meerjarenbegrotingen; goedkeuring van het leerlingenraadstatuut; exit enquêtes; jaarboekje en schoolgids; PTA's; schoolveiligheidsplan; kwaliteitsbeleid.

Er is een grote behoefte om een verbeterslag te slaan naar meer kennis over de taken en verantwoordelijkheden van een (d)MR-lid. In 2021 besluiten wij dat hiervoor een training georganiseerd gaat worden in 2022. Een kleinere werkgroep houdt zich bezig met selecteren van aanbieders van trainingen.

Vanuit de dMR, is er daarnaast de wens om onderwerpen die wij relevant vinden ook onder de aandacht te brengen van de achterbannen. Zo heeft de oudergeleding de moeite genomen om een paar keer een Nieuwsbrief samen te stellen en onder alle ouders te verspreiden, om op deze wijze in verbinding te zijn. En er is met een eigen actiepoint gestart: het traject Dyslexie en Dyscalculie. Bij leerlingen en ouders leeft de behoefte om in samenwerking met de school hier aandacht aan te geven tot verbetering. Samen met BVS gaan wij hiertoe een onderzoek op starten in 2022.

Samenstelling dMR

De samenstelling van de dMR is met de nieuwe statuten gewijzigd. De dMR bestaat uit 3 medewerkers, 3 leerlingen en 3 ouders. In 2021 is de samenstelling gewijzigd. Twee leerlingen traden af wegens het verlaten van de school en een ouder stopte met haar werkzaamheden aangezien haar zoon de school na zijn examen ging verlaten. Wij werken binnen de dMR met het systeem dat je als (aspirant) lid een paar vergaderingen meedoet alvorens het vetrekkende lid de dMR echt verlaat. Deze manier van 'onboarden' bevalt goed. In 2021 traden zo 2 nieuwe leerlingen en 1 ouder en 1 medewerker toe tot de dMR.

Novalis College

2021 is wederom een jaar geweest met de nodige ontwikkelingen. Naast het feit dat corona nog steeds een behoorlijke weerslag heeft gehad op het gehele onderwijs, is er in de zomer een nieuw MT aangetreden. Tegelijkertijd is bovendien de dMR van samenstelling veranderd.

Door het einde van de zittingstijd van één van de personeelsleden en de hernieuwde invulling van zowel dMR als MR-VO, die gestalte kreeg in 2021, bestaat de dMR in 2021 uit vier personeelsleden, twee ouders en twee leerlingen. Op deze wijze wordt er recht gedaan aan wat de wet hierover voorschrijft en zijn alle partijen naar voldoening vertegenwoordigd.

Naast de standaard onderwerpen die jaarlijks aan bod komen zoals statuten en jaarverslagen, heeft de dMR meegedacht over de vacatures voor nieuwe teamleiders en rector. Ook in de diverse BAC's zijn zij vertegenwoordigd geweest.

Het aantreden van het nieuwe MT, waarbij we tegelijkertijd enkele nieuwe dMR-leden verwelkomden, leverde een geheel nieuwe dynamiek op. Het belangrijkste doel van deze dMR is om een volwaardig overlegpartner voor de schoolleiding te zijn, om zodoende een bijdrage te leveren aan een goede kwaliteit van onderwijs en omgang met elkaar. De nieuwe schoolleiding en dMR zijn behoorlijk zoekend geweest hoe zij dit op een prettige en constructieve wijze vorm kunnen geven, waardoor er meer (spoed)overleg nodig is geweest.

Kortom: het zo mogelijk een nog drukker en enerverender jaar geweest dan de voorgaande twee coronajaren, waarin meer van de dMR-leden gevraagd is dan ooit tevoren.

Karel de Grote College

In 2021 vergaderde de dMR 8 keer. In het eerste gedeelte van de vergadering overlegden personeelsgeleding, leerling-geleding en oudergeleding onderling, in het tweede deel was steeds de rector aanwezig. Terugkerende onderwerpen waren de besteding van de NPO-gelden en de herkansingsregeling. Daarnaast zijn de 4-maands rapportages en de aankomende verbouwing onderwerp van gesprek geweest.

Gemiddeld eens per vier weken heeft overleg plaatsgevonden tussen de lerarengleding en de rector over beleidszaken die vooral het personeel aangingen. Tijdens deze overlegmomenten is er meegedacht met de schoolleiding en is er advies en instemming gegeven. Opmerkingen en vragen vanuit de medewerkers werden steeds meegenomen in deze overlegmomenten en in de besluitvorming. Terugkoppeling naar het personeel vond plaats door berichtgeving in de personeelsberichten en in het persoonlijke gesprek. De dMR heeft er alle vertrouwen in dat de goede samenwerking met de schoolleider en de school de komende jaren zal worden gecontinueerd.

Tobiasschool

De MR van de Tobiasschool wordt bemenst door twee ouders en twee leerkrachten. De MR heeft in 2021 vijf vergadering gehouden waarvan enkele via ZOOM plaatsvonden. Naast de vaste onderwerpen (zoals begroting, jaarplanning) hebben meerdere grote onderwerpen het afgelopen jaar op de agenda van de MR gestaan, te weten: de “vernieuwbouwing” van het gebouw aan de Lorentzlaan en de verhuizing naar de tijdelijke locatie aan het Kohnstammplein, het tekort aan vervangend personeel, en uiteraard de situatie rondom de Corona-pandemie.

Bij dit schrijven heeft de verhuizing naar de tijdelijke locatie plaatsgevonden en is het gebouw feestelijke geopend. De MR is verheugd met deze realisatie en is door de schoolleiding goed meegenomen en geïnformeerd over het proces en geeft aan actief te willen meedenken en - helpen waar nodig in de komende periode.

Door het aanhoudende personeelstekort in het onderwijs is het vaak niet mogelijk om vervangende leerkrachten te vinden bij ziekte/uitval van personeel. Het verdelen van leerlingen over klassen is niet altijd mogelijk. De MR is door het bestuur geïnformeerd over het plan om huiswerk aan de kinderen mee naar thuis te geven bij afwezigheid van leerkracht en invalkracht. Deze situatie blijft de aandacht van de MR houden.

De overheid heeft €8.5 miljard euro uitgetrokken voor het Nationaal Programma Onderwijs (NPO). Onderwijsinstellingen moeten dit geld investeren in de sociaal-emotionele en cognitieve ontwikkeling van leerlingen en studenten, en in het inhalen van coronavertragingen. De MR heeft bij de vergadering van oktober 2021 ingestemd met het plan voor de besteding van deze gelden door de Tobiasschool. Via de mail met mededelingen zullen de ouders geïnformeerd worden over de bestedingen.

Per september 2021 heeft Charlotte Rietbergen (ouder van een leerling in klas 3) het stokje van Rafaël Smit overgenomen. Voor schooljaar 2021-2022 wordt een nieuw ouderlid gezocht in verband met het vertrek van Ineke Stolker.

Voor de MR blijft de relatie en raadpleging met de ouders en verzorgers actueel. De MR blijft zoeken naar een manier waarop zij de ouders/verzorgers van de leerlingen kan raadplegen en informeren. De data van de MR-vergaderingen worden in de jaarplanning opgenomen. Belangstellenden zijn welkom om bij deze vergaderingen aanwezig te zijn.

Overige instemmings-/adviesverzoeken:

- Schoolveiligheidsplan → instemming verleend door oMR + pMR
- Werkverdelingsplan → instemming verleend door pMR
- Schoolgids 2021-2022 → instemming verleend door oMR
- Activiteitenplanner 2021-2022 → positief advies door oMR

MR-VO

In 2021 heeft intensief overleg plaatsgevonden tussen de bestuurder en de medezeggenschapsraden. Een aantal onderwerpen stonden hierbij centraal: begroting 2021 (januari), de medezeggenschapsstructuur (april), verkiezingen, het nieuwe functieboek voor het onderwijs ondersteunend personeel (mei) en de herijking van het functiegebouw en de beloningsstructuur voor het onderwijspersoneel. Bestuurder en medezeggenschaporganen hebben gezamenlijk een traject doorlopen van onderzoek & analyse en planvorming. Doel is te komen tot een eigentijds en vrijeschool-waardig functiegebouw en beloningsstructuur, voor zowel onderwijzend personeel (OP) als onderwijs ondersteunend personeel (OOP). Definitieve overeenstemming tussen de pMR-VO en het bestuur hierover is nog niet tot stand gekomen.

De kick-of van de MR-VO en MR-PO heeft plaatsgevonden in september te 's Hertogenbosch. Veranderde wet- en regelgeving maakte een actualisering van de MR-structuur noodzakelijk. Een ander doel was meer transparantie en een beter werkbaar samenspel tussen medezeggenschapsorganen, de schoolleiding, de bestuurder en de Raad van Toezicht. Dit laatste verdient de komende tijd nog aandacht. Het belangrijkste doel blijft om een volwaardig overlegpartner voor het bestuur te zijn, om zodoende een bijdrage te leveren aan een goede kwaliteit van onderwijs en omgang met elkaar.

In 2021 heeft intensief overleg plaatsgevonden tussen de bestuurder en de medezeggenschapsraden. Een tweetal onderwerpen stonden hierbij centraal: de nieuwe MR-structuur en de herijking van het functiegebouw en de beloningsstructuur.

7 Kerncijfers onderwijs

Leerlingen

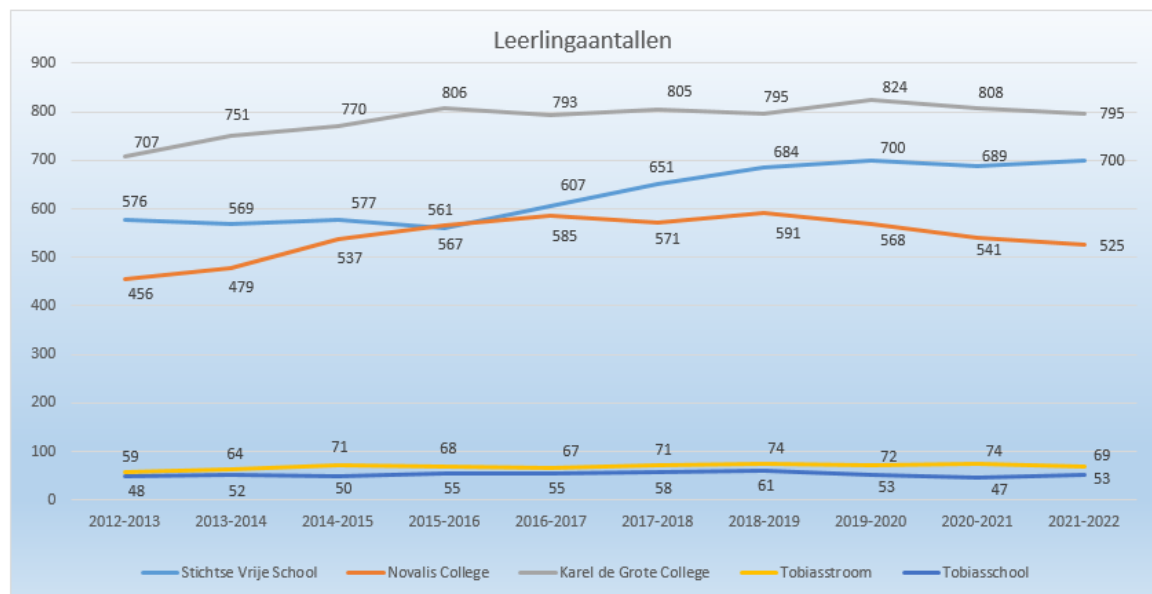
Toegankelijkheid en toelatingsbeleid

De scholen van SGVVS staan open voor alle leerlingen en hanteren geen drempels, behoudens de toegangsvereisten zoals die in het door de overheid bekostigde PO en VO gelden en zoals die in betreffende onderwijsregio overeengekomen zijn.

In de schoolgidsen en op de websites van de scholen staan de bij de toelating behorende regels en procedures beschreven.

Leerlingpopulatie

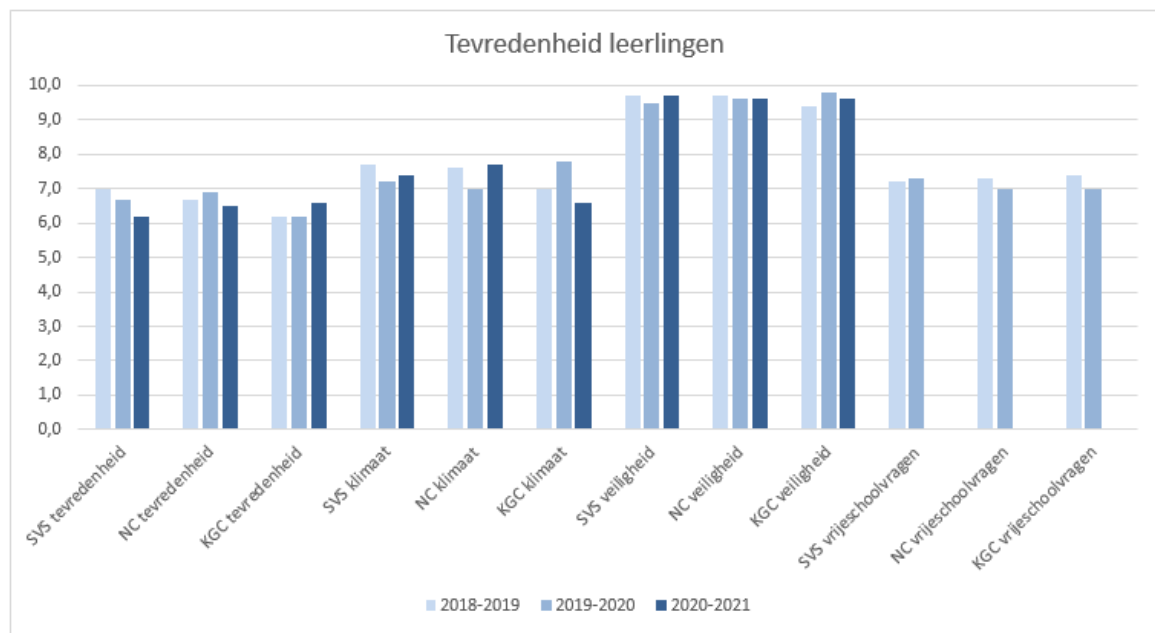
De grafiek geeft de ontwikkeling van het leerlingaantal per school weer in de afgelopen tien jaar (teldatum 1 oktober). De Stichtse Vrije School groeit door een hogere instroom. Het Karel de Grote College, het Novalis College en de Tobiasstroom hebben een kleine terugval. De instroom op de Tobiassschool blijft, over de jaren gezien, redelijk constant.

Tevredenheid leerlingen

Elk jaar nemen de scholen tevredenheidsonderzoeken af onder leerlingen van klas 7 en klas 9. De resultaten worden gepubliceerd op www.scholenopdekaart.nl. De resultaten van de enquêtes van

de afgelopen jaren zijn weergegeven in onderstaande grafiek.

Onderwijsresultaten leerlingen

Onderwijspositie leerjaar 3

Het doel van deze indicator is om zichtbaar te maken of de school in staat is om leerlingen in de eerste jaren van het voortgezet onderwijs tot het niveau te brengen dat ten opzichte van het advies van de basisschool mag worden verwacht. De onderwijspositie wordt bepaald in het derde leerjaar en berekend over het gemiddelde van de afgelopen drie jaar. Alle drie de scholen scoren boven de norm gesteld door de Inspectie van het Onderwijs van het onderwijs.

Onderwijspositie leerjaar 3 t.o.v. advies PO	2018-2019	2019-2020	2020-2021	3jaarsgemiddelde	norm	resultaat
SVS vmbot/havo/wvo	51,80%	47,87%	37,69%	45,47%	-0,55%	boven de norm
NC vmbot/havo/wvo	20,18%	6,17%	25,96%	18,37%	-0,55%	boven de norm
KGC vmbot/havo/wvo	24,29%	26,39%	20,57%	23,76%	-0,55%	boven de norm

[Bron: Onderwijsinspectie/Internet Schooldossier > Ontvangen > Onderwijsresultaten](#)

Onderbouwsnelheid

Deze indicator is bedoeld om te bepalen hoeveel leerlingen onvertraagd overgaan van leerjaar 1 naar leerjaar 2 en van leerjaar 2 naar leerjaar 3. Alle drie de scholen scoren boven de norm gesteld door de Inspectie van het Onderwijs van het Onderwijs.

Onderbouwsnelheid	2018-2019	2019-2020	2020-2021	3jaarsgemiddelde	norm	resultaat
SVS vmbot/havo/wvo	98,94%	99,59%	99,53%	99,32%	95,25%	boven de norm
NC vmbot/havo/wvo	98,96%	99,01%	96,17%	98,01%	94,73%	boven de norm
KGC vmbot/havo/wvo	99,35%	98,03%	97,94%	98,45%	94,72%	boven de norm

[Bron: Onderwijsinspectie/Internet Schooldossier > Ontvangen > Onderwijsresultaten](#)

Bovenbouwsucces

Deze indicator bepaalt voor elke leerling in de bovenbouw vanaf leerjaar 3 of de overgang naar het volgend schooljaar succesvol is of niet. Deze indicator is van belang omdat hiermee een indruk wordt verkregen van de tijd die leerlingen nodig hebben om een diploma te halen. In de bovenbouw van het voortgezet onderwijs stromen weinig leerlingen op naar een hoger niveau.

Het percentage zittenblijvers (vanwege de vijfjarige mavo en zesjarige havo) vormen de voornaamste oorzaak van de classificering 'onder de norm'.

Bovenbousucces		2018-2019	2019-2020	2020-2021	3jaarsgemiddelde	norm	
SVS	vmbo-t	71,62%	84,88%	89,53%	82,52%	86,69%	onder de norm
SVS	havo	62,98%	59,03%	65,19%	62,48%	80,85%	onder de norm
SVS	wvo	92,75%	94,89%	90,58%	92,74%	81,68%	boven de norm
NC	vmbo-t	86,52%	83,33%	78,82%	82,96%	84,99%	onder de norm
NC	havo	86,77%	81,69%	80,42%	83,33%	80,11%	boven de norm
NC	wvo	81,37%	88,54%	91,49%	86,99%	81,11%	boven de norm
KGC	vmbo-t	81,20%	78,52%	71,07%	77,12%	85,13%	onder de norm
KGC	havo	84,75%	79,06%	78,42%	80,65%	80,26%	boven de norm
KGC	wvo	91,76%	94,19%	83,42%	89,53%	80,69%	boven de norm

[Bron: Onderwijsinspectie/Internet Schooldossier > Ontvangen > Onderwijsresultaten](#)

Examencijfers centraal examen

De indicator Examencijfers gaat over het gemiddeld cijfer van het centraal examen van alle vakken in een onderwijssoort. Alle vakken met een centraal examencijfer die meetellen bij de uitslagbepaling, worden meegenomen. De cijfers van het centraal schriftelijk examen worden berekend over het driejaars gemiddelde en gewogen ten opzichte van de norm die jaarlijks door de Inspectie van het Onderwijs van het Onderwijs wordt vastgesteld.

Examencijfers CE		2018-2019	2019-2020	2020-2021	3jaarsgemiddelde	norm	
SVS	vmbo-t	6,55	x	6,62	6,59	6,17	boven de norm
SVS	havo	6,63	x	6,62	6,63	6,23	boven de norm
SVS	wvo	6,75	x	6,35	6,55	6,27	boven de norm
NC	vmbo-t	6,26	x	6,38	6,32	6,13	boven de norm
NC	havo	6,26	x	6,34	6,29	6,22	boven de norm
NC	wvo	6,14	x	6,54	6,37	6,23	boven de norm
KGC	vmbo-t	6,65	x	6,34	6,50	6,13	boven de norm
KGC	havo	6,63	x	6,39	6,52	6,22	boven de norm
KGC	wvo	6,35	x	6,58	6,45	6,24	boven de norm

[Bron: Onderwijsinspectie/Internet Schooldossier > Ontvangen > Onderwijsresultaten](#)

Verskil School Examen - Centraal Examen

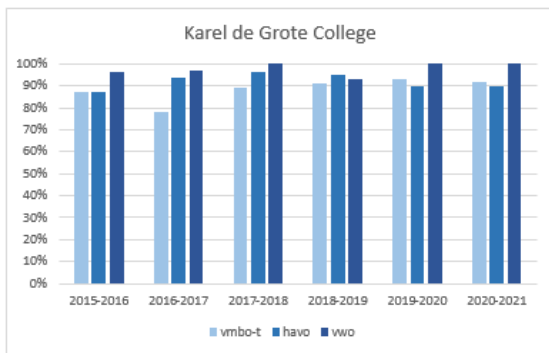
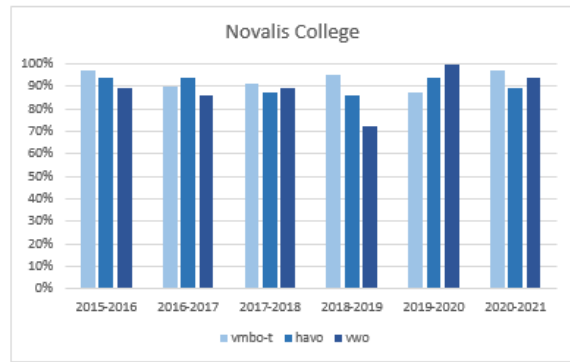
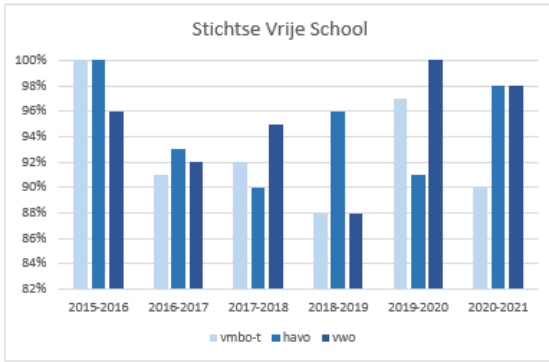
Voor het berekenen van het verschil SE-CE worden de resultaten van het schoolexamen en het centraal examen tegen elkaar afgezet. Voor alle examenvakken die worden afgesloten met een schoolexamen en een centraal examen wordt het verschil tussen beide examens bepaald en vervolgens gemiddeld. De normen voor deze indicator zijn +0,50 punt (groot verschil) en +1,00 (zeer groot verschil).

Verskil SE-CE		2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	3jaarsgemiddelde	norm	
SVS	vmbo-t	0,41	0,24	x	0,25	0,30	0,50 / 1,00	gering verschil
SVS	havo	0,22	0,26	x	0,05	0,18	0,50 / 1,00	gering verschil
SVS	wvo	0,39	0,44	x	0,61	0,48	0,50 / 1,00	gering verschil
NC	vmbo-t	0,29	0,28	x	0,07	0,21	0,50 / 1,00	gering verschil
NC	havo	-0,05	0,25	x	0,01	0,07	0,50 / 1,00	gering verschil
NC	wvo	0,67	0,54	x	0,28	0,50	0,50 / 1,00	gering verschil
KGC	vmbo-t	0,16	0,12	x	0,25	0,18	0,50 / 1,00	gering verschil
KGC	havo	0,03	0,02	x	0,12	0,06	0,50 / 1,00	gering verschil
KGC	wvo	0,14	0,36	x	0,30	0,27	0,50 / 1,00	gering verschil

[Bron: Onderwijsinspectie/Internet Schooldossier > Ontvangen > Onderwijsresultaten](#)

Geslaagden

De indicator geslaagden toont in procenten het aantal geslaagden van de afgelopen zes jaar.

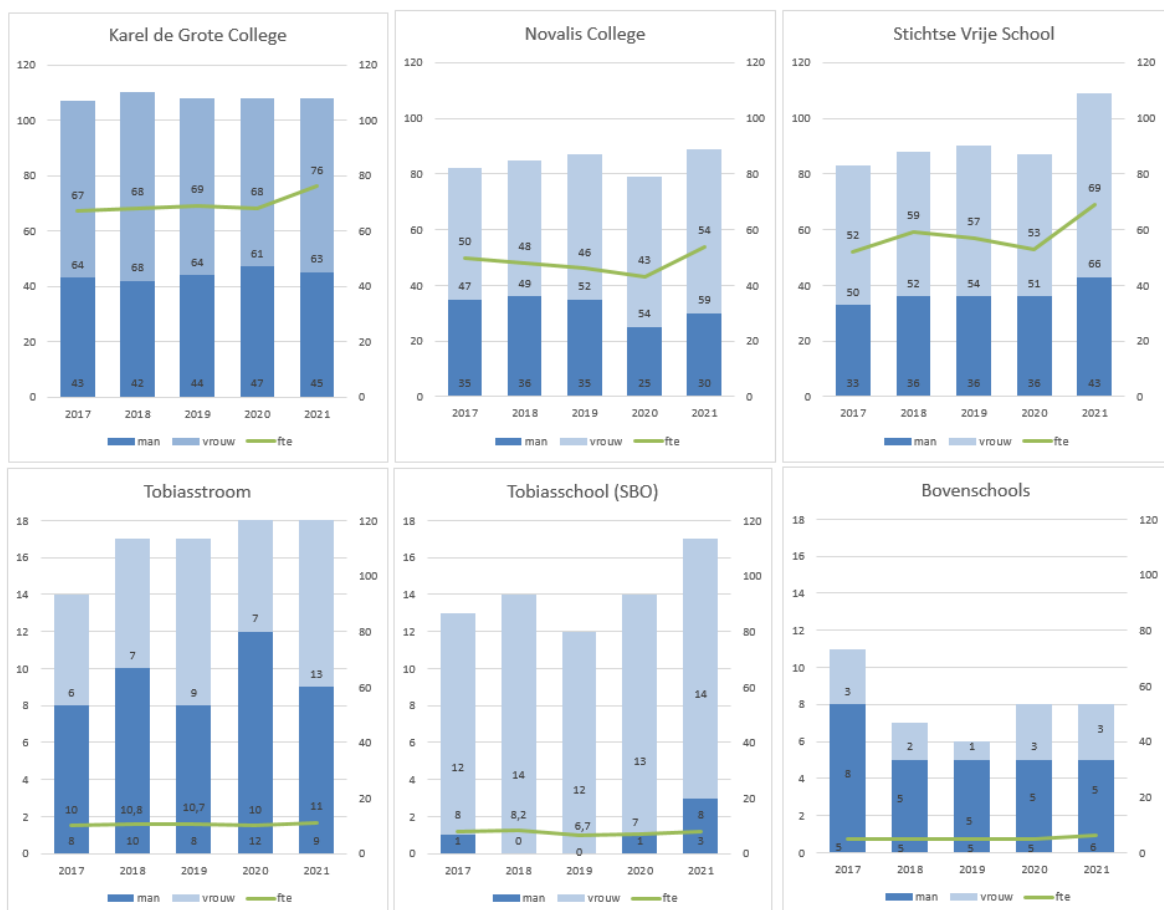
8 Personeel

Ontwikkelingen personeelsbeleid

In goede afstemming en samenwerking met de personeelsgeleding van de (deel)medezeggenschapsraden, is er gewerkt aan de ziekteverzuimbegeleiding (training teamleiders voeren van verzuimgesprekken) en de herijking van het functiegebouw en de beloningsstructuur Onderwijs Ondersteunend Personeel (OOP). Dit laatste resulteerde in een nieuw en actueel functieboek en -waardering. In mei is er een scan psychosociale arbeidsomstandigheden uitgevoerd onder de medewerkers. In november zijn sollicitatiegesprekken gevoerd met de nieuw aan te trekken personeelsfunctionaris. Deze functionaris is op 1 januari 2022 bij de stichting in dienst getreden.

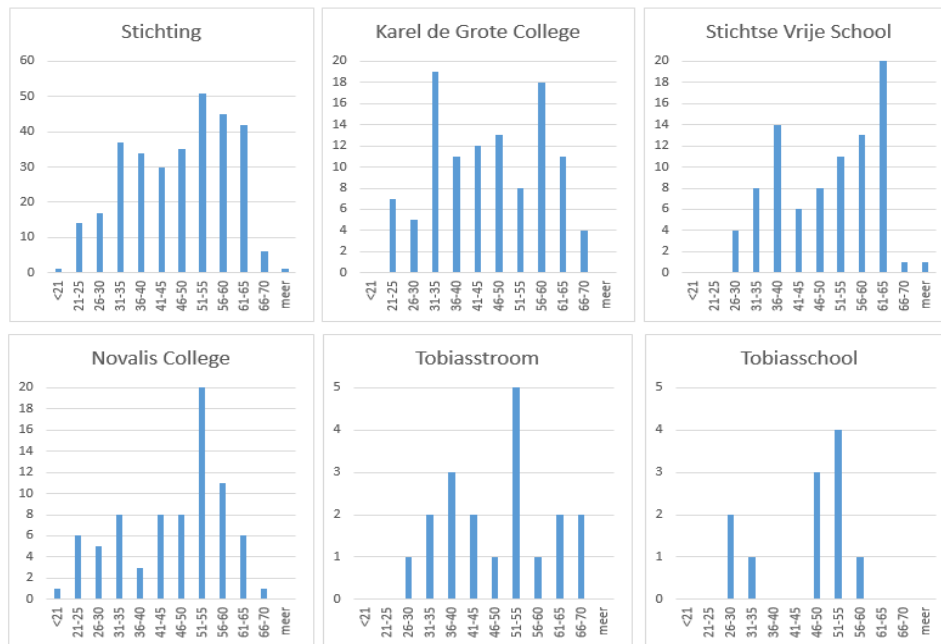
Personeelsbestand

Het personeelsbestand is steeds gemeten op 1 oktober en is exclusief vrijwilligers en stagiaires.

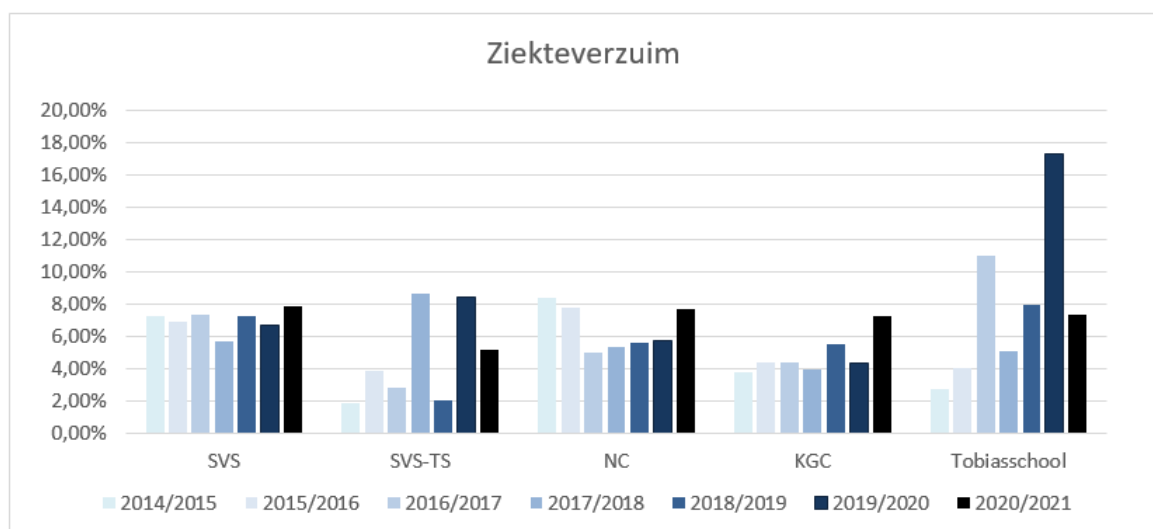
Weergegeven zijn het aantal voltijdsbanen (fte) en het aantal vrouwen en mannen in dienst. In 2021 is tijdelijk extra personeel aangetrokken ter vervanging van zieke medewerkers en inzet van extra ondersteund personeel (onderwijsassistenten) conform de schoolscans en de gelden verkregen uit het Nationaal Programma Onderwijs.

Leeftijdsopbouw

De leeftijdscurve van de stichting is in evenwicht. Ongeveer 50% van het personeel is ouder dan 50 jaar. Het Karel de Grote College en het Novalis College hebben de laatste jaren meer jongere docenten aangetrokken.

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuim op de scholen wordt gemeten per schooljaar. De ziekteverzuimpercentages voor alle scholen zijn hoger dan voorgaande jaren vanwege de coronapandemie. Vanwege de pandemie is een vergelijking met voorgaande jaren lastig te maken.

Onbevoegden

De stichting heeft (peildatum oktober 2021) 14 onbevoegde docenten in dienst die, tenzij zij een vervangende (tijdelijke) aanstelling hebben, allen met de stichting een studieovereenkomst zijn aangegaan. Deze overeenkomst heeft ten doel dat de onbevoegde docenten binnen twee schooljaren het getuigschrift hebben behaald. Het bestuur heeft vanwege persoonlijke omstandigheden enkele docenten conform de cao één of twee jaren uitstel verleend.

Jaarlijks vraagt het bestuursbureau in april de studieresultaten op om de voortgang te monitoren. Onbevoegden met onvoldoende studievoortgang gaan uit dienst.

Uitkeringen na ontslag

De stichting heeft in de jaarrekening een voorziening gevormd ten aanzien van de langdurig zieken. Wanneer er in het geval van een WIA er een transitievergoeding moet worden betaald, kunnen we hiervoor een tegemoetkoming aanvragen. Verder bieden we de werknemers bij niet functioneren een verbetertraject aan. Op deze wijzen proberen we te voorkomen dat we uitkeringen na ontslag te voorkomen. In de risicoparagraaf hebben we dit nader toegelicht.

9 Financiële situatie

Inleiding: een doelmatige aanwending van middelen

SGVVS is in financiële zin in goede conditie, zo geven de kengetallen in dit hoofdstuk aan. Binnen deze gegevenheid maakt SGVVS werk van een gerichte aanwending van middelen, passend bij de uitdagingen van deze tijd. Te noemen vallen de krapte op de arbeidsmarkt, de hoge ervaren werkdruk bij medewerkers en de opdracht om brede onderwijskwaliteit te leveren in kwalificering, socialisering en subjectwording. SGVVS wil een attractieve werkgever zijn, met werk- en leergemeenschappen waar leerlingen graag zijn. Gemeenschappen waar mensen samen geïnspireerd werken aan betekenisvol vrijeschoolonderwijs.

SGVVS heeft de middelen om aan deze doelstellingen te werken, met inachtnaam van de instandhouding van redelijke reserves en het uitvoeren van de huisvestingsopdracht van het Karel de Grote College.

In 2021 ging veel energie naar het verzorgen van het onderwijs van dag-to-dag, binnen steeds wisselende specificaties. De komende periode willen we onze langere termijn ambities weer oppakken: het vergroten van de wervingskracht, het verminderen van werkdruk, het professionaliseren van de organisatie en het in beeld krijgen en versterken van de brede onderwijskwaliteit. Projecten en acties in dit verband zijn bijvoorbeeld eigentijdse arbeidsmarktcommunicatie, de herijking van het functiegebouw en de beloningsstructuur, de kwaliteitsonderzoeken en collegiale visitaties en het doelgericht aanwenden van de projectgelden

Financiële kengetallen

Liquiditeit (current ratio)

berekening: vorderingen en liquide middelen (vlottende activa), gedeeld door kortlopende schulden).

De liquiditeit geeft aan of de stichting in staat is om aan de kortlopende financiële verplichtingen te voldoen. Kortlopende tegoeden zijn vorderingen en de banksaldi, kortlopende schulden

bestaan voornamelijk uit aanspraken van personeel ten aanzien van nog niet uitbetaalde vakantiegeld en van instanties als de belastingdienst en het pensioenfonds. De signaleringswaarde van de liquiditeit is < 0,75. De liquiditeit van SGVVS is gestegen in 2021 naar 2.86.

Solvabiliteit

berekening: eigen vermogen plus voorzieningen, gedeeld door totaal vermogen

De solvabiliteit geeft aan welk deel van het totaal beschikbare vermogen behoort tot het eigen vermogen. Het eigen vermogen bestaan uit: de private en publieke algemene reserves, de bestemmingsreserves en de voorzieningen. Een stichting is solvabel wanneer zij haar financiële verplichtingen kan nakomen. Dat is het geval wanneer de totale bezittingen groter zijn dan de schulden. De signaleringswaarde is < 0,30. De solvabiliteit (incl. voorzieningen) van SGVVS is hoog: in 2021 66%.

Naast deze berekening van de solvabiliteit hebben we de berekening gemaakt om te bepalen of onze stichting de signaleringswaarde bovenmatig eigen vermogen heeft overstegen. Dit is niet het geval. Volgens de berekening van de Inspectie van het Onderwijs is het mogelijke bovenmatige eigen vermogen € 0, zie de bijgevoegde berekening over de afgelopen 3 jaar.

	31-12-2019		31-12-2020		31-12-2021
Aanschafwaarde gebouwen	7.055.464		8.161.869		8.425.042
Factor AW gebouwen (0,5*1,27)	0,635 x		0,635 x		0,635 x
Financieringsfunctie deel 1		4.480.220		5.182.787	5.349.902
Boekwaarde mva	5.294.511		6.393.295		6.638.742
Boekwaarde gebouwen	4.316.264 -		5.172.215 -		5.184.270 -
Financieringsfunctie deel 2		978.247		1.221.080	1.454.472
Omvangafhankelijke rekenfactor	0,05		0,05		0,05
Totale baten	20.179.272 x		20.144.909 x		22.615.981 x
		1.008.964		1.007.245	1.130.799
Normatief publiek eigen vermogen		6.467.430		7.411.112	7.935.173
Totaal eigen vermogen		6.234.865		6.262.818	6.840.187
Totaal privaat eigen vermogen		1.431.046		1.431.046	1.431.046
Totaal publiek eigen vermogen		4.803.819		4.831.772	5.409.141
Totaal publiek eigen vermogen		4.803.819		4.831.772	5.409.141
Normatief publiek eigen vermogen		6.467.430		7.411.112	7.935.173
Uitkomst		-1.663.611		-2.579.340	-2.526.032

Rentabiliteit

berekening: exploitatieresultaat gedeeld door totale baten inclusief rentebaten

De rentabiliteit geeft aan in hoeverre de stichting, met de inzet middelen, een rendement heeft behaald.

De signaleringswaarde van de rentabiliteit is door de Inspectie van het Onderwijs van het onderwijs los gelaten, deze was over 3 jaar gemeten 0,03. De rentabiliteit van SGVVS was over 2019 t/m 2021 gemiddeld 0,03.

Huisvestingsratio

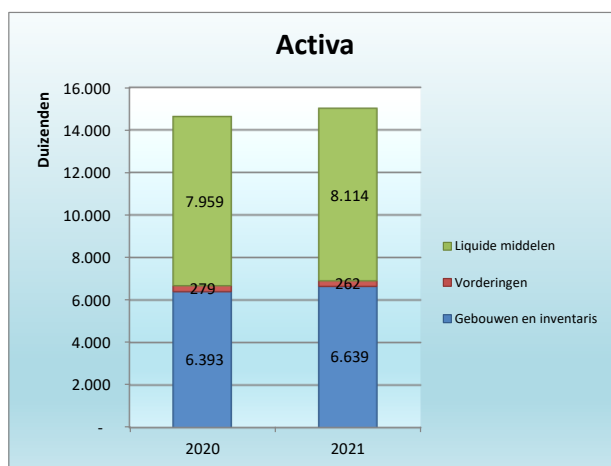
berekening: huisvestingslasten plus afschrijvingen gebouwen en terreinen gedeeld door totale lasten

De huisvestingsratio geeft aan hoeveel van de totale lasten wordt besteed aan huisvesting. De signaleringswaarde is door de Inspectie van het Onderwijs van het onderwijs los gelaten (was > 0,10). De huisvestingsratio van SGVVS was in 2021 0,08.

Weerstandsvermogen

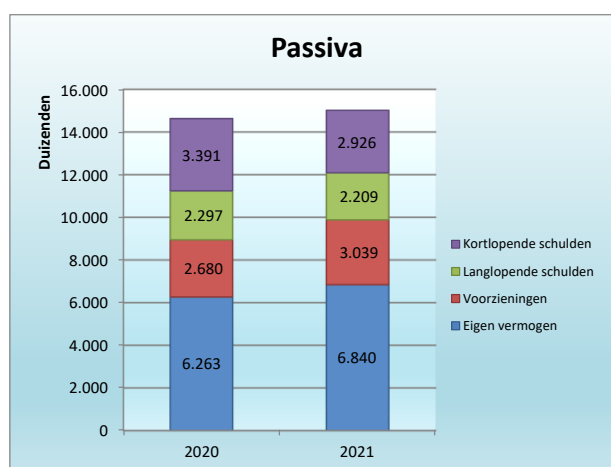
berekening: eigen vermogen gedeeld door totale baten

Het weerstandsvermogen geeft aan in hoeverre de stichting in staat is om calamiteiten op te vangen. De signaleringswaarde is door de Inspectie van het Onderwijs van het onderwijs los gelaten (was: < 0,05). Het weerstandsvermogen van SGVVS was in 2021 0,30.

Balans

De **materiële vaste activa** (gebouwen en inventaris) zijn gestegen als gevolg van lopende nieuwbouwtrajecten met veel daarnaast veel vervangings- en ICT investeringen. De **vorderingen** zijn licht gedaald. De omvang van de **liquide middelen** (het geld op de bank) is voornamelijk gestegen doordat er meer baten zijn ontvangen dan begroot.

Het **eigen vermogen** is gestegen door het positieve exploitatieresultaat van 2021. De **voorzieningen** zijn gestegen doordat in verband met diverse nieuwbouw- en verbouwplannen een aantal onderdelen van het groot onderhoud later zijn gepland. De personele voorzieningen zijn wel gestegen als gevolg van de voorziening langdurig zieken. De **langlopende schulden** zijn gedaald als gevolg van aflossingen en hebben betrekking op de lening bij de Bank Nederlandse Gemeenten.

De **kortlopende schulden** zijn gedaald als gevolg van een lager bedrag van openstaande facturen eind 2021 (crediteuren). Tevens zijn de vooruit ontvangen bijdragen van de gemeente voor de nieuwbouw/verbouwtrajecten deels in 2021 gerealiseerd en in mindering gebracht op de materiële vaste activa.

Exploitatieoverzicht

Exploitatieoverzicht	realisatie 2021	begroting 2021	realisatie 2020
Baten			
Rijksbijdragen	20.832.741	18.346.236	18.555.969
Overige overheidsbijdragen	554.436	644.657	557.761
Overige baten	1.228.804	1.073.300	1.031.179
Totaal baten	22.615.981	20.064.193	20.144.909
Lasten			
Personele lasten	17.602.750	16.373.245	15.913.993
Afschrijvingen	584.760	619.383	521.627
Huisvestingslasten	1.553.103	1.516.250	1.562.477
Overige lasten	2.172.918	2.221.975	1.989.993
Totaal lasten	21.913.531	20.730.853	19.988.090
Saldo baten en lasten	702.450	-666.660	156.819
Financiële baten en lasten	-125.081	-126.230	-128.866
Resultaat	577.369	-792.890	27.953

Nadere analyse exploitatie

De gedetailleerde analyse van begroting 2021 en realisatie 2021 gebeurt in de *Rapportage jaarrekening 2021* waarbij baten en lasten zijn uitgesplitst naar elke school. Hier schetst het bestuur de grote lijnen.

Beknopte analyse realisatie en begroting

Begroot resultaat		-792.890
Werkelijk resultaat		577.369
Verschil		<u>1.370.259</u>

Baten

Rijksbijdragen	De rijksbijdragen zijn € 1.738.284 hoger dan begroot, vooral door NPO gelden die zijn ontvangen van € 1.480.625, het restant is toe te rekenen aan de indexatie van de lumpsum bedragen. De overige subsidies OC&W zijn € 527.808 hoger dan begroot, verdeeld over de scholen voor diverse projectinkomsten zoals doorstroom mavo-havo, subsidie opleidingsschool Nijmegen, lerarenbeurzen en een aantal resultaatafhankelijke bijdragen OC&W die niet te begroten zijn. Tevens zijn de IOP-subsidies (inhaal en ondersteuningssubsidie Covid), die bij het opstellen van de begroting nog niet bekend waren. Vanuit de samenwerkingsverbanden is € 130.513 meer ontvangen dan begroot. Jaarlijks betalen zij meer uit dan dat zij vantevoren aangeven. Dit geldt voor alle scholen, met uitzondering van de Stichtse Vrije School.	2.396.605
Overige overheidsbijdragen	Deze zijn conform begroting.	-321
Overige baten	Opgebouwd uit met name lagere huur (€ 22.000), lagere ouderbijdragen (€ 16.000), lagere baten activiteiten en overige (€ 57.000), maar hogere baten inzake overdracht bekostiging en bijdragen EHK (extra hulp voor de klas subsidies als gevolg van Covid) ad € 265.000.	155.504
<i>Hogere baten</i>		<u>2.551.788</u>

Lasten

Personele lasten	De personele lasten vallen hoger uit dan dat was begroot door o.a. de Cao-verhoging en de eenmalige uitkering per 1 oktober 2021. Daarnaast zijn er extra werkzaamheden betaald als gevolg van de inzet van personeel als gevolg van de extra Corona gelden, waaronder het NPO, IOP en EHK. Er is circa € 350.000 meer uitgegeven aan inhuur extern personeel, met name op het Novalis college. Vervanging van zieke werknemers was € 123.000 hoger dan begroot.	1.229.505
Afschrijvingen	Lagere afschrijving doordat met name de ICT investeringen later geïnvesteerd zijn dan gepland, omdat de apparatuur niet geleverd kon worden.	-34.623
Huisvestingslasten	Dit betreft met name de hogere schoonmaakkosten als gevolg van de Corona perikelen.	36.853
Overige lasten	Van de begrote najaarsgelden die zijn doorgezet vanuit 2020 naar 2021 is € 128.000 niet uitgegeven. Daartegenover staat dat er meer naar kosten passend onderwijs is gegaan als gevolg van inzet van de ontvangen Covid tegemoetkomingen, hierbij gaat het om € 145.000. Er zijn meer activiteiten doorgegaan als gevolg van Covid, hierbij is € 79.000 niet uitgegeven. Daarom zijn er ook minder baten ontvangen, zie toelichting overige baten.	-49.057
Financiële baten en lasten	lets minder bankkosten dan begroot.	-1.149
<i>Hogere lasten</i>		<u>1.181.529</u>
<i>Verschil</i>		<u>1.370.259</u>

Begroting 2022

De volgende begroting 2022 is vastgesteld en goedgekeurd:

Kostenplaats	
Alle	
Leerlingenaantal 1 oktober t-1	2.162
Grootboekrekening	Begroting ☐ 2022
3.1.1 Rijksbijdrage OCW/LNV	18.961.368
3.1.2 Overige subsidies OCW	-95.301
3.1.4 Rijksbijdragen SWV	1.075.216
3.1 Rijksbijdragen	19.941.283
3.2.1 Gemeentelijke bijdragen en subsidies	560.000
3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies	560.000
3.5.1 Verhuur	41.300
3.5.2 Detachering personeel	95.000
3.5.5 Ouderbijdragen	828.000
3.5.6 Overige (overige baten)	103.500
3.5 Overige baten	1.067.800
3 Opbrengsten	21.569.083
4.1.1 Lonen en salarissen	16.306.297
4.1.2 Overige personele lasten	1.249.218
4.1.3 Af: uitkeringen	
4.1 Personeelslasten	17.555.514
4.2.2 Materiele vaste activa	807.962
4.2 Afschrijvingen	807.962
4.3.1 Huur	187.100
4.3.2 Verzekeringen	16.500
4.3.3 Onderhoud	226.750
4.3.4 Energie en water	286.000
4.3.5 Schoonmaakkosten	378.000
4.3.6 Heffingen	57.200
4.3.7 Dotatie overige onderhoudsvoorzieningen	363.000
4.3.8 Overige (huisvestingslasten)	19.500
4.3 Huisvestingslasten	1.534.050
4.4.1 Administratie- en beheerslasten	422.350
4.4.2 Inventaris, apparatuur en leermiddelen	1.129.300
4.4.4 Overige (overige lasten)	325.575
4.4 Overige lasten	1.877.225
4 Kosten	21.774.751
5.1 Rentebaten	0
5.5 Rentelasten	123.873
5 Financiële baten en lasten	-123.873
1 Resultaat	-329.542
NPO Gelden, overloop	247.477
	-82.065

Treasurybeleid

Het beleid is om de financiële middelen zonder enig risico onder te brengen bij de overheid die ons immers het overgrote deel van de inkomsten verstrekt. De stichting heeft de liquide middelen daarom ondergebracht binnen het geïntegreerd middelenbeheer van het Ministerie van Financiën ('schatkistbankieren'). De financiële middelen van de scholengemeenschap zijn en worden niet belegd. De stichting heeft gelden geleend van Bank Nederlandse Gemeenten ter financiering van de aankoop van de gebouwen van het Karel de Grote College. De stichting heeft voldaan aan de Regeling beleggen, belenen en derivaten OCW 2016 (gewijzigd d.d. 19 december 2018).

10 Risicoparagraaf

De risico's die de stichting loopt zijn in categorieën weergegeven. Per risico heeft het bestuur eerst bepaald hoe groot het **financiële belang** is op een schaal van 1 tot en met 5. Een score 1 staat voor een verwaarloosbaar klein belang, een score 5 betekent financiële consequenties die groter zijn dan 1% van de totale baten. Dan volgt een inschatting van de **kans** dat het risico zich echt voordoet. Ook hier een schaal van 1 tot en met 5 met 1 als kleine kans en 5 als grote kans.

Belang			Kans		
Klasse	Percentage	Financiële gevolgen	Klasse	Percentage	Referentiebeeld
1	<0,05%	kleiner dan 11500	1	10%	1x per 10 jaar
2	0,05% - 0,2%	tussen 11500 en 46000	2	30%	1x per 5-10 jaar
3	0,2% - 0,5%	tussen 46000 en 115000	3	50%	1x per 2-5 jaar
4	0,5% - 1%	tussen 115000 en 230000	4	70%	1x per 1-2 jaar
5	>1%	groter dan 230000	5	90%	1x per jaar of meer

Vermenigvuldiging van belang en kans levert de omvang van het risico op. Het gaat dus om een score van minimaal 1 en maximaal 25.

Een **structureel risico** doet zich niet eenmalig voor, maar heeft gedurende langere tijd effect op de organisatie. Om structurele risico's te kunnen vergelijken met incidentele risico's moeten ze incidenteel gemaakt worden. Het structurele effect van een risico is bij de meeste organisaties na 2,5 jaar in de begroting geabsorbeerd. Vermenigvuldiging met 2,5 maakt een structureel risico dus vergelijkbaar met een incidenteel risico.

Een (bruto)risico kun je verkleinen door gerichte beheersmaatregelen. Het risico na de maatregelen is het **nettorisico**.

Leerlingrisico's

bruto

netto

L	Leerlingrisico's	Belang	Kans	Risico	Belang	Kans	Risico	Structureel	Incidenteel
1	Terugloop leerlingen	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	5	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	5	€ 925.000	€ 2.312.500
2	Toename leerlingen	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	12	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	9		€ 100.000
3	Clustering lesgroepen	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	20	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	20		€ 200.000

1. Terugloop leerlingen

Terugloop van het aantal leerlingen kan twee oorzaken hebben: een verminderde populariteit van het vrijeschoolonderwijs (minder instroom en grotere tussentijdse uitstroom) en de demografische leerlingdaling (minder instroom).

Vrijwel alle vrijescholen in Nederland groeien tegen de demografische trend in. Het is daarom lastig om een landelijke demografische ontwikkeling te vertalen in een mogelijke terugloop van een school. Complicerend daarbij is dat in de grote steden slechts een beperkte landelijke terugloop te zien is en vrijescholen ook leerlingen trekken uit de wijde omgeving van grote steden. Een beredeneerde verwachte terugloop bepalen is daarom onmogelijk. Een dalingsscenario omrekenen in een financieel risico kan wel.

Door verminderde instroom en grotere tussentijdse uitstroom kan een school te maken krijgen met een te klein formatiebudget ten opzichte van de omvang van het zittende personeel. Als sprake is van een trend, dan dient de school binnen afzienbare tijd de

formatieomvang te verkleinen. Dat kan door een sociaal plan met de vakbonden overeen te komen.

Terugloop vanwege kwesties op één school (twijfel van ouders aan onderwijskwaliteit van de school, een schandaal op een school) treft slechts een deel van de scholengemeenschap, waarbij de andere scholen de financiële gevolgen van een leerlingdaling op één school mede kunnen dragen.

Verminderde populariteit van vrijeschoolonderwijs treft alle scholen in gelijke mate. Gelet op de huidige groei van vrijeschoolonderwijs is de kans daarop redelijk klein.

Financieel gevolg

Een daling van het leerlingaantal van 5% (zijnde 108 leerlingen) leidt tot een structurele inkomstenderving van ongeveer € 925.000 op jaarbasis (incidenteel: € 2.312.500).

Risicobeheersing

Het geven van goed onderwijs dat aansluit bij de vragen van leerlingen en ouders zorgt ervoor dat leerlingen blijven komen. Dat valt samen met de bestaansgrond van de stichting. Daarnaast het inzetten op goede PR.

2. Toename leerlingen

Bij een groei van het aantal leerlingen dient een school de eerste vijf maanden te voorfinancieren. Dat zou tot financiële problemen kunnen leiden. Het Karel de Grote College is uitgegroeid tot de in het RPO afgesproken omvang. Het Novalis College kent momenteel een lichte leerling daling door een lagere instroom en zal naar verwachting als gevolg van de opgeleverde nieuwbouw beheerst groeien. De Stichtse Vrije School is qua leerlingenaantal stabiel en zal naar verwachting een kleine groei doormaken. Een aparte vorm van groei kan zich voordoen als de stichting zich verbindt aan nieuwe VO-initiatieven in steden in haar voedingsgebied waar nog geen vrijeschool VO is. Voor een verbinding aan dergelijke initiatieven zal een aparte business-case moeten worden gemaakt.

Financieel gevolg

Voorfinanciering vanuit het eigen vermogen. Per 30 extra leerlingen moet de school eenmalig € 100.000 voorfinancieren.

Risicobeheersing

Scholen kunnen ervoor zorgen dat de groei beheerst is, bijvoorbeeld door met één extra 7e klas te starten. Dat levert ook minder risico's op voor een daling van de onderwijskwaliteit door een te snelle groei.

3. Clustering lesgroepen

Bij de overgang van klas 8 naar klas 9 worden leerlingen gedetermineerd naar opleiding (mavo, havo en vwo). Bij ongunstige aantallen per opleiding kan het nodig zijn om een extra lesgroep te vormen die een aantal jaren extra kosten met zich meebrengt.

Financieel gevolg

Het inrichten van een extra lesgroep vanaf klas 9 gedurende twee tot drie jaar. Een extra lesgroep kost ongeveer €100.000 per jaar, afhankelijk van de mogelijkheden van het combineren van lessen. Kosten zijn dan 2 x €100.000.

Risicobeheersing

Een school kan dat risico beperken door leerlingen te laten instromen in klas 7 in cohorten met basisschooladviezen mavo, havo en vwo met een vastgestelde omvang.

Bekostigingrisico's

B	Bekostigingsrisico's	Belang	Kans	Risico	Belang	Kans	Risico	Structureel	Incidenteel
1	Ontoereikende bekostiging			10			10	€ 100.000	€ 250.000
2	Effecten cao			10			10	€ 175.000	€ 437.500
3	Bezuinigingen overheid			0			0		€ -
4	Teruglopende ouderbijdragen			5			5	€ 141.000	€ 352.500

1. Ontoereikende bekostiging

Het Ministerie van OCW wijzigt soms de bekostingsregels en zij stelt soms aanvullende of verscherpte eisen aan het onderwijs. Een voorbeeld uit het verleden is het verscherpte toezicht op de onderwijstijd, waarbij de scholen meer lessen moesten gaan geven zonder dat de bekostiging omhoog ging. Een ander voorbeeld is de opdracht inzake ontwikkeltijd uit 2018-2019 waarbij de school minder aanspraak kan maken op lesgevende taken bij leraren, zonder dat de bekostiging omhoog ging. Een derde voorbeeld is de nieuwe bekostigingssystematiek; de vereenvoudigde bekostiging genoemd.

Financieel gevolg

De gevolgen zijn lastig in te schatten. Geschat is nu structureel €100.000.

Risicobeheersing

Niet mogelijk, behoudens indirecte politieke beïnvloeding.

2. Effecten cao

Bij het afsluiten van een cao rekent de vo-raad de effecten van de afspraken op macroniveau uit en concludeert dat de bekostiging toereikend moet zijn voor de afgesproken maatregelen. Op schoolniveau kan dat wel eens anders uitpakken.

Financieel gevolg

Structureel 1% van de personeelslasten (€175.000).

Risicobeheersing

Niet mogelijk, behoudens indirecte politieke beïnvloeding.

3. Bezuinigingen overheid

In tijden van crisis of als het politieke klimaat daartoe aanleiding geeft, bezuinigt de overheid op de bekostiging. Echter, we zien nu dat de overheid, in verband met de coronacrisis, expliciet investeert in het onderwijs middels het NPO en tal van andere financiële regelingen. Het onderwijs heeft zich de komende jaren niet zozeer te verhouden tot teruglopende bekostiging maar tot de opdracht de gelden te absorberen en adequaat in te zetten in onderwijskwaliteit. Een en ander maakt dat de kans op bezuinigingen op 0 wordt gesteld, zowel bruto als netto.

Financieel gevolg

Geen.

Risicobeheersing

Niet van toepassing.

4. Teruglopende ouderbijdrage

De vrijwillige ouderbijdragen leverden in 2021 € 706.976 aan inkomsten op. Door bijzondere omstandigheden zou het kunnen voorkomen dat die inkomstenbron stopt. De kans dat dat gebeurt en dat dat ook op de drie scholen tegelijk gebeurt is vrij klein.

Financieel gevolg

Een teruggang van 20% kost op jaarbasis € 141.000.

Risicobeheersing

Ouders goed betrekken bij het onderwijs en laten zien waar het geld aan wordt besteed. De vestigingen bespreken met de oudergeleding de besteding van de gelden en zorgen voor instemming daarop.

Personeelsrisico's

P	Personeelsrisico's	Belang	Kans	Risico	Belang	Kans	Risico	Structureel	Incidenteel
1	Kosten vervangers	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	9	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	9		€ 50.000
2	Duurder personeelsbestand	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	5	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	0		€ -
3	Ongeplande formatieoverschrijdingen	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	12	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	12		€ 140.000
4	Uitkeringslasten	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	5	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	5	€ 100.000	€ 250.000
5	Ontslagvergoedingen	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	6	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	6		€ 50.000
6	Transitievergoeding	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	15	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	15		€ 40.000
7	Ketenbeding	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	9	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	3		€ 40.000

1. Kosten vervangers

De kosten voor vervanging van zieken betaalt de school zelf. De ervaring van de afgelopen jaren leert dat de vestigingen vooral bij langdurige afwezigheid van personeelsleden vervangers aanstellen. Het budget daarvoor in de begroting (in 2022 €278.000) is berekend op grond van het gewogen vijfjaarsgemiddelde. Als in een jaar de lasten hoger zijn moet de school haar eigen vermogen aanspreken. Door een zorgvuldig ziekteverzuimbeleid probeert de school het ziekteverzuim te beperken en zullen langdurig zieken na twee jaar uit dienst gaan. Daarmee zijn de risico's beperkt.

Financieel gevolg

De meerkosten bovenop het begrote bedrag (€50.000).

Risicobeheersing

Blijven inzetten op een goed ziekteverzuimbeleid.

2. Duurder personeelsbestand

Een jong personeelsbestand wordt geleidelijk aan duurder door doorgroei in de salarisschalen. Dat lijkt voor de komende jaren niet aan de orde omdat er een forse uitstroom vanwege pensionering optreedt waarbij de instromers jonger en veelal goedkoper zijn.

Financieel gevolg

Voor de komende jaren geen gevolgen.

Risicobeheersing

De loonkosten van het zittende personeel zijn voor de komende jaren berekend. Een eventuele toename van de loonkosten leidt tot een geleidelijk kleiner beschikbaar formatiebudget, waardoor het risico van een ouder en duurder personeelsbestand is afgedekt. Het netto risico is daardoor altijd nihil.

3. Ongeplande formatieoverschrijdingen

Schoolleiders zijn verantwoordelijk voor de bewaking van de formatieomvang volgens begroting. Als die bewaking niet voldoende is kan dat leiden tot hogere uitgaven aan personeelslasten.

Financieel gevolg

Een ongeplande uitgave van twee fte lerarenformatie kost rond €140.000 op jaarbasis. Dat is eenmalig omdat in het jaar daarna de formatie direct weer kan worden teruggebracht.

Risicobeheersing

De formatieplanning wordt gevolgd en getoetst middels Cogix en Foleta. In de 4maandsrapportage verantwoorden de schoolleiders de inzet van geld en fte's. Daardoor kunnen overschrijdingen vrij snel worden signaleerd.

4. Uitkeringslasten bij krimp

De uitkeringslasten van ontslagen personeelsleden komen voor 25% direct voor rekening van de school.

Financieel gevolg

Omdat het om een beperkt aantal personen gaat en een beperkt deel van de uitkeringslasten voor rekening van de school komt, zijn de kosten voorsnog beperkt en makkelijk op te vangen in de begroting. Daarnaast hebben sociale partners de bovenwettelijke ww-uitkering versoberd, waardoor de kosten in de toekomst zullen dalen. Anders wordt het als door een sterke terugloop van leerlingen een groot aantal personeelsleden afvloeit. Bij een daling van 5% van het leerlingaantal zal ruim 8 fte personeel moeten afvloeien. In een situatie van krimp zullen zij moeilijk werk vinden en komt een kwart van de uitkeringskosten van 6 fte voor rekening van de school (€100.000 per jaar). Dit is een relatief klein risico. Indien nodig zullen we hierop maatwerk leveren, maar voorsnog hebben we hier geen specifiek beleid op gepleegd.

Risicobeheersing

Zie bij risico terugloop leerlingen.

5. Ontslagvergoedingen

Ontbindingen van arbeidsovereenkomsten door de kantonrechter of via een beëindigingsovereenkomst kunnen gepaard gaan met een ontslagvergoeding.

Financieel gevolg

De kosten zijn meestal beperkt tot enkele tienduizenden euro's. Ontslagvergoedingen zijn gemaximeerd tot €86.000 per casus, het structureel schatten wij het risico in op € 50.000.

Risicobeheersing

Door aanscherping van het personeelsbeleid (gesprekkencyclus, verzuimbeleid) kunnen personeelsproblemen eerder aan het licht komen en aangepakt worden waardoor we deze kosten beperken.

6. Wet Werk en Zekerheid: Transitievergoeding nieuw personeel

Door de wet Werk en Zekerheid dient de school bij niet verlenging van nieuw personeel een transitievergoeding te betalen van ongeveer 1/3 maandsalaris per dienstjaar.

Financieel gevolg

Het gaat om een beperkt aantal nieuwe personeelsleden, in meestal lagere salarisschalen. Kosten grof geschat op €40.000.

Risicobeheersing

Een tweede jaar tijdelijk dienstverband werd vaak overeengekomen om meer tijd te hebben voor de beoordeling van een nieuwe leraar, gezien het financiële risico zal er minder vaak 'verlengd' gaan worden en gepoogd worden om in het eerste jaar van indiensttreding duidelijkheid te hebben over inzetbaarheid en formationele ruimte.

7. Wet Werk en Zekerheid: Ketenbeding

Door het ketenbeding hebben werknemers na drie tijdelijke aanstellingen of na twee jaar recht op een vast dienstverband (voor het PO gelden ruimere afwijkende regels). De school ziet er op toe dat dit recht niet ontstaat, door tijdelijke werknemers niet meer in een vierde dienstverband te benoemen. Door de vele vervangers in de scholen is het denkbaar dat dat in een incidenteel geval over het hoofd gezien wordt, waardoor het recht wel ontstaat.

Financieel gevolg

In dat geval heeft een school een personeelslid extra in dienst waar geen rekening mee is gehouden. Kosten zijn grofweg geschat op €40.000.

Risicobeheersing

De school heeft een zorgvuldige administratie van de tijdelijke benoemingen opgezet. In het po is het ketenbeding versoepeld.

Organisatierisico's

O	Organisatierisico's	Belang	Kans	Risico	Belang	Kans	Risico	Structureel	Incidenteel
1	Kwaliteit management			10			10		€ 150.000
2	Kwaliteit beheersorganisatie			5			5		€ 150.000

1. Kwaliteit management

Het management is van groot belang voor het welzijn van een school. Slecht management leidt tot ontevreden personeel en een daling van de onderwijskwaliteit. Dat kan een sterk effect hebben op andere risico's. Door de verandering van de bestuursstructuur (college van bestuur, raad van toezicht) is er een sterkere sturing van de bestuurder op het management en kan hij bij problemen in de organisatie sneller ingrijpen.

Financieel gevolg

Moeilijk in te schatten, maar minimaal €150.000.

Risicobeheersing

Verdere professionalisering van bestuur, staf en het management.

2. Kwaliteit beheersorganisatie

Bij onvoldoende beheersing van en toezicht op de geldstromen kunnen snel grote tekorten ontstaan. De scholen hebben zicht op de uitputtingscijfers van de materiële exploitatie en dienen binnen de begrotingsbudgetten te blijven. Het toezicht in de scholen raakt steeds beter ingeregeld en heeft in het verleden niet tot onverwachte grote overschrijdingen geleid. Dat komt mede doordat de materiële uitgaven slechts een klein deel van de begroting innemen.

De uitputting van het formatiebudget is voor rectoren en bestuurder online te volgen in het formatieprogramma FoLeTa.

Financieel gevolg

Moeilijk in te schatten, maar minimaal €150.000.

Risicobeheersing

De ingezette aanpak doorzetten met stroomlijning van het gebruik van FoLeTa en Cogix en verdere doorontwikkeling van de routine in het maken en delen van de 4maandsrapportages en het effectief sturen aan de hand van de signalen uit de rapportages.

Gebouw- en inventarisrisico's

G	Gebouw- en inventarisrisico's	Belang	Kans	Risico	Belang	Kans	Risico	Structureel	Incidenteel
1	Ontoereikende materiële bekostiging			20			0		€ 600.000
2	Onvoorzien groot onderhoud			4			4		€ 100.000
3	Bouwkundige aanpassingen			12			12		€ 100.000
4	Overschrijding bouwkosten			15			10		€ 300.000
5	Te lage bezettingsgraad			4			4	€ 64.800	€ 162.000
6	Aanvullende eisen huisvesting			10			6		€ 100.000
7	Aanpassing inventaris aan onderwijsseisen			5			5		€ 216.000

1. Ontoereikende materiële bekostiging

De scholen besteden veel meer aan materiële lasten dan zij aan materiële bekostiging ontvangen. Deze materiële bekostiging in het VO is vanaf 1 januari 2022 onderdeel van de vereenvoudigde bekostiging en wordt niet meer separaat uitbetaald. Het PO sluit hierop aan vanaf 1 januari 2023. Oorzaken van deze hogere bestedingen zijn de te beperkte materiële bekostiging en de grotere ruimtebehoefte vanwege het vrijeschoolleerplan.

Financieel gevolg

De school besteedt ruim €600.000 meer aan materiële lasten dan zij ontvangt.

Risicobeheersing

De school houdt in de begroting rekening met dit risico en daardoor is het risico klein.

2. Onvoorzien groot onderhoud

De drie scholen voor vo en de Tobiassschool werken met een meerjarenplan voor het groot onderhoud en een daaraan gekoppelde voorziening. Een calamiteit kan leiden tot niet (of pas later) voorziene uitgaven.

Financieel gevolg

Indicatie van de kosten is €100.000. De situatie zal zich niet op elke school tegelijk voordoen, waardoor scholen van elkaars voorziening gebruik kunnen maken. Bij echte calamiteiten zullen de uitgaven veelal gedekt worden door de verzekering. Daarmee is het belang beperkt.

Risicobeheersing

Een goede, jaarlijks geactualiseerde, onderhoudsplanning.

3. Bouwkundige aanpassingen

Door onderwijskundige vernieuwingen kan het noodzakelijk zijn om bouwkundige aanpassingen uit te voeren, waarvoor geen subsidie is of wordt verstrekt.

Financieel gevolg

Indicatie is €100.000

Risicobeheersing

Niet mogelijk behoudens het zodanig flexibel bouwen en inrichten van de school dat de ruimtes zich lenen voor verschillende werkvormen.

4. Overschrijding bouwkosten

Bij uitbreiding van het gebouw kunnen overschrijdingen op de geplande bouwkosten optreden. De Tobiassschool ondergaat in de komende jaren een ingrijpende renovatie.

Financieel gevolg

Indicatie is €300.000

Risicobeheersing

Een strakke aansturing van het bouwproces reduceert de kans op grote overschrijdingen.

5. Te lage bezettingsgraad

Het vrijeschoolonderwijs gebruikt meer ruimte dan regulier onderwijs en heeft daarom een lagere bezettingsgraad van het gebouw. De kosten daarvan zijn beschreven bij het risico *Ontoereikende materiële bekostiging*.

Bij een daling van het aantal leerlingen zal een school meer ruimte in gebruik hebben dan strikt noodzakelijk. Dat leidt tot een relatieve stijging van de huisvestingslasten.

Financieel gevolg

Bij een daling van 5% van de leerlingen (108) en een bedrag aan huisvestingslasten per leerling van 600 euro zijn de structurele kosten €64.800.

Risicobeheersing

Zie terugloop leerlingen.

6. Aanvullende eisen huisvesting

De huidige schoolgebouwen voldoen aan alle eisen. Nieuwe of verscherpte eisen kunnen de school voor extra kosten plaatsen, zoals in het verleden is gebeurd met aangescherpte eisen aan de brandveiligheid.

Financieel gevolg

Indicatie: €100.000. In de regel zullen de gemeenten, die verantwoordelijk zijn voor de onderwijshuisvesting, een deel van die kosten vergoeden (behalve bij het Karel de Grote

College vanwege de doordecentralisatie van de huisvesting). Het netto risico is daardoor laag.

Risicobeheersing

Niet mogelijk. behoudens met vooruitziende blik effectief anticiperen op ontwikkelingen

7. Inventaris

Aanpassing inventaris aan actuele onderwijskundige eisen.

Financieel gevolg

Mogelijke kosten: 100 euro per leerling; totaal €216.000.

Risicobeheersing

Niet mogelijk.

Diverse risico's

Diverse risico's		Belang			Kans			Risico			Structureel			Incidenteel		
v	Schadeclaim ouders															€ 30.000

1. Schadeclaims ouders

Ouders stellen een school sneller dan voorheen juridisch aansprakelijk voor in hun ogen onvoldoende onderwijskwaliteit. In onze school is dat tot heden niet aan de orde geweest.

Financieel gevolg

Als dit voorkomt, zullen mogelijke schadeloosstellingen relatief beperkt zijn en kunnen deze binnen de schoolexploitatie worden opgevangen.

Indicatie is €30.000.

Risicobeheersing

Goede communicatie met ouders verzorgen.

Renterisico

Renterisico		Belang			Kans			Risico			Structureel			Incidenteel		
1	Renterisico													€ -	€ -	

1. Daling rentestand

Bij een dalende rentestand loopt de stichting rente-inkomsten mis.

Financieel gevolg

Vanwege de lage rentestand net boven 0% is dit risico momenteel verwaarloosbaar.

Risicobeheersing

Niet mogelijk.

Kredietrisico's

Kredietrisico's		Belang			Kans			Risico			Structureel			Incidenteel		
1	Verlaging vergoeding huisvesting												€ 50.000	€ 125.000		
2	Blokking maandelijks bekostiging													€ 1.000.000		

1. Verlaging vergoeding huisvesting gemeente

De gemeente Nijmegen verstrekt de school jaarlijks een bedrag (€532.179 in 2021) voor de instandhouding van het gebouw van het Karel de Grote College. Denkbaar is dat de gemeente het beschikbare budget in tijden van bezuinigingen vermindert.

Financieel gevolg

Terugloop inkomsten Karel de Grote College met €50.000 per jaar.

Risicobeheersing

Niet mogelijk, behoudens door indirecte politieke beïnvloeding.

2. Blokking maandelijks bekostiging

Als de school niet (volledig) voldoet aan de voorschriften, kan de Minister van OCW

besluiten tijdelijk de maandelijkse bekostiging te blokkeren. De kans dat dit gebeurt is laag. De school wil het bedrag van de maandelijkse salarisbetalingen wel aan liquide middelen beschikbaar hebben om in ieder geval nog een maand de salarissen te kunnen doorbetalen.

Financieel gevolg

Het gaat dan om een maandelijks bedrag rond €1.000.000.

Risicobeheersing

Voldoen aan subsidievoorschriften.

Liquiditeitsrisico

Q	Liquiditeitsrisico	Belang	Kans	Risico	Belang	Kans	Risico	Structureel	Incidenteel
1	Liquiditeitsrisico			5			5		€ 150.000

1. Te lage liquiditeit

De school beschikt ultimo 2021 over €8.114.298 aan liquide middelen. Daar staan kortlopende schulden van €2.926.166 tegenover. Echter, €630.540 daarvan zijn verplichtingen aan het personeel (aanspraken vakantie-uitkering, bindingstoelage en eindejaarsuitkering). De benodigde gelden daarvoor komen in de bekostiging mee op het moment dat aan de verplichtingen moet worden voldaan. Daarmee is de liquiditeit wat groter dan het kengetal aangeeft en is het risico laag.

Financieel gevolg

Als de liquiditeit sterk zou dalen is het financiële gevolg groter dan €150.000.

Risicobeheersing

Niet nodig.

L	Leerlingrisico's	Bruto			Netto			Kosten	
		Belang	Kans	Risico	Belang	Kans	Risico	Structureel	Incidenteel
1	Terugloop leerlingen			5			5	€ 925.000	€ 2.312.500
2	Toename leerlingen			12			9		€ 100.000
3	Clustering lesgroepen			20			20		€ 200.000
B	Bekostigingsrisico's	Belang	Kans	Risico	Belang	Kans	Risico	Structureel	Incidenteel
1	Ontoereikende bekostiging			10			10	€ 100.000	€ 250.000
2	Effecten cao			10			10	€ 175.000	€ 437.500
3	Bezuinigingen overheid			0			0		€ -
4	Teruglopende ouderbijdragen			5			5	€ 141.000	€ 352.500
P	Personeelsrisico's	Belang	Kans	Risico	Belang	Kans	Risico	Structureel	Incidenteel
1	Kosten vervangers			9			9		€ 50.000
2	Duurder personeelsbestand			5			0		€ -
3	Ongeplande formatieoverschrijdingen			12			12		€ 140.000
4	Uitkeringslasten			5			5	€ 100.000	€ 250.000
5	Ontslagvergoedingen			6			6		€ 50.000
6	Transitievergoeding			15			15		€ 40.000
7	Ketenbeding			9			3		€ 40.000
O	Organisatie- en kwaliteitsrisico's	Belang	Kans	Risico	Belang	Kans	Risico	Structureel	Incidenteel
1	Kwaliteit management			10			10		€ 150.000
2	Kwaliteit beheersorganisatie			5			5		€ 150.000
G	Gebouw- en inventarisrisico's	Belang	Kans	Risico	Belang	Kans	Risico	Structureel	Incidenteel
1	Ontoereikende materiële bekostiging			20			0		€ 600.000
2	Onvoorzien groot onderhoud			4			4		€ 100.000
3	Bouwkundige aanpassingen			12			12		€ 100.000
4	Overschrijding bouwkosten			15			10		€ 300.000
5	Te lage bezettingsgraad			4			4	€ 64.800	€ 162.000
6	Aanvullende eisen huisvesting			10			6		€ 100.000
7	Aanpassing inventaris aan onderwijsseisen			5			5		€ 216.000
D	Diverse risico's	Belang	Kans	Risico	Belang	Kans	Risico	Structureel	Incidenteel
1	Schadeclaim ouders			2			2		€ 30.000
R	Renterisico	Belang	Kans	Risico	Belang	Kans	Risico	Structureel	Incidenteel
1	Renterisico			2			2	€ -	€ -
K	Kredietrisico's	Belang	Kans	Risico	Belang	Kans	Risico	Structureel	Incidenteel
1	Verlaging vergoeding huisvesting			10			10	€ 50.000	€ 125.000
2	Blokkering maandelijks bekostiging			5			5		€ 1.000.000
Q	Liquiditeitsrisico	Belang	Kans	Risico	Belang	Kans	Risico	Structureel	Incidenteel
1	Liquiditeitsrisico			5			5		€ 150.000

Met een risicokaart kunnen we in één beeld een overzicht krijgen van de risico's naar kans en financieel gevolg. Een risico in het rode gebied vereist directe aandacht omdat het de continuïteit van de school bedreigt. Risico's in het oranje gebied vragen om aandacht. Risico's in het groene gebied vormen geen gevaar voor de school.

Risicokaart netto risico's				
Financiële gevolgen				
groter dan 230000	L1 B4 P4 O2 G7 K2 Q1	B1 B2 G4 O1	L3	
115000 - 230000	G2 G5	G6 K1	G3	
46000 - 115000	P7	P5	L2 P1	P6
11500 - 46000	D1			
kleiner dan 11500				
geen gevolgen	R1	B3		P2 G1
kans	10%	30%	50%	70% 90%

Gewenste buffervermogen

De risicokaart is omgezet naar een risicokaart met risicobedragen. Voor elk vakje is het aantal risico's vermenigvuldigd met het gemiddelde van de financiële gevolgen (kolom 1) van de regel. Bijvoorbeeld: het tweede vakje in de eerste kolom: 2 risico's x gemiddeld bedrag van €172.500 geeft een risico van €345.000. Voor de eerste rij is een gemiddeld risico van €230.000 aangehouden.

Risicokaart					
Financiële gevolgen					
groter dan 230000	€ 1.610.000	€ 920.000		€ 230.000	
115000 - 230000	€ 345.000	€ 345.000	€ 172.500		
46000 - 115000	€ 80.500	€ 80.500	€ 161.000		€ 80.500
11500 - 46000	€ 28.750				
kleiner dan 11500					
Totaal	€ 2.064.250	€ 1.345.500	€ 333.500	€ 230.000	€ 80.500
Kans	10%	30%	50%	70%	90%
Bedrag x kans	€ 206.425	€ 403.650	€ 166.750	€ 161.000	€ 72.450
Totaal	€ 1.010.275				
Onvoorziene risico's 5%	€ 50.514				
Totaal	€ 1.060.789				

De risicosom is dus € 1.010.275. De commissie Don gaf aan dat 5% van dat bedrag voor onvoorziene risico's moet worden aangehouden, waarmee de benodigde financiële buffer op € 1.060.789 komt.

Deze benodigde financiële buffer wordt meegenomen bij de berekening van de bufferliquiditeit. De algemene reserve (buffervermogen) is toereikend om het berekende buffervermogen op te vangen.

11 Toetsing financiële positie

De stichting dient voldoende middelen tot haar beschikking te hebben en ook niet veel meer. Hieronder volgt de berekening van de financiële ruimte.

Uitgangspunt is het kapitaal (balanstotaal) van de stichting. De waarde van de gebouwen en terreinen worden daarop in mindering gebracht. Resultaat is het gecorrigeerde kapitaal. Daarmee zijn de effecten van de doordecentralisatie geneutraliseerd.

Aanwezig kapitaal	31-12-2020	31-12-2021
Kapitaal	€ 14.630.658	€ 15.014.524
Af: gebouwen en terreinen	€ -5.172.215	€ -5.184.270
Kapitaal gecorrigeerd	€ 9.458.443	€ 9.830.254

Benodigd kapitaal	31-12-2020	31-12-2021
Financieringsbehoefte (toekomstige activa, 50% verv.waarde inv. en app.)	€ 1.925.353	€ 2.195.876
Vervangingswaarde inventaris en apparatuur als % van totale baten	19%	22%
Financieringsbehoefte als % van de totale baten	10%	11%
Benodigde transactieliquideit (kortlopende schulden)	€ 3.391.284	€ 2.925.697
Als percentage van de totale baten	17%	15%
Benodigde bufferliquideit op basis van risicoanalyse	€ 927.728	€ 1.060.789
Als % van de totale baten	5%	5%
Totaal benodigd kapitaal	€ 6.244.365	€ 6.182.361

Het beschikbare kapitaal moet gebruikt kunnen worden voor diverse functies.

- * De financiering van de vervanging van inventaris en apparatuur.
De vervangingswaarde van onze inventaris en apparatuur is met 22% van de totale baten laag. Het gemiddelde van scholen in Nederland ligt op 35%.
- * De benodigde transactieliquideit is bedoeld om kortlopende schulden te kunnen voldoen en is gelijk aan de kortlopende schulden in de balans.
- * De benodigde bufferliquideit is berekend vanuit de risicoanalyse in hoofdstuk 10. De commissie Don adviseerde een bufferliquideit van 5% van de baten. Onze stichting zit daar precies op.

Financiële ruimte	31-12-2020	31-12-2021
Kapitaal gecorrigeerd	€ 9.458.443	€ 9.830.254
Totaal benodigd kapitaal	€ -6.244.365	€ -6.182.361
Financiële ruimte (verschil aanwezig en benodigd kapitaal)	€ 3.214.078	€ 3.647.893

Zo berekend is de financiële ruimte ultimo 2021 € 3.647.893. Als de volledige financiële ruimte is besteed, dienen de financiële kengetallen boven de signaleringsgrenzen te blijven.

Gevolgen inzetten financiële ruimte voor solvabiliteit	31-12-2020	31-12-2021
Eigen vermogen	€ 6.262.818	€ 6.840.187
Financiële ruimte	€ -3.214.078	€ -3.647.893
Eigen vermogen na besteding	€ 3.048.740	€ 3.192.294
Voorzieningen	€ 2.679.681	€ 3.039.265
Balanstotaal	€ 14.630.658	€ 15.014.524
Financiële ruimte	€ -3.214.078	€ -3.647.893
Balanstotaal na besteding	€ 11.416.580	€ 11.366.631
Solvabiliteit (eigen vermogen na besteding plus voorzieningen/balanstotaal na besteding)	0,50	0,55

De solvabiliteit blijft boven de ondergrens van 0,30.

Ook de liquiditeit en het weerstandsvermogen moeten na besteding op peil blijven.

Gevolgen inzetten financiële ruimte voor liquiditeit	31-12-2020	31-12-2021
Liquide middelen	€ 7.958.719	€ 8.113.829
Vorderingen	€ 278.644	€ 261.953
Financiële ruimte	€ -3.214.078	€ -3.647.893
Buffer vanuit risico-analyse	€ -927.728	€ -1.060.789
Vlottende activa na besteding	€ 4.095.557	€ 3.667.101
Kortlopende schulden	€ 3.391.284	€ 2.925.697
Liquiditeit na besteding	1,21	1,25

Gevolgen inzetten financiële ruimte voor weerstandsvermogen	31-12-2020	31-12-2021
Eigen vermogen na besteding	€ 3.048.740	€ 3.192.294
Totale baten	€ 20.144.909	€ 22.615.981
Weerstandsvermogen na besteding	0,15	0,14

Wanneer de volledige financiële ruimte is ingezet en de volledige risicobuffer is ingezet, heeft de stichting een liquiditeit ruim boven de signaleringswaarde van 0,75 en een weerstandsvermogen groter dan de signaleringswaarde van 0,05.

12 Continuïteitsparagraaf

A Gegevensset

A1 Personeel en leerlingen

Kengetal Stand 31-12	2021	2022	2023	2024	2025	2026
	realisatie	prognose	prognose	prognose	prognose	prognose
Leerlingaantallen 1 oktober t-1	2156	2162	2203	2228	2.240	2266
Personele bezetting in fte	218,5	217,1	214,8	209,7	209,3	209,6
Bestuur/management	7,6	7,8	7,8	7,8	7,8	7,8
Personeel primair proces	160,6	158,8	157,4	153,4	153,1	153,4
Ondersteunend personeel	50,3	50,5	49,7	48,5	48,5	48,5

Toelichting op de kengetallen

Ten behoeve van de jaarbegroting en de meerjarenbegroting stellen we een leerlingenprognose op. Dit betreffen de ongewogen leerlingaantallen. Vanuit de cijfers van het verleden en de laatst beschikbare daadwerkelijke aanmeldingsgegevens, is een prognose gemaakt van het aantal leerlingen in de toekomst. Deze prognose wordt in het voorjaar aangepast op de reeds bekende instroom voor het komende schooljaar. De weergegeven personele bezetting in 2021 is inclusief alle tijdelijke uitbreidingen en vervangingsaanstellingen. In 2022 en verder is de basisformatie en tijdelijke formatie in verband met de NPO-gelden weergegeven met daarbij een indicatie van de vervangingsaanstellingen.

A2 Meerjarenbalans

Op basis van de meerjarenbegroting 2022 tot en met 2026 zijn de volgende meerjarenbalansen en ramingen van baten en lasten opgesteld. Deze meerjarenbalans is aangepast op de cijfers van de jaarrekening 2021.

Balans	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Activa	realisatie	prognose	prognose	prognose	prognose	prognose
Vaste activa						
Immateriële activa						
Materiële activa	6.638.742	11.641.785	11.131.424	10.550.145	9.880.846	9.536.252
Financiële activa	0	0	0	0	0	0
Totaal vaste activa	6.638.742	11.641.785	11.131.424	10.550.145	9.880.846	9.536.252
Vlottende activa						
Vorderingen	261.953	261.953	261.953	261.953	261.953	261.953
Liquide middelen	8.113.829	2.034.358	1.691.706	2.619.278	3.424.572	3.969.399
Totaal vlottende activa	8.375.782	2.296.311	1.953.659	2.881.231	3.686.525	4.231.352
Totaal activa	15.014.524	13.938.096	13.085.083	13.431.376	13.567.371	13.767.604
Eigen vermogen						
Eigen vermogen	6.840.187	6.510.646	5.998.043	6.320.274	6.760.163	7.407.788
Algemene reserve publiek	3.324.210	2.934.669	2.362.066	2.624.297	3.004.186	3.591.811
Bestemmingsreserves publiek	2.084.931	2.144.931	2.204.931	2.264.931	2.324.931	2.384.931
Algemene reserve privaat	1.431.046	1.431.046	1.431.046	1.431.046	1.431.046	1.431.046
Voorzieningen	3.039.265	2.786.356	2.897.918	2.681.524	2.321.631	1.961.738
Langlopende schulden	2.209.375	2.121.875	2.034.375	1.946.875	1.859.375	1.771.875
Kortlopende schulden	2.925.697	2.519.219	2.154.747	2.482.703	2.626.202	2.626.203
Totaal Passiva	15.014.524	13.938.096	13.085.083	13.431.376	13.567.371	13.767.604

Toelichting op de balans

- De materiële activa zijn berekend aan de hand van de meerjareninvesteringsplannen van de verschillende scholen. Zo zijn de geplande investeringen en de berekende afschrijvingen bepaald. In 2022 vindt een stijging plaats; deze houdt verband met de geplande aanpassingen aan het gebouw en de verduurzaming van het Karel de Grote College, alsmede de geplande vernieuwbouw op de Tobiassschool.
- De vlottende activa zijn bepaald op basis van de diverse fluctuaties van de kasstromen (op basis van het kasstroomoverzicht). Met de grote reeds voorziene wijzigingen hiervan is rekening gehouden, waaronder de aflossingen, afschrijvingen, investeringen en het geprognosticeerde resultaat.
- Het Eigen Vermogen is gemuteerd met de begrote resultaten.
- De voorzieningen zijn gemuteerd met de geplande dotaties en de verwachte onttrekkingen.
- De langlopende schulden zijn gemuteerd met de afgesproken aflossingen.
- De kortlopende schulden vormen de sluitpost van de balans.

Vooralsnog worden geen wijzigingen verwacht in de financieringsstructuur. Aangezien de liquide middelen uitstaan bij het Ministerie van Financiën (door middel van schatkistbankieren) heeft de stichting de mogelijkheid om de roodstandfaciliteit aan te vragen; deze mag maximaal 10% van de baten bedragen.

Raming van baten en lasten

Baten en lasten	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Baten	realisatie	prognose	prognose	prognose	prognose	prognose
Rijksbijdrage	20.832.741	19.941.283	19.812.073	20.528.156	20.824.584	21.213.585
Overige overheidsbijdragen en subsidies	554.436	560.000	565.000	570.000	575.000	580.000
College-, cursus- en/of examengelden						
Baten werk in opdracht van derden						
Overige baten	1.228.804	1.067.800	1.094.800	1.060.300	1.061.300	1.061.300
Totaal baten	22.615.981	21.569.083	21.471.873	22.158.456	22.460.884	22.854.885
Lasten						
Personeelslasten	17.602.750	17.555.514	17.594.886	17.405.279	17.596.145	17.792.301
Afschrijvingen	584.760	807.962	913.905	978.279	973.299	949.594
Huisvestingslasten	1.553.103	1.534.050	1.573.550	1.552.800	1.554.800	1.570.050
Overige lasten	2.172.918	1.877.225	1.780.285	1.782.245	1.783.355	1.784.365
Totaal lasten	21.913.531	21.774.751	21.862.626	21.718.603	21.907.599	22.096.310
Saldo baten en lasten gewone bedrijfsvoering	702.450	-205.668	-390.753	439.853	553.285	758.575
Saldo financiële bedrijfsvoering	-125.081	-123.873	-121.850	-117.622	-113.396	-110.950
Saldo buitengewone baten en lasten						
Totaal resultaat	577.369	-329.541	-512.603	322.231	439.889	647.625

Toelichting op de raming Baten en Lasten

- De Rijksbijdragen wordt bepaald op basis van de leerlingaantallen en de rekenregels van de bekostiging. De hierin ook opgenomen bijdragen voor passend onderwijs door de samenwerkingsverbanden zijn opgenomen op basis van de bij ons bekende informatie, die we van de betreffende samenwerkingsverbanden hebben ontvangen. De veranderde, hogere overheidsbijdragen volgend uit de zogeheten vereenvoudiging bekostiging zijn ingeschat en meegenomen. Voor het jaar 2022 is tevens rekening gehouden met de NPO-gelden, waarvoor in eerste instantie een bedrag van € 500 per leerling is aangegeven.
- De overige overheidsbijdragen en subsidies worden gedeeltelijk bepaald op basis van het leerlingenaantal, danwel de afspraken binnen bepaalde gemeenten.
- De overige baten worden per school begroot, ook op basis van ontvangen bijdragen in het verleden.
- De personeelslasten worden bepaald op basis van het huidige personeel met daarbij de geldende salarisschalen, waarbij rekening wordt gehouden met daling/stijging in de leerlingaantallen en het aantal klassen binnen de school.
Ook de overige personele lasten vallen hieronder, waarbij per post een inschatting wordt gemaakt.
Naar aanleiding van de te ontvangen (en reeds ontvangen) NPO gelden zijn inschattingen gemaakt van de inzet ervan en deze zijn ook meegenomen in de personeelslasten.
- De afschrijvingslasten worden berekend op basis van de huidige afschrijvingsstaten en de investeringsplannen, die zijn doorgerekend. De investeringsplannen worden verzameld in de meerjareninvesteringsplannen die jaarlijks worden bijgesteld in de scholen. Voor de komende jaren zijn investeringen gepland in huisvesting. Deze zijn nader toegelicht aan het einde van hoofdstuk 9.
- De huisvestingskosten worden per school begroot, waarbij rekening wordt gehouden met nieuw gemaakte afspraken. Daarnaast is een inschatting gemaakt op de overige huisvestingskosten.
- De overige lasten worden per school begroot, waarbij een zo goed mogelijke inschatting wordt gemaakt van de te verwachten kosten.

Planning en Control

De inzet van middelen en personeel wordt over een periode van vijf jaar doorgerekend in de meerjarenbegroting/formatie. Vanuit de leerlingaantallen en –stromen van de afgelopen vijf jaren en de verwachtingen voor de toekomst wordt het aantal leerlingen in de komende jaren geprognoseerd. Voor het zittende personeel worden de feitelijke loonkosten in de komende jaren begroot, investeringen worden in een meerjareninvesteringsplan opgenomen en aan het onderhoud ligt een meerjarenonderhoudsplanung ten grondslag waarop de omvang en de dotatie aan de onderhoudsvoorziening is gebaseerd. Op basis van deze gegevens wordt de ruimte voor uitgaven aan personeel in de komende vijf jaren begroot.

De stichting werkt met de financiële applicatie Cogix, waardoor de scholen beter hun (meerjaren)begroting kunnen maken en de uitputting van budgetten kunnen bewaken.

B Overige rapportages

B1 Rapportage aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem
Graag verwijzen we hiervoor naar hoofdstuk 10.

Als gevolg van de Covid pandemie, zijn door het ministerie OC&W de zogenaamde NPO (Nationaal Plan Onderwijs) gelden beschikbaar gesteld. Het volledige bedrag over het schooljaar 2021/2022 is in 2021 ontvangen en verwerkt in de baten Rijksbijdragen.

Per school zijn naar aanleiding van de aankondiging van deze NPO gelden de schoolscans gedaan in de periode april tot en met juni 2021. Op basis van deze scan en rapportage zijn in eerste instantie plannen gemaakt voor de inzet van deze NPO gelden.

Om deze inzet goed te monitoren hebben wij een programma-secretaris in de arm genomen om ons hiermee te helpen. Zij heeft met enige regelmaat overleg met de scholen en ze houdt het budget goed in de gaten.

SGVVS is van mening dat de financiële gevolgen overzichtelijk waren in 2021 met uitzondering van alle extra subsidies en bekostiging van de NPO gelden en daarbij behorende subsidies zoals de IOP subsidie (inhaal- en ondersteuningssubsidie) en EHK subsidie (extra hulp voor de klas subsidie). De Rijksoverheid continueert de bekostiging waardoor de salarissen aan medewerkers en vaste lasten kunnen worden betaald.

De impact van het coronavirus op de totale financiële positie beïnvloedt de continuïteit van de organisatie vooralsnog niet.

B2 Beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden

Graag verwijzen we hiervoor naar hoofdstuk 10.

B3 Rapportage toezichthoudend orgaan

De raad van toezicht heeft een auditcommissie ingesteld bestaande uit twee leden van de raad. De auditcommissie volgt de bedrijfsvoering in de 4-maandsrapportages en bespreekt met de bestuurder en de beleidsmedewerker formatie en financiën in november de jaar- en meerjarenbegroting en in mei de jaarrekening. De commissie doet schriftelijk verslag van de bevindingen aan de raad en adviseert de raad rond de goedkeuring van deze financiële documenten. De voorzitter van de raad van toezicht bespreekt tweemaandelijks met de bestuurder de ontwikkelingen in de scholen.

Tevens is de raad van toezicht tussentijds bereid mee te kijken bij financiële adviezen of wanneer er onverwacht een investering gedaan moet worden, die niet was voorzien.

13 Ondertekening

Nijmegen, 20 juni 2022

Allert de Geus
college van bestuur

Raad van Toezicht

Rian van Dam (voorzitter)

Tamara Cop

Janny de Vries

Ronald Nan

Anke Tijtsma

14 Bijlagen

Functies en nevenfuncties leden raad van toezicht

Emile Roemer

- * Waarnemend Burgermeester van Alkmaar
- * Nevenfuncties
  - Voorzitter aanjaagteam bescherming arbeidsmigranten
  - Lid adviescommissie rijscholen

Linda Scheeres

- * Schoolleider Zeister Vrije School, locatie Bergweg
- * Nevenfuncties
  - Bestuurslid Stichting Ouderbijdrage Waldorf Utrecht (onbezoldigd).

Tamara Cop

- * Docentenopleider/trainer Onderwijskunde, Projectleider studeerbaarheid masterprogramma's Hogeschool Arnhem Nijmegen
- * Nevenfuncties
  - Bestuurslid Stichting tot Steun aan het Vrijeschool Onderwijs (onbezoldigd)

Merlijn Trouw

- * Algemeen directeur/bestuurder DeSeizoenen (tot augustus)
- * Rector Vrijeschool Zutphen VO (vanaf augustus)
- * Nevenfuncties
  - Penningmeester Academie Antroposofische Gezondheidszorg (onbezoldigd)

Janny de Vries

- * Gepensioneerd directeur Bernard Lievegoed School VO te Maastricht
- * Nevenfuncties
  - Geen

Ronald Nan

- * Manager Finance en Informatica Stichting Zorggroep Maas & Waal
- * Nevenfuncties
  - Geen

Anke Tijtsma

- * Organisatie Antropoloog (eigenaar Buro AanZet)
- * Nevenfuncties
  - Geen

Nevenfuncties college van bestuur

Allert de Geus

- Nevenfuncties volgend uit de functie
  - Coöperatie VO te Utrecht, lid bestuur
  - European Council of Steiner Waldorf Education te Brussel, Dutch Representative
  - Landelijke Vereniging van Vrijescholen, lid bestuur

- * Overige Nevenfuncties
  - Stichting Emmafonds te Renkum, voorzitter bestuur (onbezoldigd)
  - RIBW AVV te Arnhem, voorzitter Raad van Toezicht (bezoldigd)
  - Lectoraat Waarde(n) van Vrijeschoolonderwijs te Leiden, lid curatorium(onbezoldigd)
  - Stichting Presentie te Utrecht, lid bestuur (onbezoldigd)

B. Jaarrekening 2021

Inhoudsopgave

	<i>bladzijde</i>
Jaarrekening SGVVS	
Balans	70
Staat van baten en lasten	71
Kasstroomoverzicht	72
Grondslagen voor waardering van activa, passiva en resultaatbepaling	73
Toelichting op de balans:	
Vaste activa	78
Vorderingen	79
Liquide middelen	80
Eigen vermogen	81
Voorzieningen & langlopende schulden	82
Kortlopende schulden	83
G1 Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule	84
G2 Verantwoording van subsidies met verrekeningsclausule	85
Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen	86
Toelichting op de staat van baten en lasten:	
Overheidsbijdragen	88
Overige baten	89
Lasten	90
Financiële baten en lasten	93
Verbonden Partijen	94
WNT-verantwoording 2021	95
Gebeurtenissen na balansdatum	98
Overige gegevens	99
Bestemming van het resultaat	100
Ondertekening door bestuurders en toezichthouders	
Informatie over de Rechtspersoon	101
Controleverklaring van de onafhankelijk controlerend accountant	102
	103

Balans

Dit betreft de balans na resultaatbestemming

	31-12-2021		31-12-2020	
	€	€	€	€
1 Activa				
1.1 Vaste activa				
Materiële vaste activa	6.638.742		6.393.295	
<u>Totaal vaste activa</u>	<u>6.638.742</u>		<u>6.393.295</u>	
1.2 Vlottende activa				
Vorderingen	261.953		278.644	
Liquide middelen	8.113.829		7.958.719	
<u>Totaal vlottende activa</u>	<u>8.375.782</u>		<u>8.237.363</u>	
<u>Totaal activa</u>		<u>15.014.524</u>		<u>14.630.658</u>
2 Passiva				
2.1 Eigen vermogen	6.840.187		6.262.818	
2.2 Voorzieningen	3.039.265		2.679.681	
2.3 Langlopende schulden	2.209.375		2.296.875	
2.4 Kortlopende schulden	2.925.697		3.391.284	
<u>Totaal passiva</u>		<u>15.014.524</u>		<u>14.630.658</u>

Staat van baten en lasten

	2021	Begroot 2021	Realisatie 2020
	€	€	€
3 Baten			
3.1 Rijksbijdragen	20.832.741	18.436.136	18.555.969
3.2 Overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden	554.436	554.757	557.761
3.5 Overige baten	1.228.804	1.073.300	1.031.179
<u>Totaal baten</u>	<u>22.615.981</u>	<u>20.064.193</u>	<u>20.144.909</u>
4 Lasten			
4.1 Personeelslasten	17.602.750	16.373.245	15.913.993
4.2 Afschrijvingen	584.760	619.383	521.627
4.3 Huisvestingslasten	1.553.103	1.516.250	1.562.477
4.4 Overige lasten	2.172.918	2.221.975	1.989.993
<u>Totaal lasten</u>	<u>21.913.531</u>	<u>20.730.853</u>	<u>19.988.090</u>
<u>Saldo baten en lasten</u>	<u>702.450</u>	<u>-666.660</u>	<u>156.819</u>
6 Financiële baten en lasten	-125.081	-126.230	-128.866
<u>Resultaat</u>	<u>577.369</u>	<u>-792.890</u>	<u>27.953</u>
Totaal resultaat	<u>577.369</u>	<u>-792.890</u>	<u>27.953</u>

Kasstroomoverzicht

	2021		2020	
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Saldo baten en lasten	702.450		156.819	
Aanpassing voor:				
Afschrijvingen	584.760		521.627	
Mutaties voorzieningen	359.584		-72.312	
Verandering in vlottende middelen:				
Vorderingen (-/-)	16.691		102.728	
Schulden	-465.587		1.454.248	
Totaal kasstroom uit bedrijfsoperaties	<u>1.197.898</u>		<u>2.163.110</u>	
Betaalde interest (-/-)	<u>-125.081</u>		<u>-128.866</u>	
<u>Totaal kasstroom uit operationele activiteiten</u>	<u>1.072.817</u>		<u>2.034.244</u>	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investeringen in MVA (-/-)	-831.315		-1.620.411	
Desinvesteringen in MVA	1.108		0	
<u>Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten</u>	<u>-830.207</u>		<u>-1.620.411</u>	
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Aflossing langlopende schulden	-87.500		-87.500	
<u>Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten</u>	<u>-87.500</u>		<u>-87.500</u>	
<u>Mutatie liquide middelen</u>	<u>155.110</u>		<u>326.333</u>	
Beginstand liquide middelen	7.958.719		7.632.386	
Mutatie liquide middelen gedurende het boekjaar	<u>155.110</u>		<u>326.333</u>	
Eindstand liquide middelen	<u>8.113.829</u>		<u>7.958.719</u>	

Grondslagen voor waardering van activa, passiva en resultaatbepaling

Algemeen

Juridische vorm en voornaamste activiteiten

De organisatie is een Stichting; de voornaamste activiteiten van de Stichting bestaan uit het bieden van vrijeschoolonderwijs aan leerlingen van zes tot en met achttien jaar.

De stichting omvat:

- Een scholengemeenschap voor voortgezet vrijeschoolonderwijs met drie vestigingen, het Karel de Grote College te Nijmegen, de Stichtse Vrije School te Zeist (met een afdeling leerwegondersteunend onderwijs: de Tobiasstroom) en het Novalis College te Eindhoven, die elk op onderwijskundig gebied vrij zelfstandig opereren.
- Een vrijeschool voor speciaal basisonderwijs, de Tobiasschool te Zeist.

De jaarrekening is opgesteld volgens de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs en is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling (going concern). In deze regeling is bepaald dat de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (in het bijzonder RJ 660 Onderwijsinstellingen) van toepassing zijn en met inachtneming van de daarin aangeduide uitzonderingen. De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten.

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De belangrijkste schattingen hebben betrekking op:

- de waardering van materiële vaste activa, waaronder de gehanteerde afschrijvingstermijnen
- de waardering van de voorziening groot onderhoud
- de bepaling van personele voorzieningen

De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen ervan naar de onderwijsorganisatie zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans als een transactie (met betrekking tot het actief of de verplichting) niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting. Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. Verder wordt een actief of een verplichting niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip dat niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en/of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

Er is geen sprake van gewijzigde grondslagen ten opzichte van 2020.
De jaarrekening is opgesteld in euro's.

Waardering van de activa en passiva

De activa en passiva zijn opgenomen tegen nominale waarde, tenzij anders is vermeld.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten investeringen in aandelen en obligaties, handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, afgeleide financiële instrumenten (derivaten), handelsschulden en overige te betalen posten. In de jaarrekening zijn de volgende categorieën financiële instrumenten opgenomen: handelsportefeuille, obligaties, vorderingen, kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen. De stichting heeft geen investeringen in aandelen en obligaties of in contracten besloten afgeleide financiële instrumenten (derivaten). Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

Verbonden partijen

Als verbonden partij worden aangemerkt alle rechtspersonen waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis op het financiële en zakelijke beleid kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. Ook de statutaire directieleden, andere sleutelfunctionarissen in het management van de instelling en nauwe verwanten zijn verbonden partijen.

Activa

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden geactiveerd voor zover de verkrijgings- of vervaardigingsprijs hoger is dan € 1.000. De waardering geschiedt tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van lineaire afschrijving. De afschrijving is gebaseerd op de economische levensduur.

De panden in Nijmegen zijn i.v.m. doordecentralisatie in eigendom van de stichting. Het betreft hierbij de panden:

- Prins Bernhardstraat
- Wilhelminasingel/ Waldeck Pymontsingel

A. Investeringsubsidies

Eventuele van derden ontvangen subsidies in verband met de aanschaf van (materiële) vaste activa worden (direct) in mindering gebracht op de materiële vaste activa (waardering volgens "netto methode"). Over het saldo wordt vervolgens afgeschreven.

B. Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

Voor vaste activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. Als het niet mogelijk is de realiseerbare waarde te schatten voor een individueel actief, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroom genererende eenheid waartoe het actief behoort. Wanneer de boekwaarde van een actief (of een kasstroom genererende eenheid) hoger is dan de realiseerbare waarde, wordt een bijzonder waardeverminderingverlies verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde. Indien sprake is van een bijzonder waardeverminderingverlies van een kasstroom genererende eenheid, wordt het verlies allereerst toegerekend aan goodwill die is toegerekend aan de kasstroom genererende eenheid. Een eventueel restant verlies wordt toegerekend aan de andere activa van de eenheid naar rato van hun boekwaarden. Verder wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er enige indicatie is dat een in eerdere jaren verantwoord bijzonder waardeverminderingverlies is verminderd. Als een dergelijke indicatie aanwezig is, wordt de realiseerbare waarde van het betreffende actief (of kasstroom genererende eenheid) geschat. Terugneming van een eerder verantwoord bijzonder waardeverminderingverlies vindt alleen plaats als sprake is van een wijziging van de gehanteerde schattingen bij het bepalen van de realiseerbare waarde sinds de verantwoording van het laatste bijzonder waardeverminderingverlies. In dat geval wordt de boekwaarde van het actief (of kasstroom genererende eenheid) opgehoogd tot de geschatte realiseerbare waarde, maar niet hoger dan de boekwaarde die bepaald zou zijn (na afschrijvingen) als in voorgaande jaren geen bijzonder waardeverminderingverlies voor het actief (of kasstroom genererende eenheid) zou zijn verantwoord.

Vorderingen

Vorderingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderingverliezen.

Liquide middelen

De liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. De middelen staan ter vrije beschikking.

Passiva

Eigen vermogen

Onder het eigen vermogen worden de algemene reserve en de eventuele bestemmingsreserves en bestemmingsfondsen gepresenteerd, waarbij een onderscheid is gemaakt tussen reserves uit private middelen en reserves uit publieke middelen.

De algemene reserve bestaat uit de reserve die ter vrije beschikking staat van het bestuur. Indien een beperkte bestedingsmogelijkheid door de organisatie is aangebracht, dan is het aldus afgezonderde deel van het eigen vermogen aangeduid als bestemmingsreserve. De beperkte bestedingsmogelijkheid van de bestemmingsreserve is door het bestuur bepaald en betreft geen verplichting. Het bestuur kan deze verplichting zelf opheffen. Indien een beperkte bestedingsmogelijkheid door een derde is aangebracht, dan is het aldus afgezonderde deel van het eigen vermogen als bestemmingsfonds. De algemene reserve betreft een buffer ter waarborging van de continuïteit van de scholen en de stichting. Deze wordt opgebouwd uit resultaatbestemming van overschotten welke ontstaan uit het verschil tussen de toegerekende baten en de werkelijke lasten (in geval van een tekort wordt dit resultaat ten laste van de algemene reserve gebracht).

Voorzieningen

Algemeen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, dan wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen.

Voorzieningen worden onderscheiden naar aard en doel.

Toevoegingen aan de voorzieningen vinden plaats door dotaties ten laste van de staat van baten en lasten. De onttrekkingen vinden rechtstreeks plaats ten laste van de betreffende voorziening.

Pensioenvoorziening

Voor het personeel van de Stichting zijn de pensioenen ondergebracht bij het ABP. Deze regeling is te kwalificeren als een toegezegd pensioenregeling.

Op de Nederlandse pensioenregelingen zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en worden op verplichte, contractuele of vrijwillige basispremies aan pensioenfondsen en verzekeringsmaatschappijen betaald door de instelling. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorten leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen. Per 31 december 2021 heeft dit pensioenfonds een dekkingsgraad van 110,2%.

Voorziening jubilea

De voorziening jubilea wordt opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte uitkeringen gedurende het dienstverband. Bij de berekening van de voorziening wordt onder meer rekening gehouden met verwachte salarisstijgingen en de blijfkans. Bij de berekening van de voorziening wordt alleen personeel met een vast dienstverband meegenomen. Er wordt, indien bekend, rekening gehouden met de indiensttrededatum bij het ABP en niet de indiensttrededatum bij de Stichting. De gehanteerde disconteringsvoet in 2021 bedraagt 1%. In 2020 werd 1% gehanteerd.

Voorziening verlofsparen en sabbatical leave

De voorziening gespaarde uren persoonlijk budget wordt opgenomen tegen de nominale waarde van de gespaarde uren per einddatum verslagperiode. Bij de berekening van de voorziening wordt onder meer rekening gehouden met de opnamekans. De voorziening verlofsparen en sabbatical leave is gewaardeerd tegen nominale waarde omdat, vanwege de omvang van de voorziening, de looptijd en de disconteringsvoet, het effect van de tijds waarde van geld niet materieel is.

Voorziening werkloosheidsbijdragen

De voorziening voor werkloosheidsbijdragen wordt bepaald aan de hand van het verstrekte overzicht van DUO over het recht van ex-medewerkers welke in de WW zijn ingestroomd. De voorziening is 25% van dit recht. De voorziening werkloosheidsbijdragen is gewaardeerd tegen nominale waarde omdat, vanwege de omvang van de voorziening, de looptijd en de disconteringsvoet, het effect van de tijds waarde van geld niet materieel is.

Voorziening langdurig zieken

De voorziening voor langdurig zieken wordt opgenomen voor een inschatting van de loonkosten voor langdurig ziek personeel voor het tijdvak dat de doorbetalingsverplichting nog bestaat na balansdatum. De voorziening wordt gevormd voor op balansdatum langdurig zieke medewerkers die naar verwachting niet meer terugkeren in het arbeidsproces van SGVVS c.q. instromen in de WIA. De voorziening langdurig zieken is gewaardeerd tegen nominale waarde omdat, vanwege de omvang van de voorziening, de looptijd en de disconteringsvoet, het effect van de tijds waarde van geld niet materieel is.

Voorziening Onderhoud

De grondslag voor de bepaling van de dotatie aan de voorziening groot onderhoud is ongewijzigd. Het bevoegd gezag maakt voor de bepaling van de dotatie aan de voorziening groot onderhoud gebruik van de tijdelijke regeling voor de verslagjaren 2018 tot en met 2022 zoals vastgelegd in de regeling van 21 februari 2021 met nr. FEZ/26776099.

Overgangsregeling voorziening groot onderhoud

SGVVS hanteert voor de voorziening groot onderhoud een methodiek waarbij de kosten over het gehele onderhoudsplan van de onderwijs panden worden bepaald en deze vervolgens wordt gedeeld door de looptijd van het onderhoudsplan. Deze systematiek leidt ertoe dat er jaarlijks weliswaar een min of meer gelijkblijvende dotatie aan de voorziening groot onderhoud wordt gedaan, maar dat deze te laag of te hoog van omvang kan zijn in vergelijking met de RJ-methodiek. Er wordt namelijk beperkt rekening gehouden met individuele onderhoudscomponenten met onderhoudscycli die doorlopen tot na de periode van de huidige onderhouds planning. De voorziening groot onderhoud is gebaseerd op de meerjaren onderhoudsplannen welke zijn geactualiseerd in 2021.

Langlopende schulden

Schulden met een resterende looptijd van meer dan een jaar worden aangeduid als langlopend. Het aflossingsbedrag van het lopende jaar wordt onder de kortlopende schulden opgenomen. Langlopende schulden worden gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

Kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen

Kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode.

Kortlopende schulden en overlopende passiva

De overlopende passiva betreffen de vooruitontvangen bedragen die aan opvolgende perioden worden toegerekend en/of nog te betalen bedragen, voor zover ze niet onder de andere kortlopende schulden zijn te plaatsen. Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

Baten en lasten

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

Per school worden de baten en lasten toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Lasten en risico's die hun oorsprong vinden vóór het einde van het verslagjaar, zijn in acht genomen als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Het resultaat van de staat van baten en lasten wordt toegevoegd aan de (bestemde) reserve(s) die door het bestuur is/ zijn bepaald.

Rijksbijdragen

Onder de rijksbijdragen worden de vergoedingen voor de personele en materiële exploitatie opgenomen verstrekt door het ministerie OCW. De ontvangen (normatieve) rijksbijdragen uit hoofde van de basisbekostiging (lumpsum) worden in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft (in het jaar van toewijzing) volledig als baten verwerkt in de staat van baten en lasten.

De doorbetaalde rijksbijdragen vanuit de samenwerkingsverbanden (Passend Onderwijs) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord in het jaar van toewijzing, tenzij toerekening naar schooljaar plaats vindt (in plaats van per kalenderjaar) of tenzij sprake is van een concreet bestedingsplan voor de periode na balansdatum.

Niet-geoordeelde OCW-subsidies (subsidies die volledig vrij besteedbaar zijn) worden in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft volledig als baten verwerkt in de staat van baten en lasten. De niet bestede niet-geoordeelde OCW-subsidies worden op uitzondering verantwoord onder de vooruitontvangen subsidies OCW (overlopende passiva) indien er een afgebakend bestedingsplan is opgesteld waarmee expliciet kan worden aangetoond dat de middelen in de toekomst worden aangewend.

Geoordeelde OCW-subsidies met een vrij besteedbaar overschot (G1-doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekening-clausule heeft) worden naar rato van de voortgang (%) van de gesubsidieerde activiteiten verwerkt in de staat van baten en lasten. De subsidies waarvoor nog niet (alle) activiteiten (prestaties) zijn verricht per balansdatum worden verantwoord onder de vooruitontvangen subsidies OCW (overlopende passiva) zolang de bestedingstermijn (subsidietijdvak) nog niet is verlopen.

Geoordeelde OCW-subsidies (G2-doelsubsidies met verrekening-clausule) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord in het jaar waarvan de werkelijke subsidiabele lasten komen (naar rato van de aan het verslagjaar toe te rekenen werkelijke subsidiabele uitgaven). Niet bestede middelen worden verantwoord onder de vooruitontvangen subsidies OCW (overlopende passiva) zolang de bestedingstermijn (subsidietijdvak) nog niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord als schuld aan het ministerie van OCW onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn (subsidietijdvak) is verlopen op balansdatum (terugvordering door OCW).

Overige overheidsbijdragen en –subsidies

Onder de overige overheidsbijdragen worden de vergoedingen opgenomen, verstrekt door gemeente, provincie of andere overheidsinstellingen. De overige overheidsbijdragen worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Overige baten

Onder de overige baten worden de vergoedingen opgenomen die niet zijn verstrekt door het Ministerie van OCW, gemeenten, provincies of andere overheidsinstellingen. De overige baten (waaronder ouderbijdragen) worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben, waarbij ervan uitgegaan is dat reguliere onderwijs- en onderzoekstaken gelijkmatig over het jaar zijn gespreid.

Afschrijvingen op materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen en vastgoedbeleggingen wordt niet afgeschreven. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de economische levensduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Personeelsbeloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de CAO-VO en CAO-PO uitbetaald. De beloningen van het personeel worden als last in de staat van baten en lasten verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de stichting.

Rentebaten en rentelasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

Toelichting kasstroomoverzicht**Kasstroomoverzicht**

In samenhang met de balans en de staat van baten en lasten moet het kasstroomoverzicht bijdragen aan het inzicht in de financiering, liquiditeit, de solvabiliteit en het vermogen van de instelling om geldstromen te genereren. Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Bij de indirecte methode wordt het resultaat (saldo van baten en lasten) als basis genomen. Dit overzicht geeft weer waaraan de in de verslagperiode beschikbaar gekomen gelden zijn besteed. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Transacties waarbij geen instroom of uitstroom van kasmiddelen plaatsvindt, waaronder financial leasing, zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen. De betaling van de leasetermijnen uit hoofde van financial leasing zijn voor het gedeelte dat betrekking heeft op de aflossing als een uitgave uit financieringsactiviteiten aangemerkt en voor het gedeelte dat betrekking heeft op de interest als een uitgave uit operationele activiteiten.

Bepaling reële waarde

Een aantal grondslagen en toelichtingen in de jaarrekening vereist de bepaling van de reële waarde van zowel financiële als niet-financiële activa en verplichtingen. Voor waarderings- en informatieverschaffingsdoeleinden is de reële waarde op basis van de volgende methoden bepaald. Indien van toepassing wordt nadere informatie over de uitgangspunten voor de bepaling van de reële waarde vermeld bij het onderdeel van deze toelichting dat specifiek op het betreffende actief of de betreffende verplichting van toepassing is. De reële waarde van financiële instrumenten wordt bepaald door de verwachte kasstromen contant te maken tegen een disconteringsvoet die gelijk is aan de geldende risicovrije marktrente voor de resterende looptijd vermeerderd met krediet- en liquiditeitsopslagen.

Vaste activa

	Aanschaf prijs 1-1-2021 €	Afschrijving cumulatief 1-1-2021 €	Boek- waarde 1-1-2021 €	Invester- ingen €	Aanschaf desinves- teringen €	Afschrijv- desinves- teringen €	Afschrij- vings- €	Aanschaf prijs 31-12-2021 €	Afschrijving cumulatief 31-12-2021 €	Boek- waarde 31-12-2021 €
1.1.2 Materiële vaste activa										
1.1.2.1 Gebouwen en terreinen	8.161.869	2.989.654	5.172.215	263.173	0	0	251.119	8.425.042	3.240.772	5.184.270
1.1.2.3 Inventaris en apparatuur	3.850.707	2.638.453	1.212.254	557.293	16.249	15.141	330.602	4.391.753	2.953.916	1.437.837
1.1.2.4 Overige materiële vaste activa	48.465	39.639	8.826	10.849	0	0	3.040	59.314	42.679	16.635
Materiële vaste activa	12.061.041	5.667.746	6.393.295	831.315	16.249	15.141	584.761	12.876.109	6.237.367	6.638.742
<i>Uitsplitsing:</i>										
Zeist										
Nieuwbouw (oud)	353.689	287.930	65.759	1.300	0	0	33.549	354.989	321.479	33.510
Verbouwing	654.967	644.547	10.420	0	0	0	0	654.967	644.547	10.420
Gymzaal (in aanbouw)	164.649	17.672	146.978	0	0	0	0	164.649	17.672	146.978
MVA in uitvoering	0	0	0	41.897	0	0	0	41.897	0	41.897
Eindhoven										
Nieuwbouw (deel)	974.140	75.277	898.862	144.385	0	0	0	1.118.525	75.277	1.043.248
Verbouwing	814.656	372.407	442.249	279.201	0	0	22.260	1.093.857	394.667	699.190
Endinet afkoop WKO	54.450	21.195	33.255	0	0	0	0	54.450	21.195	33.255
MVA in uitvoering	690.056	0	690.056	-690.056	0	0	0	0	0	0
Nijmegen										
Doordecentralisatie										
Gemeente Nijmegen	3.492.988	1.265.120	2.227.868	0	0	0	131.662	3.492.988	1.396.782	2.096.206
Verbouwing	404.512	207.830	196.682	0	0	0	50.238	404.512	258.068	146.444
MVA in uitvoering	109.765	0	109.765	159.528	0	0	0	269.293	0	269.293
Concern										
Verbouwing	78.000	41.200	36.800	0	0	0	7.800	78.000	49.000	29.000
Tobiaschool										
Verbouwing	63.413	56.476	6.937	0	0	0	0	63.413	56.476	6.937
MVA in uitvoering	306.584	0	306.584	326.918	0	0	5.609	633.502	5.609	627.893
1.1.2.1 Gebouwen en terreinen	8.161.869	2.989.654	5.172.215	263.173	0	0	251.119	8.425.042	3.240.772	5.184.270
1.1.2.3.1 ICT	1.254.550	896.730	357.820	193.613	0	0	147.598	1.448.163	1.044.328	403.835
1.1.2.3.3 Overige inventaris en apparatuur	2.596.157	1.741.723	854.434	363.680	16.249	15.141	183.004	2.943.588	1.909.586	1.034.002
Inventaris en apparatuur	3.850.707	2.638.453	1.212.254	557.293	16.249	15.141	330.602	4.391.751	2.953.914	1.437.837
1.1.2.4.1 Leermiddelen	48.465	39.639	8.826	10.849	0	0	3.040	59.314	42.679	16.635
Overige materiële vaste activa	48.465	39.639	8.826	10.849	0	0	3.040	59.314	42.679	16.635

De materiële vaste activa worden geactiveerd voor zover de verkrijgings- of vervaardigingsprijs hoger is dan € 1.000. De waardering geschiedt tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van lineaire afschrijving. De afschrijving is gebaseerd op de economische levensduur.

Investeringssubsidies worden zichtbaar in mindering gebracht op de materiële vaste activa. Bij de MVA in uitvoering zullen de investeringssubsidies na ingebruikname verwerkt worden. Het nieuw- en verbouwproject in Eindhoven is in 2021 opgeleverd en met aftrek van de ontvangen investeringssubsidies overgeboekt van MVA in uitvoering naar Gebouwen en Terreinen. De investeringen in de MVA in uitvoering van Zeist en Nijmegen zijn in de plannende fase. Bij de Tobiaschool zijn de leerlingen eind 2021 verhuisd naar tijdelijke huisvesting om de volgende fase in te gaan.

De afschrijvingspercentages bedragen:
 - Gebouwen en nieuwbouw 2,5% - 3,86%
 - Verbouwingen 10%

Inventaris en apparatuur
 De afschrijvingspercentages bedragen:
 - Computers 25%
 - Overige inventaris en apparatuur 10 tot 20%
 - Boeken en methodes 20%

Vorderingen

	31-12-2021	31-12-2020
	€	€
1.2.2	Vorderingen	
1.2.2.1	Debiteuren	55.577
1.2.2.2	Vorderingen op OCW	13.204
1.2.2.10	Overige vorderingen	44.576
1.2.2.11	Belastingen en premies sociale verzekeringen	1.101
1.2.2.12	Vooruitbetaalde kosten	119.549
1.2.2.15	Overlopende activa overige	27.946
1.2.2.16	Af: Voorziening oninbaarheid	0
	<u>Vorderingen</u>	<u>261.953</u>
		<u>278.644</u>
	<i>Uitsplitsing:</i>	
	Overige vorderingen	7.830
	Nog te ontvangen bedragen	1.825
	Mollie payments	34.921
	Kruisposten overig	0
1.2.2.10	<u>Overige vorderingen</u>	<u>44.576</u>
	Overlopende activa (transitorisch)	27.946
		9.168

Liquide middelen

	31-12-2021	31-12-2020
	€	€
1.2.4 Liquide middelen		
1.2.4.1 Kasmiddelen	8.577	8.187
1.2.4.2 Tegoeden op bankrekeningen	12.015	24.737
1.2.4.3 Rekening courant tegoed Schatkistbankieren	8.093.237	7.925.795
<u>Liquide middelen</u>	<u>8.113.829</u>	<u>7.958.719</u>

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de Stichting.

Eigen vermogen

	Stand per 1-1-2021 €	Resultaat €	Overige mutaties €	Stand per 31-12-2021 €
2.1.1 Eigen Vermogen				
2.1.1.1 Algemene reserve	5.262.818	-507.562	0	4.755.256
2.1.1.2 Bestemmingsreserves publiek	1.000.000	1.084.931	0	2.084.931
<u>Eigen vermogen</u>	<u>6.262.818</u>	<u>577.369</u>	<u>0</u>	<u>6.840.187</u>
<i>Uitsplitsing:</i>				
Algemene reserve publiek	3.831.772	-507.562	0	3.324.210
Algemene reserve privaat	1.431.046	0	0	1.431.046
<u>Algemene reserve</u>	<u>5.262.818</u>	<u>-507.562</u>	<u>0</u>	<u>4.755.256</u>
Bestemmingsreserve huisvesting	1.000.000	0		1.000.000
Bestemmingsreserve NPO-gelden	0	1.084.931		1.084.931
<u>Bestemmingsreserves publiek</u>	<u>1.000.000</u>	<u>1.084.931</u>	<u>0</u>	<u>2.084.931</u>

De bestemmingsreserve huisvesting is ontstaan als gevolg van de niet bestede gelden inzake de doordecentralisatie. Deze gelden zullen worden besteed aan de huisvesting van het Karel de Grote College te Nijmegen.

De bestemmingsreserve NPO gelden is gevormd voor het nog niet bestede gedeelte van de NPO-gelden die zijn ontvangen in 2021 voor het schooljaar 2021-2022.

Het private vermogen is opgebouwd uit de in de loop der tijd ontvangen ouderbijdragen. Dit vermogen is en wordt aangewend om invulling te geven aan activiteiten en elementen waarmee de scholen invulling geven aan de eigen identiteit, zoals die vorm krijgt vanuit de antroposotische inspiratie.

Voorzieningen & langlopende schulden

	Stand per 1-1-2021	Dotaties	Onttrek- kingen	Vrijval	Rente mutatie (bij contante waarde)	Stand 31-12-2021	Kort- lopend deel < 1 jaar	Lang- lopend deel > 1 jaar
	€	€	€	€	€	€	€	€
2.2 Voorzieningen								
2.2.1 Personele voorzieningen	796.169	102.264	15.138	11.418	2.846	874.723	114.786	759.937
2.2.3 Voorziening groot onderhoud	1.883.512	363.000	81.970	0	0	2.164.542	958.514	1.206.028
<u>Voorzieningen</u>	<u>2.679.681</u>	<u>465.264</u>	<u>97.108</u>	<u>11.418</u>	<u>2.846</u>	<u>3.039.265</u>	<u>1.073.300</u>	<u>1.965.965</u>
<i>Uitsplitsing:</i>								
2.2.1.2 Verlofsparen en sabbatical leave	420.166	30.723	0	0	0	450.889	0	450.889
2.2.1.4 Jubileumvoorziening	233.838	0	15.138	9.365	2.846	212.181	10.041	202.140
2.2.1.5 Werkloosheidsbijdragen	133.756	0	0	2.053	0	131.703	24.795	106.908
2.2.1.6 Langdurig zieken	8.409	71.541	0	0	0	79.950	79.950	0
<u>Voorzieningen</u>	<u>796.169</u>	<u>102.264</u>	<u>15.138</u>	<u>11.418</u>	<u>2.846</u>	<u>874.723</u>	<u>114.786</u>	<u>759.937</u>

Met ingang van de jaarrekening 2021 wordt bij de jubileumvoorziening de rente mutatie gepresenteerd in de jaarrekening. In totaal is de rente per 31-12-2021 € 20.550

	Stand per 1-1-2021	Aangegane leningen	Aflos- singen	Stand per 31-12-2021	Looptijd < 1 jaar	Looptijd > 1 jaar	Looptijd > 5 jaar	Rentevoet %
	€	€	€	€	€	€	€	
2.3 Langlopende schulden								
2.3.3 Kredietinstellingen	2.296.875	0	87.500	2.209.375	87.500	2.121.875	1.859.375	4,83%
<u>Langlopende schulden</u>	<u>2.296.875</u>	<u>0</u>	<u>87.500</u>	<u>2.209.375</u>	<u>87.500</u>	<u>2.121.875</u>	<u>1.859.375</u>	

Kortlopende schulden

	31-12-2021	31-12-2020
	€	€
2.4 Kortlopende schulden		
2.4.3 Kredietinstellingen	87.500	87.500
2.4.8 Crediteuren	304.430	501.279
2.4.9 Belastingen en premies sociale verzekeringen	779.979	669.104
2.4.10 Pensioenen	259.319	203.825
2.4.12 Overige kortlopende schulden	36.227	76.974
2.4.14 Vooruit ontvangen subsidies OCW	10.000	128.700
2.4.15 Vooruit ontvangen investeringssubsidies	687.559	964.651
2.4.16 Vooruit ontvangen bedragen	21.163	16.316
2.4.17 Vakantiegeld en vakantiedagen.	569.143	527.525
2.4.19 Overige overlopende passiva	170.377	215.410
<u>Kortlopende schulden</u>	<u>2.925.697</u>	<u>3.391.284</u>
 <i>Uitsplitsing:</i>		
	87.500	87.500
2.4.3 <u>Kredietinstellingen</u>	<u>87.500</u>	<u>87.500</u>
	779.979	667.575
	0	1.529
2.4.9 <u>Belastingen en premies sociale verzekeringen</u>	<u>779.979</u>	<u>669.104</u>
	1.877	1.973
	12	1.378
	5.763	2.283
	28.382	28.237
	193	43.103
2.4.12 <u>Overige kortlopende schulden</u>	<u>36.227</u>	<u>76.974</u>
	12.063	9.075
	61.397	56.251
	71.722	49.115
	25.195	100.969
2.4.19 <u>Overige overlopende passiva</u>	<u>170.377</u>	<u>215.410</u>

G1 Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule

Subsidies waarbij het eventueel niet aangewende deel van de subsidie, mits de activiteiten volledig zijn uitgevoerd, kan worden besteed aan andere activiteiten waarvoor bekostiging wordt verstrekt

Omschrijving	Toewijzing		De activiteiten zijn ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking geheel uitgevoerd en afgerond.
	Kenmerk	Datum	
Subsidie voor studieverlof 2020	1091327-1	22-9-2020	Ja
IOP Subsidie PO	41202-PO	19-11-2020	Ja
IOP Subsidie VO	41202-VO	19-11-2020	Ja
Studieverlof 2021	1164793-1	20-8-2021	Nee
Studieverlof 2021	1177007-1	21-9-2021	Nee
Subsidie voor studieverlof 2021	1123217-1	22-2-2021	Nee
Subsidie zij-instream 2021	1160569-1	20-7-2021	Nee
IOP Subsidie PO	IOP4-41202-PO	15-7-2021	Ja
IOP Subsidie VO	IOP4-41202-VO	15-7-2021	Ja
Subsidieregeling Schoolkracht	SK20-00CB	22-5-2021	Nee

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Ministerie van OC&W inzake "eeuwigdurende vordering"

Uit hoofde van de Wet vereenvoudiging bekostiging VO is er een "eeuwigdurende" vordering op het ministerie van OCW van € 1.056.213. Dit bedrag is opgebouwd uit de opgebouwde vakantie-aanspraken van het VO.

Copyrent-overeenkomst

Per 1 april 2016 zijn twee contracten afgesloten met Toshiba TEC Netherlands voor de huur van diverse kopieersystemen tot en met 2020 met mogelijkheid van verlenging van 2x één jaar; tot 31 maart 2021, dan wel 31 maart 2022. SGVVS heeft een nieuw contract afgesloten met ingang van 1 april 2022.

Het nieuwe contract heeft een looptijd van 60 maanden. Het contract kan 2x één jaar worden verlengd. De huurprijs wordt per kwartaal vooraf in rekening gebracht. De kosten voor het huren van 22 machines in 2022 zijn € 12.325,20 exclusief BTW. De daadwerkelijk gemaakte afdrucken worden per kwartaal achteraf in rekening gebracht. De kosten voor een zwart/wit afdruk zijn € 0,0032 per afdruk exclusief BTW en voor kleur geldt een bedrag van € 0,0210 per afdruk exclusief BTW.

Energie-overeenkomsten

Met DVEP is er voor de gehele stichting een leveringsovereenkomst elektriciteit inclusief de levering van GvO's afgesloten van 1 januari 2021 tot en met 31 december 2025.

Het jaarlijkse voorschotbedrag in 2022 bedraagt € 79.500 exclusief BTW

Ook is er met DVEP een leveringsovereenkomst afgesloten voor de levering van gas voor de periode 1 januari 2021 tot en met 31 december 2025. Het jaarlijkse voorschotbedrag hiervoor is in 2022 € 98.000 exclusief BTW per jaar.

Huurovereenkomsten / onderhoudscontracten

In 2016 is er een driejarig contract afgesloten met WIS Services B.V. inzake implementatie en onderhoud van WIS Collect. Dit contract is stilzwijgend verlengd. De kosten voor 2022 zijn € 5.006,10 exclusief BTW per jaar.

Medio 2016 is er een contract afgesloten met Cogix inzake rapportage en begrotingen voor de duur van 1 jaar welke stilzwijgend zal worden verlengd tenzij drie maanden voor afloop van het kalenderjaar wordt opgezegd. De kosten voor 2022 zijn € 2.455,76 exclusief BTW per kwartaal.

De variabele maandelijkse kosten zijn afhankelijk van het aantal personeelsleden.

In maart 2017 is er een Nadere Overeenkomst afgesloten met ProActive Software Nederland B.V. voor de modules Factuurverwerking en Kas & Bank.

Deze overeenkomst behoort bij mantelovereenkomst 2017.03.0198.

De mantelovereenkomst heeft een looptijd voor onbepaalde tijd. Per kalenderjaar geldt een opzegtermijn van 3 maanden. De abonnementskosten worden per kwartaal vooraf gefactureerd.

De kosten voor 2022 zijn € 2.010,22 exclusief BTW per kwartaal.

Met ingang van oktober 2019 is er een contract afgesloten met het R.K. Parochiebestuur H. Antonius van Padua voor het huren van een grote zaal aan de Slichtenhorststraat 79-81 te Nijmegen.

Het contract is 1 jaar geldig en wordt stilzwijgend per jaar verlengd.

De huur voor het schooljaar 2021/2022 is € 3.975,20 exclusief BTW per kwartaal.

Met ingang van oktober 2017 zijn er contracten afgesloten met Portakabin voor het plaatsen van 2 tijdelijke schoolgebouwen aan de Socrateslaan 24A te Zeist.

Het tijdelijk schoolgebouw 1 heeft een minimum huurperiode van 156 weken met een opzegtermijn van 3 maanden. De huursom is € 632,10 exclusief BTW per maand.

Het tijdelijk schoolgebouw 2 heeft een minimum huurperiode van 208 weken met een opzegtermijn van 3 maanden. De huursom is € 593,11 exclusief BTW per maand. De additionele kosten zijn per schoolgebouw € 2.681,60 exclusief BTW. De kosten voor retour transport en demontagekosten worden in rekening gebracht tegen een dan geldend tarief.

Medio 2018 zijn er mondelinge afspraken gemaakt met Stichting Vrije Peutergroep Zeist voor het huren van een grote zaal aan de Socrateslaan 22A te Zeist. Naar verwachting zal de grote zaal nog een aantal jaren worden gehuurd. De huurkosten bedragen € 1.885,91 exclusief BTW per maand. Het maandbedrag is inclusief servicekosten. Naast de grote zaal wordt er ook een gymzaal gehuurd van de Stichting Vrije Peutergroep Zeist. De kosten voor de gymzaal zijn € 1.200,00 exclusief BTW per maand inclusief servicekosten.

In 2011 is er een contract afgesloten met Kone B.V. voor het onderhoud van de liftinstallatie in het Karel de Grote College. Het contract wordt elk jaar stilzwijgend verlengd. De betaling vindt jaarlijks vooraf plaats. De kosten voor 2022 zijn € 586,44 exclusief BTW per jaar.

Administratieve dienstverlening

In 2017 is er een contract afgesloten met a/s Works Outsourcing B.V. De looptijd is tot en met december 2019. Het contract is mondeling verlengd tot en met december 2022. De kosten voor de salaris-, personeels- en financiële administratie bedragen € 6.539,83 exclusief BTW per maand.

In september 2019 is er een contract afgesloten met Uni Fortis Nederland B.V. met als doel het voorkomen van het mislopen van Loonkostenvoordelen (LKV), berekenen en verkrijgen van belastingvoordelen, premierestituties en kortingen van betaalde en te betalen loonheffingen. De looptijd is 24 maanden en wordt stilzwijgend automatisch verlengd met 12 maanden met een opzegtermijn van 1 maand. De vaste kosten bedragen € 2.400,00 per jaar exclusief BTW en worden vooraf betaald. De variabele kosten zijn 30% per jaar (exclusief BTW) van het resultaat.

Contractafspraken Tobiasstroom

De leerlingen van de Tobiasstroom, welke ingeschreven staan bij CCZ, worden daar bekostigd. Deze bekostiging wordt doorbetaald aan SGVVS minus 5% administratiekosten.

Doordecentralisatie

Op grond van gemaakte overeenkomsten met de gemeente Nijmegen ontvangt het Karel de Grote College jaarlijks een vergoeding als gevolg van de doordecentralisatie.

Schoolboeken

De schoolboeken lopen via een Europese aanbesteding. De schoolboeken zijn in 2016 aanbesteed aan OsingadeJong B.V. met een looptijd van 4 jaar. Er vindt een nieuwe aanbesteding plaats in 2022.

Schoonmaak

Het Karel de Grote College en het Novalis College hebben een overeenkomst afgesloten voor de schoonmaak bij Asito B.V.. Het contract heeft een looptijd van 24 maanden en eindigt per 31 december 2023. Het contract kan maximaal 3x met 12 maanden worden verlengd, derhalve tot en met 31 december 2026. De kosten worden achteraf gefactureerd. Voor het Karel de Grote College zijn de kosten in 2022 € 6.218,14 exclusief BTW per maand. De kosten voor het Novalis College zijn in 2022 € 4.956,90 exclusief BTW per maand.

Met ingang van 1 januari 2014 is er een contract afgesloten met Augias Schoonmakers V.o.F. voor het uitvoeren van schoonmaakonderhoud en het wassen van glas op de Stichtse Vrije School en de Tobiassschool te Zeist. In 2017 is het contract uitgebreid met het schoonmaken van het conciërge huisje "Boshuis". De overeenkomst wordt stilzwijgend verlengd met 2 jaar en heeft een opzegtermijn van 3 maanden. Het contract wordt beëindigd per 31 december 2023. De kosten zijn € 9.841,28 exclusief BTW per maand.

Uitbreidingsniewbouw Novalis College

In 2020 is gestart met de geplande uitbreidingsniewbouw van het Novalis College. Het nieuwe schoolgebouw is per 1 juli 2021 in gebruik genomen. De financiële afhandeling is nog niet volledig afgerond.

Vernieuwbouw Tobiassschool

In november 2021 is gestart met de vernieuwbouw van de Tobiassschool. Dit zal lopen tot begin van 2023. Tot deze tijd maakt de Tobiassschool gebruik van tijdelijke huisvesting in Zeist.

Verbouw Karel de Grote College

In het begin van schooljaar 2022/2023 zal het Karel de Grote College starten met de verbouw en verduurzaming van het gebouw. Deze verbouwing zal zo'n 1 à 2 jaar in beslag nemen.

Duurzame inzetbaarheid PO

Bij het opstellen van de jaarrekening 2021 zijn er geen aanspraken duurzame inzetbaarheid opgebouwd (conform artikel 8a CAO Primair Onderwijs) door de medewerkers van SBO De Tobiassschool (PO) te Zeist. Om deze reden is in 2021 geen voorziening voor duurzame inzetbaarheid PO gevormd.

Overheidsbijdragen

	Realisatie 2021 €	Begroot 2021 €	Realisatie 2020 €
3.1 Rijksbijdragen			
3.1.1 Rijksbijdragen OCW	18.492.700	16.754.416	16.899.647
3.1.2 Overige subsidies OCW	1.169.127	641.320	709.283
3.1.3.1 Doorbetalingen Rijksbijdrage SWV	1.170.914	1.040.400	947.039
<u>Rijksbijdragen</u>	<u>20.832.741</u>	<u>18.436.136</u>	<u>18.555.969</u>
De subsidie IOP is verantwoord onder Overige subsidies OCW 3.1.2			
3.2 Overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden			
3.2.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden	554.436	554.757	557.761
<u>Overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden</u>	<u>554.436</u>	<u>554.757</u>	<u>557.761</u>

Overige baten

	Realisatie 2021 €	Begroot 2021 €	Realisatie 2020 €
3.5 Overige baten			
3.5.1 Opbrengst verhuur	24.075	46.300	40.681
3.5.2 Detachering personeel	94.142	84.500	118.896
3.5.5 Ouderbijdrage	706.976	722.000	670.004
3.5.10 Overige	403.611	220.500	201.598
<u>Overige baten</u>	<u>1.228.804</u>	<u>1.073.300</u>	<u>1.031.179</u>
<i>Uitsplitsing</i>			
Baten activiteiten overig	65.756	111.000	109.134
Ontvangen overdrachten overige bekostiging	326.732	61.500	75.278
Overige baten	11.122	48.000	17.186
3.5.10 <u>Overige</u>	<u>403.610</u>	<u>220.500</u>	<u>201.598</u>

In het bedrag van de ontvangen overdrachten overige bekostiging is een bedrag van € 247.585 verantwoord voor de subsidie Extra Hulp voor de klas (EHK).

Lasten

	Realisatie 2021 €	Begroot 2021 €	Realisatie 2020 €
4.1 Personeelslasten			
4.1.1 Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten	16.004.143	15.289.962	14.859.649
4.1.2 Overige personele lasten	1.713.083	1.088.283	1.218.938
4.1.3 Ontvangen vergoedingen	-114.476	-5.000	-164.594
<u>Personeelslasten</u>	<u>17.602.750</u>	<u>16.373.245</u>	<u>15.913.993</u>
<i>Uitsplitsing:</i>			
4.1.1.1 Lonen en salarissen	12.115.142	13.246.084	11.469.181
4.1.1.2 Sociale lasten	1.804.456	41.864	1.629.384
4.1.1.5 Pensioenlasten	2.084.545	2.002.014	1.761.084
<u>Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten</u>	<u>16.004.143</u>	<u>15.289.962</u>	<u>14.859.649</u>
4.1.2.1 Mutaties personele voorzieningen	93.692	66.900	96.262
4.1.2.3 Overig	1.619.391	1.021.383	1.122.676
<u>Overige personele lasten</u>	<u>1.713.083</u>	<u>1.088.283</u>	<u>1.218.938</u>
Inhuur externen / uitzendkrachten	470.554	121.000	241.425
Vrijwilligers	22.384	33.000	21.891
Vervangingskosten	351.463	228.600	257.895
Schoolbegeleidingsdiensten	0	0	2.414
Comm.middelen incl abon WKR ger. vrijstelling	5.640	0	4.513
Kosten arbodienst WKR nihilwaardering	67.548	65.000	75.648
Kantinekosten WKR nihilwaardering	63.054	84.000	55.122
Reiskosten onbelast WKR gerichte vrijstelling	224.058	118.193	201.068
Verteer onbelast WKR gerichte vrijstelling	4.563	12.000	7.473
Verteer belast WKR forfait	23	0	30
Cafetariafaciliteiten WKR forfait	9.810	20.500	12.204
VOG WKR forfait	575	0	677
Representatiekosten personeel belast WKR forfait	77.664	56.500	73.298
Nascholing WKR gerichte vrijstelling	184.734	160.500	84.383
Onkostenvergoeding onbelast WKR ger. vrijstelling	10.756	0	1.617
Onkostenvergoeding belast WKR forfait	1.910	9.239	2.136
Gezond en Fit regeling WKR	23.191	0	23.859
Reiskosten belast WKR forfait	13.480	10.500	12.414
Personele uitgaven	29.335	27.000	14.625
Werving en selectie personeel	50.771	61.350	20.718
Coaching	7.878	14.000	9.265
4.1.2.3 Overig	1.619.391	1.021.382	1.122.675
4.1.3.1 Ontvangen vergoedingen Participatiefonds	-1.924	0	-5.724
4.1.3.2 Ontvangen vergoedingen Vervangingsfonds	-11.191	0	-11.930
4.1.3.3 Overige uitkeringen	-101.361	-5.000	-146.940
<u>Ontvangen vergoedingen</u>	<u>-114.476</u>	<u>-5.000</u>	<u>-164.594</u>
<u>Overzicht FTE</u>	<u>2021</u>		<u>2020</u>
Directie	7,63		6,90
Onderwijs ondersteunend personeel	50,32		45,31
Onderwijzend personeel	160,56		152,60
<u>Totaal FTE</u>	<u>218,51</u>		<u>204,81</u>

	Realisatie 2021 €	Begroot 2021 €	Realisatie 2020 €
4.2 Afschrijvingen			
4.2.2 Afschrijvingen materiële vaste activa	584.760	619.383	521.627
<u>Afschrijvingen</u>	<u>584.760</u>	<u>619.383</u>	<u>521.627</u>
<i>Uitsplitsing:</i>			
Afschrijvingen gebouwen	251.118	262.203	250.454
Afschrijvingen inventaris en apparatuur	183.003	164.209	161.333
Afschrijvingen ICT	147.599	187.118	107.485
Afschrijvingen OLP	3.040	5.853	2.355
<u>Afschrijvingen materiële vaste activa</u>	<u>584.760</u>	<u>619.383</u>	<u>521.627</u>
4.3 Huisvestingslasten			
4.3.1 Huurlasten	154.519	138.600	153.841
4.3.2 Verzekeringslasten	18.132	16.500	11.938
4.3.3 Onderhoudslasten (klein onderhoud)	251.342	247.750	281.174
4.3.4 Energie en water	258.933	276.000	267.132
4.3.5 Schoonmaakkosten	420.220	385.000	419.912
4.3.6 Belastingen en heffingen ter zake van huisvesting	61.852	53.200	55.540
4.3.7 Dotatie voorziening onderhoud	363.000	363.000	343.000
4.3.8 Overige huisvestingslasten	25.105	36.200	29.940
<u>Huisvestingslasten</u>	<u>1.553.103</u>	<u>1.516.250</u>	<u>1.562.477</u>
4.4 Overige lasten			
4.4.1 Administratie en beheer	436.230	409.550	420.228
4.4.2 Inventaris en apparatuur	672.641	597.650	582.010
4.4.3 Leer- en hulpmiddelen	614.326	566.500	501.953
4.4.4 Mutatie overige voorzieningen	-12.000	0	12.000
4.4.5 Overige	461.721	648.275	473.802
<u>Overige lasten</u>	<u>2.172.918</u>	<u>2.221.975</u>	<u>1.989.993</u>
Administratiekosten dienstverleningskantoor	83.440	95.000	99.676
Contributies	99.806	90.500	91.189
Verzekeringen	7.494	7.500	5.877
Accountant	18.150	18.150	21.784
Deskundigheidsadvies	66.078	0	20.686
Drukwerk (o.a. schoolgids)	22.999	32.000	18.788
Telefoonkosten	84.400	80.450	86.129
Kantoorbenodigheden	13.422	30.200	37.005
Portiekosten	28.841	20.550	23.079
Documentatie	300	3.500	1.007
Vergaderkosten	1.652	1.700	4.240
Vergoedingen bestuursleden/RvT	9.648	30.000	10.768
4.4.1 <u>Administratie en beheer</u>	<u>436.230</u>	<u>409.550</u>	<u>420.228</u>
<u>Specificatie kosten instellingsaccountant</u>			
Kosten onderzoek jaarrekening	18.150	18.150	21.784
	<u>18.150</u>	<u>18.150</u>	<u>21.784</u>

	Realisatie 2021 €	Begroot 2021 €	Realisatie 2020 €
OLP verbruik	28.757	37.250	46.789
Mediatheek	14.178	10.400	10.276
OLP klein inventaris	38.250	52.000	44.798
Reprokosten	29.270	60.000	51.688
Kosten passend onderwijs materieel	186.779	41.500	54.708
OLP vaksecties	98.179	124.000	110.249
ICT verbruik	12.743	18.000	5.980
ICT hardware	9.008	0	12.762
ICT abonnementen	255.477	254.500	244.760
4.4.2 <u>Inventaris en apparatuur</u>	<u>672.642</u>	<u>597.650</u>	<u>582.010</u>
Schoolboeken	614.326	566.500	501.953
4.4.3 <u>Leermiddelen</u>	<u>614.326</u>	<u>566.500</u>	<u>501.953</u>
<u>Dotatie voorziening oninbaarheid debiteuren</u>	-12.000	0	12.000
4.4.4 <u>Dotatie overige voorzieningen</u>	<u>-12.000</u>	<u>0</u>	<u>12.000</u>
MR/OR/GMR	2.585	4.500	1.826
Examens	18.403	24.000	9.437
Excursies	18.779	14.750	2.933
Bestedingen activiteiten overig	75.351	154.825	95.983
Uitgaven overige projecten	126.170	255.000	123.316
Projectgelden innovatie beleid	0	4.000	0
Overdracht bekostiging Rutterregeling (41202)	115.437	117.500	163.576
Representatiekosten overig / derden	1.119	1.000	134
PR/communicatie	76.402	39.200	43.501
Overige uitgaven	27.475	33.500	33.096
4.4.5 <u>Overige</u>	<u>461.721</u>	<u>648.275</u>	<u>473.802</u>

Financiële baten en lasten

	Realisatie 2021 €	Begroot 2021 €	Realisatie 2020 €
6.2 Financiële lasten			
6.2.1 Rentelasten en soortgelijke lasten	-125.081	-126.230	-128.866
<u>Financiële lasten</u>	<u>-125.081</u>	<u>-126.230</u>	<u>-128.866</u>
<u>Financiële baten en lasten</u>	<u>-125.081</u>	<u>-126.230</u>	<u>-128.866</u>

Verbonden Partijen

Model E: Verbonden Partijen

Naam	Juridische vorm 2021	Statutaire zetel	Code activiteiten	Eigen vermogen 31-12-2021 €	Resultaat 2021	Art 2:403 BW	Deelname	Consolidatie
					€	Ja/Nee	%	Ja/Nee
Tobiasschool PO: Samenwerkingsverband ZOUT (swv Primair Onderwijs Zuidoost Utrecht)	Stichting	Zeist	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	nee	n.v.t.	n.v.t.
Stichtse Vrije school: Samenwerkingsverband VO Zuidoost Utrecht	Stichting	Zeist	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	nee	n.v.t.	n.v.t.
Novalis College: RSV PVO (Regionaal Samenwerkingsverband Passend Voortgezet Onderwijs Eindhoven en Kempenland)	Stichting	Eindhoven	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	nee	n.v.t.	n.v.t.
Karel de Grote College: Samenwerkingsverband VO-VSO Nijmegen e.o. R.A.P. Regio Nijmegen	Stichting	Nijmegen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	nee	n.v.t.	n.v.t.

WNT-verantwoording 2021

Voor 2021 gelden de beleidsregels, vastgesteld bij besluit van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties d.d. 23 september 2020 (nr. 2020-0000036462), houdende vaststelling van beleidsregels inzake de toepassing van de Wet normering topinkomens met ingang van 1 januari 2021 (Beleidsregels WNT 2021). De Beleidsregels WNT 2021 zijn op 9 oktober 2020 gepubliceerd in de Staatscourant.

Bezoldigingsmaximum

Het bezoldigingsmaximum in 2021 is € 163.000. Dit bedrag behoort tot de bezoldigingsklasse D en is opgebouwd door middel van 10 complexiteitspunten:

- Complexiteitspunten gemiddelde totale baten	4
- Complexiteitspunten gemiddeld aantal leerlingen, deelnemers of studenten	2
- Complexiteitspunten gewogen aantal onderwijssoorten of sectoren	4
Totaal	10

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.

bedragen x € 1	A.W. de Geus	
Funcctiegegevens	Voorzitter College van Bestuur	
Aanvang en einde functievervulling in 2021	1/1-31/12	
Omvang dienstverband (in fte)	1,0000	
Dienstbetrekking?	Ja	
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€	118.011
Beloningen betaalbaar op termijn	€	22.053
<i>Subtotaal</i>	€	140.064
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€	163.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag		n.v.t.
Totale bezoldiging	€	140.064
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	
Gegevens 2020		
bedragen x € 1	A.W. de Geus	
Aanvang en einde functievervulling in 2020	1/1-31/12	
Omvang dienstverband 2019 (in fte)	1,0000	
Dienstbetrekking?	Ja	
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€	122.328
Beloningen betaalbaar op termijn	€	20.270
<i>Subtotaal</i>	€	142.598
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€	157.000
Totale bezoldiging	€	142.598

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12.

Niet van toepassing.

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

bedragen x € 1	E. Roemer	L. Scheeres	M. Trouw
Functiegegevens	Voorzitter Raad van Toezicht	Lid Raad van Toezicht	Lid Raad van Toezicht
Aanvang en einde functievervulling in 2021	1/1-30/11	1/1 - 21/06	1/1 - 21/06
Bezoldiging			
Totale bezoldiging	€ 1.600	€ 600	€ 1.400
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 22.373	€ 7.681	€ 7.681
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2020			
bedragen x € 1	E. Roemer	L. Scheeres	M. Trouw
Aanvang en einde functievervulling in 2020	1/1-31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Bezoldiging			
Totale bezoldiging	€ 1.800	€ 1.200	€ 1.400
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 23.550	€ 15.700	€ 15.700

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen (vervolg)

bedragen x € 1	T.A. Cop	J. de Vries	J. de Vries
Functiegegevens	Lid Raad van Toezicht	Lid Raad van Toezicht	Waarnemend Voorzitter
Aanvang en einde functievervulling in 2021	1/1 - 31/12	1/1 -30/11	1/12 -31/12
Bezoldiging			
Totale bezoldiging	€ 1.400	€ 1.800	€ 200
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 16.300	€ 14.916	€ 2.077
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2020			
bedragen x € 1	T.A. Cop	J. de Vries	J. de Vries
Aanvang en einde functievervulling in 2020	1/1 - 31/12	1/1-31/12	N.v.t.
Bezoldiging			
Totale bezoldiging	€ 1.000	€ 1.400	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 15.700	€ 15.700	

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen (vervolg)

bedragen x € 1	R.M. Nan	A.T. Tijtsma
Functiegegevens	Lid Raad van Toezicht	Lid Raad van Toezicht
Aanvang en einde functievervulling in 2021	22/9 - 31/12	22/9 - 31/12
Bezoldiging		
Totale bezoldiging	€ 1.400	€ 726
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 4.510	€ 4.510
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2020		
bedragen x € 1	R.M. Nan	A.T. Tijtsma
Aanvang en einde functievervulling in 2020	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging		
Totale bezoldiging		
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		

1d. Topfunctionarissen alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt met een bezoldiging van € 1.700,00 of minder.

Niet van Toepassing

1e. De totale bezoldiging van een topfunctionaris alsmede degene die op grond van zijn/haar nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt, voor al zijn functies bij één WNT-instelling en eventuele aan deze WNT-instelling gelieerde rechtspersonen.

Niet van Toepassing

1f. In het geval een leidinggevende topfunctionaris, op of na 1-1-2018 met een WNT-instelling een dienstbetrekking aangaat en hij/zij bij één of meer andere WNT-instellingen reeds een dienstbetrekking als topfunctionaris, niet zijnde een toezichthoudende topfunctionaris.

Niet van Toepassing

1g. In het geval een leidinggevende topfunctionaris met een totale bezoldiging van € 1.700 of minder, op of na 1-1-2018 met een WNT-instelling een dienstbetrekking aangaat en hij/zij bij een of meer andere WNT-instellingen reeds een dienstbetrekking heeft als topfunctionaris, niet zijnde een toezichthoudende topfunctionaris.

Niet van Toepassing

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking inclusief degene die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Niet van Toepassing

3. Bezoldiging niet-topfunctionarissen

Niet van Toepassing

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2021 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Gebeurtenissen na balansdatum

Verbouwing pand Karel de Grote College

Vanaf augustus 2022 zal worden gestart met de aanpassingen in het gebouw van het Karel de Grote College. Deze aanpassingen zullen worden gedaan uit hoofde van de volgende vier ambities: verbondenheid, klimaatverbetering, herschikking gebouw en uitstraling. Er is € 4.220.000 begroot alsmede is de SUVIS-subsidie (die door de gemeente Nijmegen is aangevraagd) toegekend, die met name aan de klimaatverbetering zal worden besteed.

Nationaal Programma Onderwijs

Op 17 februari 2021 is door de overheid het meerjarige Nationaal Programma Onderwijs aangekondigd. De Covid-19 crisis heeft tot diverse schoolsluitingen in 2020 en 2021 geleid waardoor grote groepen leerlingen vertraging in het leerproces hebben opgelopen. Daarnaast zijn er ook sociaal/emotionele en persoonlijke gevolgen die van directe invloed zijn op het welzijn en de ontwikkeling van leerlingen.

Via het Nationaal Programma Onderwijs moeten deze achterstanden worden ingelopen.

Het Nationaal Programma Onderwijs is een programma voor de periode maart - juli 2021 en de schooljaren 2021-2022 en 2022-2023. Een programma waar voor de gehele onderwijssector in totaliteit € 8,5 miljard voor is uitgetrokken, waarvan € 5,7 miljard voor het funderend onderwijs.

- De opzet van het plan is als volgt: April 2021: de scholen dienen een 'schoolscan' uit te voeren waarin op leerling- en schoolniveau de behoefte wordt vastgelegd middels een analyse die zich richt op leerontwikkeling, sociale ontwikkeling en welbevinden;
- April-mei 2021: op basis van de schoolscan dient een plan van aanpak te worden gemaakt waarin effectieve interventies worden gekozen. Deze interventies kunnen worden gekozen uit een 'menukaart' die in april 2021 door OCW zal worden gepubliceerd;
- Mei-juni 2021: de gekozen interventies dienen te worden verwerkt in een 'schoolprogramma'.

Voor dit programma is een bedrag van € 701,16 per VO-leerling beschikbaar gesteld en voor het SBO € 1.051,74 per leerling voor het schooljaar 2021/2022. In het voorjaar van 2022 is door het Ministerie van OCW besloten om deze termijn met 2 jaar te verlengen.

Overige gegevens

Bestemming van het resultaat

	2021
	€
Het voorstel van de resultaatbestemming is als volgt:	
Onttrokken aan de algemene reserve	-507.562
Toegevoegd aan de bestemmingsreserve (publiek)	1.084.931
<u>Resultaat 2021</u>	<u><u>577.369</u></u>

Ondertekening door bestuurders en toezichthouders

College van bestuur

A.W. de Geus   College van Bestuur

Raad van Toezicht

R. van Dam   voorzitter

T.A. Cop   lid

J. de Vries   lid

R.M. Nan   lid

A. Tijtsma   lid

Datum vaststelling jaarrekening:

Nijmegen, 20 juni 2022

Informatie over de Rechtspersoon

Bevoegd gezagnummer: 41202
Stichting Scholengemeenschap voor Vrijeschoolonderwijs
Wilhelminasingel 13-15
6524 AJ Nijmegen
Telefoonnummer: 024-382 0466
post@sgvvs.nl
www.sgvvs.nl
Kamer van Koophandel: 09108917

Contact persoon jaarverslag: Mw. K.P. van Kuppeveld
Telefoonnummer: 024-208 2802
Emailadres: s.vankuppeveld@sgvvs.nl

Administratiekantoor:

a*s Works Outsourcing B.V.
Boogschutterstraat 11B
7324 AE Apeldoorn
Telefoonnummer: 055-578 9525
Administratienummer: 953

Gegevens scholen:

Karel de Grote College 00CB
hoofdvestiging
Wilhelminasingel 13-15
6524 AJ Nijmegen

Stichtse Vrije School 00CB
Socrateslaan 24
3707 GL Zeist

Novalis College 00CB
Sterrenlaan 16
5631 KA Eindhoven

Tobiasstroom 00CB
Prof. Lorentzlaan 16
3701 CC Zeist

Tobaisschool Zeist 04FP
Prof. Lorentzlaan 16
3701 CC Zeist

Controleverklaring van de onafhankelijk controlerend accountant

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de raad van toezicht van Stichting Scholengemeenschap voor Vrijeschoolonderwijs

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2021

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2021 van Stichting Scholengemeenschap voor Vrijeschoolonderwijs te Nijmegen gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Scholengemeenschap voor Vrijeschoolonderwijs op 31 december 2021 en van het resultaat over 2021 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2021 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2021;
2. de staat van baten en lasten over 2021; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Scholengemeenschap voor Vrijeschoolonderwijs zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2021 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. De andere informatie bestaat uit:

- bestuursverslag;
- overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en op grond van de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2. 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2. 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2. 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021. In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Zoetermeer, 20 juni 2022
Astrium Onderwijsaccountants B.V.

Was getekend,

A. van der Have MSc RA

Bijlage bij de controleverklaring

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
  - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
  - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn,
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.